TĖVIŠKĖS ŽIBURIAI

The Lights of Homeland
Lithuanian Weekly
Published by the Lithuanian R.C. Cultural Society of Canada
Authorized as Second Class Mail Post Office Department Ottawa
★
SAVAITRAŠTIS
Leidžia Kanados Lietuvių Katalikų Kultūros Draugija
941 Dundas St. W., Toronto

Nr. 33 (190) TORONTO, Ontario, 1953 m. Rugpiūčio (August) mėn. 20 d. Kaina 10¢

TAUTINĖS BENDRUOMENĖS

Toronto dienraštis "D. Star", rugpiūčio 7 d. laidoje, aprašydamas vieną naujųjų kanadiečių susirinkimą, kuriame dalyvavę daugelio tautybių atstovai, priminė skaudų priekaištą naujųjų kanadiečių laikraščiams, kad kaikurie iš jų, esą, nepadedą formuotis vieningai Kanados tautai, propaguoja savų etinių grupių uždarą gyvenimą, rašą prieš maišymasi, prieš vedybas su vietos gyventojais, nes esą reikėsią grįžti į savuosius kraštus. Tai esanti viena iš priežasčių, dėl ko imigrantai esą šaltai sutinkami. Taip buvę pasakyta tame susirinkime, kuriame 44 senieji ir naujieji kanadiečiai, svarstę imigrantų problemą. Tai yra skaudus priekaištas visai naujajai ateivijai. Klausimas vieną kartą pasvarstytinas, nes labai gyvenimiškas. Kaip priekaištas, jis rodo tariamą kanadiečių apsivylimą naujaisiais ateiviais — štai, girdi, įsileidome kaip būsimus krašto gyventojus, o jie nori atskirą gyvenimą vesti.

Priekaištas dėl uždaro gyvenimo tautinėse bendruomenėse, mūsų galva, yra nesusipratimas. Ateiviai juk nėra belyčiai pavidalai, nei robotai skirtajam darbui nudirbti. Jie nėra iš kelmo išspirti, bet žmonės, išaugę savoje aplinkoje, savoje tautinėje kultūroje, turi savas tradicijas, savą charakteri ir savus sentimentus, kurių iš jų niekas negali atimti, kurių ir jie patys niekad negali atsikratyti, jei ir norėtų. Tai yra gyvenimiškas faktas. Jį gerai supranta ir jį net sveikina visi plačiau galvoją ir toliau numatą tos pačios Kanados visuomenininkai, politikai ir mokslininkai. Kanados gyventojai juk nėra vienos kilmės. Naujoji Kanados tauta formuojasi iš daugelio tautų ateivių ir kiekvienas iš jų įneša ką nors naujo. Ir kiekvienos tautos įnašas yra vertingas. Kultūra ir tauta nepagaminama laboratorijoje. Ir Europoje, iš kurios yra kilę didžiuma kanadiečių, mes žinome ne vieną tautą susidariusią iš tautų mišinio (visiškai grynos tautos gal net nėra). Bet jos susidarė ne vieną dieną — susidarė amžių bėgyje, veikiant pačiam gyvenimui. Taip formuojasi ir Kanados tauta. Ir kiekvienos etninės grupės įnašas čia bus vertingas. Pasmerkti atskirą tautinių grupių gyvenimą, reikštų ne tik neįvertinti to jų įnašo, bet ir eiti prieš prigimtį, reikštų paneigti naturalųjį vienos kilmės bei vienos kultūros žmonių ryšį. Tai būtų jų apgrobimas ir prievartavimas.

Ką gi darytų naujasis ateivis, atsidūręs svetimame krašte, jei čia jis neužtiktų savųjų tautiečių? Jei nebūtų jų susibūrimų, jei jie neturėtų savojo gyvenimo? Toks naujasis ateivis tuojaus pasijustų lyg miške, kur daug pavojų ir jokios priebėgos. Juk naujojo ateivio niekas nepasitiko, niekas nepriglaudė, niekas neglobojo, niekas nepadėjo surasti darbo bei įsikurti — tik jo tautiečiai. Tad. kas gali reikalauti, kad jis pats neįsilietų visa savo siela į tą savo tautiečių būrelį? Priešingai, jei kuris atskiltų ir apsidairęs savais keliais nueitų, tokį reikėtų įtarti, kad iš jo galima visko laukti. Kas laužo natūralius žmonių ryšius, kas nebrangina to, kas visiems visame pasaulyje brangu, nėra tiesios dvasios žmogus ir Kanada nenori šitokiais savo ateitį pagrįsti. Ir didysis Kanados valstybininkas ministeris pirmininkas L. St. Laurent vienoje savo kalboje šių m. pradžioje apie naujųjų imigrantų prisirišimą prie savo tėvų tradicijų šitaip kalbėjo:

"Bet šis prisirišimas prie praeities nekliudo Kanadai būti nauju kraštu, jos žmonėms nekliudo būti jaunais, atvirais naujom idėjom, naujiems bandymams, naujai technikai materialiniuose reikaluose bei naujų atradimų pritaikymui gamtinių jėgų vartojime ir kontrolėje, kaip ir praktiškame pagrindinių žmonių santykių teisių pritaikyme — mylėk savo artimą, kaip pats save".

Kanada yra didelis ateities kraštas ir didelė yra jos tautos ateitis. Jos gyventojų skaičius beabejo sparčiai augs. Bet jos tautos didybė priklausys ne vien nuo skaičiaus — daug daugiau nuo dvasinių vertybių, kurios ne visos gali kilti čia pat. Jas papildo visi ateiviai iš plataus pasaulio. Reikalauti, kad jie būtų belyčiai, reikštų atsisakyti priimti jų įnašą, reikštų proteguoti menkaverčius individus, kuriems nieko nėra brangaus — gal tik pinigas. Moralinės vertybės yra vertybės, nežiūrint kuria tautine forma jos pasireiškia. Kas iš žmonių, kuriems svetimas sentimentas tėvams, kraštui, kuriame užaugo, gimtajai kalbai, savosios tautos tradicijoms bei savajai kultūrai, kurie už viralo lėkštę gali viską atiduoti? Nesinorėtų tikėti, kad kas nors šitokiais žmonėmis norėtų paremti Kanados ateities viltis. Tokiems ir Kanada nebus brangesnė už tėvų žemę, už gimtąjį kraštą. Jie, ar taip pat išauklėti jų palikuonys ir į Kanadą lengvai mos ranka.

Taigi tautinės gupės ir Kanadoje yra natūralus, platesnio akiračio asmenybių pripažįstamas ir vertinamas reiškinys. Būtų blogai, jei būtų naujų ateivių ir nebūtų tautinių bendruomenių gyvenimo. Šitokių ateivių geriau būtų neįsileisti, nes jie nebūtų normalūs žmonės. Tokiais paremti krašto ateitį būtų jau ne rizikinga, bet neprotinga.

Lietuva Eurazijoje

Pastarosios savaitės įvykiai Italijoje, Prancūzijoje, britų užsispyrimas dėl naujo "appeasment" galvažudžiams Maskvoje ir Peipinge, malenkovinės sistemos tvirtėjimas, stūmė vaičaitiško patriotizmo ("Yra šalis, kur upės teka...") lietuvius patriotus pabėgėlius neviltin bei sielvartan dėl gimtojo krašto nedalios Eurazijoje. Jų, ypač jaunimo tarpe, vis gausėjo keitę pavardes, rūpinęsi uždirbti nors "150 savaitei", o kiti reikšmingai filosofavo. Daug žadėjęs jaunuolis degęs taip vadinamo marksizmo, vėliau gi krikščioniškosios tautinės demokratijos idėjomis, laiške Jūsų bendradarbiui sakė atsižadąs "šalies, kuri Lietuva vadinasi". Vos 13 pavergimo metais šis laiškas buvo lyg simbolis Eurazijoje vykstančios minčių ir laisvės kovos, kurią vis daugiau ir daugiau lietuvių pabėgėlių atsisako tęsti — dezertyruoja. "Aš buvau stabų garbintojas, bet pažinęs daugiau žmonių, daugelio savo "prejudice" atsižadėjau. Aš esu lietuvis, nes juomi esu gimęs, bet nesu nacionalistas ir atmetu Kudirką, kaip pranašą ateities. Jis tiko aniems laikams, o jo žodžiai dėl "trupinio aukso"... ir tt. labiau tinka tiems, kurie grįš (Lietuvon), negu tiems, kurie paliks... Misionierius nesu, todėl grįžti nesirengiu... Atsisakyti progreso dėl kažkokių tai stabų garbinimo, nesirengiu. Europą, kaip mes ją suprantam, skaitau subankrutavusia ir siaura,

Niujorko bendradarbio ALMAUS

savo nesveikose ambicijose paskendusią ir nustojusią kurti. Aš megstu griuvėsius aplankyti ir jais pasigrožėti bei juose pasvajoti, bet gyventi juose — nenoriu..." Atradęs "Ameriką" laiško autorius — kanadietis skaičiavo savo vertybių gradaciją "Dievas, šeima, kaimynai —. artimi, jei nori. Asiriečiai, babiloniečiai, graikai, romėnai visi dingo, nors pasauliui kur kas daugiau davė negu mes lietuviai, o Dievas jiems irgi nesuteikė amžinos egzistencijos. Tą rašau tik pabrėžimui, kad tu garbindamas lietuvybę eikvoji savo jėgas... Nebūtinai tas kelias yra geras, kuris lietuviškas. Gal tas tik yra patriotas, kuris save glosto: "tu tai tikras vyras, kiti — et"?

Tuo metu, kai svetimos didžiosios tautos vis labiau įvertina lietuvių kovą savo žemėje už didžiuosius žmonijos idealus, už jų nesibaigiančią kraujo auką likiminiame mūšyje prieš tiranijas rytuose, tiek vakaruose, kad suklestėtų vadinamoji Vakarų kultūra, šis laiškas ir veik visuotinas mūsų jaunojoje inteligentijoje "atsižadėjimas stabų", turėtų būti paskutinis skambutis veik visiems lietuvių vadovaujantiesiems veiksniams, kurių nesugebėjimas, nenoras vieningai dirbti, siaurumas ir tuštumas per keliolika metų atbaidys ir paskutiniuosius "ištikimųjų" būrelius laisvajame pasaulyje. Apvilti savų kaikurių persenusių ir pseudo — vadukų "Lietuvos Laisvinimo" veikla, susimaišę Eurazijos ideologijoje (jos dalintinos tikrumoje: tiranija ir demokratija), šie dezertyrai, kaip tie stručiai, tikisi išsigelbėsią įkišę savo "pavargusias Vakarų civilizacijoj" galvas Amerikos kontinento smėlyje.

Maskolbernių vertinimas

Išstudijavus Malenkovo kalbą ir peržiūrėjus to meto Vilniaus "Tiesą" bei kitus žinių šaltinius, susidaro įspūdis, jog raudonasis inkvizitorius gynėse nuo rusų pavergtąsias tautas apgaubiančios "išlaisvinimo" politikos nuotaikos. Jis lyg teisinosi, daug citavo, miše. Jei jis ten Maskvoje atsargiai rusams tikrino, "Matuška Rosija" niekad iš savo nagų nepaleis pavergtų tautų, Niujorke reziduojąs "amerikietis" "Bishop" Nikon savo šeštadienio laiške NYTimes buvo atviresnis: "Komunizmo pergalė būtų pagreitinta su rusų tautos pagalba. Amerikos spauda privalo pakeisti savo nusistatymą rusų tautos atžvilgiu ir neremti separatistų nacionalistų, priešingų Rusijai, kurie istorinės Rusijos nekenčia ir stengiasi senosios Rusijos didvyrius sulyginti su dabartiniais kriminalistais — komunizmo vadais". "Komunizmo" vadai dėl to gudresni. Už tat jie Maskvoje. Jų pareiškime ta pati melodija buvo kur kas geriau maskuota. AP iš Londono citavo Malenkovą: ... (pavergtieji) "neatsisakys savo tautinių vyriausybių ir nekurs eksploatuojančių... (jie) negali būti verčiami atsisakyti istorinių laimėjimų, pasiektų savo krauju ir prakaitu (sic)..." (Malenkovas išduoda tikrąsias priežastis, dėl ko "išlaisvinimo" politika veda į susirėmimą)... Tai turi būti suprasta, kad dabartinėj (tarptaut.) pajėgų konfiguracijoje, akivaizdoje tvirto TSRS nusistatymo ginti savo interesus tarptautinėje arenoje, kiekvienas kitas kelias yra beviltiška avantiūra ir pasmerkta neišvengiamai nesekmei". Jis taip pat neužmiršo gražių riebių "sliekų" "pavargusiems" JAV Europos sąjungininkams. Gal jų įtartinas "riebumas" paskatino europiečius galvoti. Malenkovo kalba liudijo, kad seka Stalino testamentą.

Didžiuliame staraipsnyje Vilniaus "Tiesoje", liepos 3 d. "Ekonom. mokslų kandidatas K. Meškauskas" pavergtiesiems lietuviams dar kartą netiesiogiai užtikrino, jog tik "JAV" pasaulinių reakcinių jėgų centras" — tegalįs jiems sugrąžinti laisvę, kai Europos kitos valstybės Lietuvą Eurazijoje ne tik išdavusios, bet ir pačios esančios TSRS "taikos" politikos aukos. Jis išvedžioja, jog "jėgų santykis" esąs socializmo naudai. Suskaičiavo,

(Nukelta į 2 psl.)

Min. B. K. Balutis, Lietuvos pasiuntinys D. Britanijoje, išvykęs trumpam laikui į Prancūziją, liepos 21 d., ištiktas širdies smūgio, staiga labai rimtai susirgo. Jis pargabentas namo, kur yra nuolatinėje gerų gydytojų specialistų priežiūroje. Gydytojų nuomone, teksią ilgesnį laiką gydytis ir nutraukti betkurį darbą.

1941 m. deportuotieji ministeriai V. Černeckis ir V. Endriulaitis, kaip rodo patikimos žinios iš už geležinės uždangos, yra mirę.

Sniečkus, apie kurio tariamą nušalinimą buvo pasklidę kalbos, tik ką pasirodžiusioje nuotraukoje Augšč. Tarybos posėdy kalbant Malenkovui, rugpiūčio 9 d., matomas sėdįs savo įprastoje centro komiteto narių eilėje, lygiai ten, kur sėdėjo pereitoje sesijoje.

Rusai naikina savo oro bazes

Korespondentai iš Berlyno praneša, kad rusai, pradedant liepos mėnesiu, Rytų Vokietijoje likvidavo 4 savo oro bazes: Würneuchen, Neupetersheim, Finsterwalde ir Brand. Pirmoji iš šių bazių, buvusi 10 mylių į rytus nuo Berlyno, visiškai išardyta. Kitos dar tebėra neišardytos, bet nebesą jose nei žmonių, nei lėktuvų. Kur visa tai perkeliama, nežinoma. Spėjama, kad dalis yra grąžinama į Rusiją, o dalis paskirstoma po kitas bazes. Tačiau atrodo, kad tai nėra paprastas perkėlimas, bet oro pajėgų sumažinimas. Kokiais sumetimais tai daroma, tuo atrpu viešumai lieka mįslė. Štabai gal ir numano.

Ar atšauks amnestiją?

Šių metų kovo mėn. sovietų vyriausybė paskelbė amnestiją kaliniams. Visi kaliniai, nuteisti iki 5 mt. kalėti, turėjo būti paleisti, taip pat amnestija lietė visas moteris, turinčias vaikų iki 10 mt., neščias, nepilnamečius iki 18 m. ir moteris peržengusias 50 m., o vyrus 55 m. ir pagaliau sergančius nepagydomomis ligomis. Tai buvo vyriausybės dekretas. Pagal sovietinę tvarką jis turėjo būti patvirtintas Aukščiausios Tarybos. Tačiau tarybos sesijai pasibaigus paskelbtajame patvirtintų dekretų sąraše šiojo nėra. Iš to daroma išvada, kad amnestijos vykdymas gal būt yra sulaikytas. Vakariečiai, esą Maskvoje, spėlioja, kad dekretas gal sulaikytas ryšy su Berijos byla arba gal jo likimas dar neaiškus, gal dar tebevyksta kova pačiame Kremliuje.

Savaitės įvykiai

Korėjos byla dar kartą iškėlė nesutarimus vakariečių tarpe. Tai išryškėjo ruošiantis šį pirmadienį prasidėjusiems JT posėdžiams, kuriuose turės būti išspręstas Korėjos paliaubų sutartimi numatytos politinės konferencijos vieta, laikas ir dalyviai. Pagal paliaubų sutartį tai turėtų įvykti spalio 27 d. Sprendžiant dalyvių klausimą JAV susikirto su D. Britanija, kuri reikalauja, kad konferencijoje dalyvautų Sovietų Rusija bei Indija, be kurių, esą, Azijos reikalų sutvarkyti neįmanoma, o JAV yra prieš Indijos dalyvavimą. Jos laikosi nusistatymo, kad turi dalyvauti tik kare dalyvavusios valstybės. Ir Sovietų Rusija galinti būti įsileista kaip faktiškai komunistų pusėje kariavusi valstybė. Britai mano, kad jų poziciją parems dauguma JT narių. Jau aišku, kad remia Indijos kandidatūrą Kanada, Australija, N. Zelandija. JT sprendimas rašant šią apžvalgą dar nežinomas.

Pačioje Korėjoje tebevyksta pasikeitimas belaisviais. Čia vėl gresia nesusipratimai, kai komunistai nežada grąžinti tų belaisvių, kurie jų teismo esą nuteisti, o JAV pareiškė savo nusistatymą, kad turi būti grąžinti visi, o negrįžtantieji perduoti neutraliai komisijai, kuri jau susirinko ir pasiėmė numatytų uostų priežiūrą. Kiek ištikrųjų bus vakariečių nenorinčių grįžti vis dar nepaskelbta.

Š. Korėjoje kažkas vyksta komunistų partijoje. Ten iškilo kažkokia šnipų byla, ryšy su kuria 7 politikai, jų tarpe ir užsienių r. ministeris, pašalinti, o vicepremjeras nusižudė. Visą valdžią ten, atrodo, ėmė Nam Ill ir premjeras Il Sung.

Rytų Vokietijoje tebevyksta valymai. Drezdeno, Magdeburgo, Halles ir Chemnitzo, kur birželio mėn. pasireiškė riaušės, partijos vadovai pašalinti. Amerikoniškojo maisto dalinimo jie visdėlto nepajėgia sulaikyti ir iki šiol yra išdalinta per 2.200.000 paketukų. Dėl techniško persitvarkymo šiuo metu dalinimas sulaikytas ir vėl būsiąs pradėtas rugpiūčio 27 d.

Vak Vokietijoje ruošiamasi artėjantiems rinkimams ir nuotaikos labai svyruojančios. Sovietų Rusija pagaliau atsiliepė į vakariečių pasiūlymą sušaukti užsienių r. min. konferenciją Vokietijos klausimui spręsti, pasiūlydama tučtuojau sudaryti laikinąją visos Vokietijos vyriausybę. Ją turį sudaryti abiejų Vokietijų parlamentai plačiai įtraukiant "demokratines organizacijas". Matyt, turimos galvoje profesinės darbo unijos. Toji laikinoji vyriausybė turėsianti paruošti visos Vokietijos rinkimų įstatymą. Maskva, be to, pasiūlė iš Vokietijos imamas sumas okupacinėm išlaidom padengti sumažinti iki 5% vyriausybių pajamų. Visa tai, žinoma, taikoma Vak. Vokietijos rinkimams, norima apsunkinti dabartinės vyriausybės poziciją, kurią remia JAV-bės.

Prancūzijos gyvenimas visą pereitą savaitę paralyžuotas didžiulio streiko, nukreipto prieš vyriausybės užsimojimus stabilizuoti ūkį. Po savaitės streiko, kuriame dalyvauja 4.000.000 darbininkų, pasireiškė atoslūgio žymės — darbininkai nepatenkinti, kad vadai jį pavertė politiniu, o patys vadai bijo, kad vyriausybė gali paskelbti staiga rinkimus ir išnaudoti visuomenės pasipiktinimą kraštutiniais elementais. Tuo būdu laukiama, kad bus prieita prie streiko pabaigos. Tuo tarpu daug viešųjų darbų vykdo kariuomenė, o miestai valomi net kalinių. Laiškai jau išvežiojami, kaikurie traukiniai pradėjo kursuoti.

Italijos vyriausybės krizė po 1½ mėn. atrodo bus pasibaigusi. Buv. finansų ministeris Pella sudarė nepartinę vyriausybę iš specialistų, kuri žada nesiimti jokių politinių reikalų, bet tik paruošti biudžetą, kuris pagal konstituciją turi būti priimtas iki rugpiūčio 31 d., aptvarkyti bėgamuosius reikalus ir gal būt paruošti naujus rinkimus. Laukiama, kad šią vyriausybę parems krikšč. demokratai, gal būt, ir dešinieji socialistai su liberalais bei respublikonais arba jie balsuojant susilaikys, kaip jau pažadėjo monarchistai su fašistais. Prieš beabejo bus komunistai su kairiaisiais socialistais, bet jie nenulems.

Irano šachas pabėgo į Bagdadą ir laukiama, kad Mossadeghas bus paskelbtas prezidentu. Kai užsienių r. min. pareikalavo abdikacijos, gvardija suėmė jį, apsupo gen. štabą ir parlamentą, bet vyriausybei ištikima kariuomenė padėtį apvaldė. Mossadeghas parlamentą paleido formaliai ir liko diktatorius. Laukiama, kad amerikiečių misijai teks iš Irano pasitraukti. Tikroji padėtis krašte visdėlto tebėra neaiški.

Ginčas dėl konsulato Kolumbijoje

ELTA Nr. 17 paskelbė žinutę, kad Kolumbijos vyriausybė sutiko pripažinti Lietuvos konsulatą irkad to pasiekta dėka vietos lietuvių kun. M. Tamošiūno, kun. N. Salduko ir p. dr. St. Siručio rūpesčių, kuris ir paskirtas bei pripažintas konsulu. Liepos antroje pusėje kaikuriuose laikraščiuose pasirodžiusiame min. St. Lozoraičio pareiškime — pasikalbėjime buvo sakoma, kad toji žinutė nesanti tiksli, nes esanti nutylima oficiali intervencija. Jis daręs oficialių demaršų Kolumbijos vyriausybei per mūsų pasiuntinybę prie Šv. Sosto ir Kolumbijos ambasadą, tuo reikalu jis esąs "kontakte su dr. S. Siručiu, Bogotoje, kuris buvo atskridęs pas mane į Romą".

ELTOS Nr. 22, rugpiūčio 10 d., tuo reikalu randame 3½ puslapio. Tai liudininkai, kaip apgailėtinoje padėtyje yra mūsų institucijų pozicijos — "ir aš ariau" veikia.

Pastebėjusi, kad apie konsulo paskyrimą jos neinformavo nei diplomatų šefas, nei pats naujasis konsulas ir kad žinutė buvo gauta iš Vokietijon atvykusio kun. Tamošiūno, ELTOS redakcija spausdina konsulo Siručio laišką VT pirmininkui ir LIT valdytojui K. Žalkauskui, kuriame minėtoji ELTOS žinia atitaisoma:

"Konsulato reikalas pribrendo praeitų metų pabaigoje. Pavestas LB Kolumbijoje, prašiau pono min. St. Lozoraičio — mūsų Diplomatų Šefo — padaryti atitinkamus žygius, kad Kolumbijos vyriausybė leistų funkcijonuoti Lietuvos Konsulatui šiame krašte. Tuo reikalu šių metų vasario mėn. asmeniškai aplankiau p. Ministerį Lozoraitį Romoje, kuris maloniai pritarė Konsulato steigimui ir tuo reikalu šių metų balandžio mėn. įteikė Kolumbijos Ambasadoriui prie Šv. Sosto oficialią notą, kurios rezultate Kolumbijos vyriausybė pripažino:

1. Pono Min. St. Lozoraičio asmenį atstovauti Lietuvos Vyriausybę;

2. Reikalą užmegzti diplomatinius ryšius su jo atstovaujama Vyriausybe;

3. Leisti funkcijonuoti Lietuvos Konsulatui bei priimti Ministerio Lozoraičio paskirtą Konsulą, t.y. mano asmenį.

Manau, kad ELTAI turėtų būti žinoma, kad diplomatiniai santykiai ar konsulatų patvirtinimai bei konsulų skyrimai negali būti privačių žmonių intervencija. Tą tvarko įprasti tarptautiniai nuostatai bei papročiai.

Būčiau labai dėkingas, jei ELTA sutiktų atitaisyti minėtą klaidingą informaciją..."

Toliau ELTA spausdina kun. Tamošiūno, pirmosios žinutės pateikėjo, laišką, repliką į konsulo teigimus.

Kun. T. primena, kad po karo Kolumbijoje susidaręs Lietuvių Katalikų Komitetas, kuris išgavęs faktiną vyriausybės pripažinimą ir rūpinęsis visais lietuvių reikalais bei jų globa. 1952 m. liepos 3 d. posėdy šis komitetas nutaręs kreiptis į dipl. šefą p. L., siūlydamas padaryti žygių Kolumbijos vyriausybėje, kad būtų įsteigtas Lietuvos konsulatas, bet p. L. į raštą visai neatsakęs. Šiais metais p. L. kreipęsis į Kolumbijos užsienių reik. min. tuo reikalu, bet prašymas leisti įsteigti konsulatą buvęs atmestas, motyvuojant tuo, kad Lietuva visai neturi su Kolumbija užmezgusi diplomatinių santykių. Tada vėl pradėjęs rūpintis minėtas komitetas, kuriam pagaliau ir pasisekę gauti sutikimą. Komiteto ir Kol. LB buvęs noras konsulu matyti p. Sirutį, kuris ir buvo paskirtas. Kun. T. griežtai ir pakartotinai tvirtina, kad sutikimo išgavimas buvęs komiteto nuopelnas, o "kada sutikimas yra gautas, tai asmens paskyrimas yra visiškai mažas dalykas".

ELTA savo prieraše daro visai teisingą išvadą: "Ne tiek svarbu, kieno pastangos davė rezultatų, — daug svarbesnis yra pats faktas, kad konsulatas įsteigtas. Tuo tenka tik džiaugtis. ELTA laiko šį klausimą baigtą".

Eikim lažybų — ELTAI geruoju tai nepraeis. Ginčą pradėjusį diplomatų šefą ji pastatė lygiomis su kažkokiuo kunigėliu. Kad jis su keletu bičiulių, jų tarpe ir tuo pačiu Siručiu, ant savo pečių neša visą lietuviškąjį reikalą Kolumbijoje, tai menkniekis — vistiek titulų neturi.

Na, juokai juokais, bet kad ELTAI tenka virsti poleminiu laikraštėliu, tai tikrai gaila.

— **Berlynas.** — Rytų Vokietijos prezidentas Pieck, nuo balandžio mėn. buvęs Sovietų Rusijoje, grįžo į Berlyną. Jam grįžtant gatvėse buvo pilna milicininkų su automatais.

Pranešimas Lietuvių Dienos reikalu

Jau penkeri metai, kaip daugumas mūsų gyvena šiame krašte. Mūsų organizacinė veikla yra labai plati, ji diena dienon vis užima naujus barus. Kad ji neatslūgtų, bet įgautų naujų impulsų, neužtenka vien tik susirašinėjimo, atskirų asmenų dalyvavimo organizaciniam gyvenime bei pavienių atstovų susitikimų suvažiavimuose. Mums taip pat reikalingas susitikimas plačiųjų masių. Todėl KLB Hamiltono Apylinkės Valdyba prašo visų Bendruomenių Apylinkių Valdybas, imtis iniciatyvos suorganizuoti ekskursijas rugsėjo mėn. 5-6 d.d. į Hamiltoną. Čia kaip tik tokio plataus masto Lietuvių Dienoje — suvažiavime bus progos visiems lietuviams pasijausti vienos šeimos nariais, pagyventi Nepriklausomos Lietuvos laikų tradicija — metiniais sąskrydžiais, kuriuos rengdavo įvairios organizacijos. Tikėkim, kad šis pirmasis lietuvių suvažiavimas pramins kelius ateičiai, ir jie virs tradicija rengti kiekvienais metais vis kitoj kolonijoj.

Sporto varžybų reikalu papildomai pranešama, kad stalo teniso, krepšinio ir šachmatų rungtynės vyks komandiniai. Nustatytas dalyvių skaičius — 7 krepšininkai, 5 šachmatininkai, 5 stalo tenisininkai ir 3 moterys stalo tenisui yra vien tik atskirų kolonijų patogumui, nes ne visur įmanoma sudaryti didesnes komandas.

Primename, kad Lietuvių Dienos Kanadoje, atvykusiems į Hamiltoną, informacinis centras yra lietuvių parapijos salė 58 Dundurn St. N., kur vyks visų programos dalyvių registracija.

KLB Hamiltono Apylinkės Valdyba.

Atominės energijos konferencija

Norvegijos sostinėje Oslo pasibaigė 19 kraštų mokslininkų konferencija, svarsčiusi atominės energijos panaudojimo galimybes civilinėje pramonėje. Mokslininkai pasisakė už atom. energijos panaudojimą civilinėje pramonėje ir nutarė sukurti Atominės Energijos Sąjungą, kuriai galėtų priklausyti visų kraštų mokslininkai, įskaitant ir Rusijos bei kitų kraštų už geležinės uždangos. Sąjungos statuto projektą paruoš speciali komisija iš įvairių kraštų mokslininkų.

Šitoje problemoje yra viena didelė kliūtis, kad JAV, kurios atominės energijos tyrimuose ir pramonėje yra toliausia pažengusios, įstatymas viską laiko valstybės monopoliu ir betkokių paslapčių paskelbimas būtų nusikaltimas. Dėl to amerikiečiai mokslininkai tokiose konferencijose tuo tarpu gali operuoti tik tais daviniais, kurie leidžiami skelbti.

Kita tokia konferencija įvyks sekančiais metais, bet dar nenustatyta kur. JAV ji negali įvykti, nes daugelis Europos specialistų negalėtų gauti įvažiavimo vizų, kaip komunistai arba susirišę su jais. Taip ir Oslo konferencijoje dalyvavusios Prancūzijos delegacijos vadas dr. Kowarski pereitais metais negavo vizos, nors jį kvietė metams paskaitų skaityti J. Hopkins universitetas ir rekomendavo Atominės Energijos Komisija. Jis pats nėra komunistas, bet ilgai dirbęs su žinomu komunistu dr. Fr. Joliot-Currie.

Anglija atominės artilerijos nekurs

Imperijos gen. štabo viršininkas feldmaršalas Harding po Commonwealtho karinių vadų konferencijos pranešė, kad D. Britanija neseks JAV ir atominės artilerijos nekurs. Jų nuomone esą tiksliau panaudoti vairuojamas atomines raketas, bet ne 280 mm patrankas.

Tėviškės Žiburiai
THE LIGHTS OF HOMELAND
Published by Lithuanian R.C. Cultural Society of Canada
SAVAITRAŠTIS
Redaguoja kolektyvas. Redaktorius dr. A. Šapoka
Leidžia Kanados Lietuvių Katalikų Kultūros Draugija
Prenumerata Kanadoje ir JAV metams $4.00, pusmečiui $2.50
Kitur: metams $4.50, pusmečiui $2.50
Įmokėję nemažiau $10 laikomi garbės prenumeratoriais
Už skelbimų turinį redakcija neatsako.
941 Dundas St. W., Toronto, Ont. Canada Telef.: EM. 3-4265

Judošiški grašiai

Šiandien Maskva yra netik smurto, apgaulės, melo ir vergijos simbolis, bet ir išdavikų kalvė. Ji eina senai išbandytu keliu: lenk medį, kol jaunas. Jau kryžiuočiai grobdavo lietuvių didikų vaikus, juos išauklėdavo ir siųsdavo prieš savuosius brolius su kardu rankoje "krikštyti". Bet ir tada atsirasdavo Konradų Valenrodų, kurie sužinoję savo praeitį, mesdavo savo mokytojus ir savo kardo kirtį jiems skirdavo.

Bet Maskva čia nepralenkiama, nes ji yra visų niekšyščių meisteris: nuo šūvio į pakaušį ligi tautų genocido. Jaunuoliams didvyrio pavyzdžiu išstatę tėvų žudiką Marozovą, per pionierius, komjaunuolius "auklėja" naujus marozovus, naujus savo tėvynės budelius. Teisingai Koestleris Ivanovo lūpomis "Nuly ir begalybėje" pastebi, kad naujai išauklėta karta yra laukinis žmogus, linijos fanatikas, be jausmų, kurio tikslas yra naikinti viską, kas pinasi po kojų arba jis pats žus nuo savo artimųjų rankų. Pasirinkimo ir dviejų kelių nėra. Jokių nuolaidų, jokių kompromisų. Net už klaidą savo galva apmokama. Šiuo keliu vedamas jaunuolis nuo savo kūdikystės dienų. Nėra Dievo, nėra tautos, nėra tėvų, o yra didysis Stalinas, partija ir viršžmogis rusas. Sunku Bažnyčiai ir tėvams įmesti į šią niekšų ruošiamą dirvą geresnį grūdą, nes sėjėjas turi rizikuoti savo galva.

Šioje Maskvos mokykloje telpa ir neužimtų kraštų jaunimas ir suaugę. Dingo Graikijos išgabenti vaikai. Ten rasi visų tautų visų spalvų atstovus, kurie ruošiami savo tautų budeliais. Juk ir mūsų karininkai 1941 m. buvo išsiųsti į "kursus". Okupavus kraštą, savųjų rankomis kariama tauta. Pavyzdys — mūsų Sniečkus, [illegible]čius . . . Bet gen. Žemaitis juos apvylė. Galbūt, pas jį atbudo lietuviška sąžinė? Jo likimas nežinomas.

Tik dar viena laimė, kad pati Maskva iškaria savo mokinius per garsiuosius procesus. Kiekvieno niekšo virvė laukia. Tikiu, kad ir Lietuvos maurų laukia negeresnis likimas. Gražių linkėjimų ta prasme atviru laišku Paleckiui dėl kvietimo grįžti į Lietuvą, atsakė Aleksandriškis.

Ko negalima patalpinti į mokyklą, tas perkamas auksu arba muilinamas propaganda. Ir čia dirva plati ir derlinga. Juk ir mūsų dalis senųjų ateivių tos propagandos apgauti, yra akli Maskvos tarnai ir rusų imperializmo apaštalai. Nepriklausydami partijai, gal būt, net nenorėdami, iš aklo nesusipratimo yra savo Tautos judošiai. Nesvarbu, kad ten jo brolis pakartas ar ištremtas, o jo artimieji velka kolchozo vergišką pusbadį gyvenimą (už 12 val. darbo — 2,5 svaro grūdų!), kalba, propaguoja, net dolerį išmeta už "rojaus" gyvenimą. Bet nei vienas nenori ten grįžti iš kapitalistų vergijos. Sveika žmogaus nuojauta jiems sako, kad ten nėra taip viskas gerai, kaip "L. Balsas" rašo. Net didysis raudonųjų "apaštalas" Andriulis visomis keturiomis spiriasi, kad nedeportuotų.

Ateis diena kada aklieji praregės. Bet bus po laiko. Jei tavo, broli, sąžinė neatbunda dabar, kada turi net savo artimųjų mačiusių "puikųjį" gyvenimą, tai tu esi išdavikas savųjų, savo gimtinės. Tu juos išdavei niekšams, o tave prakeiks tavo gimtieji namai. Teisingai pasakė vienas aktorius savo motinai pasitraukdamas iš Lietuvos: "Mama, aš grįšiu, kai mano prakeiktas išdavikas brolis gaus užtarnautą Judošiaus atlyginimą".

Pasaulis pradeda praregėti, ir Maskvos judošiški grašiai sunkiai randa dirvą. Valosi (gaila kad per lėtai) pasaulis nuo raudonųjų vočių. Raudonųjų triumfo arka palengva įra. Artėja diena, kada ji bus sutriuškinta, suardyta. Ta diena atneš ir mūsų Tėvynei laisvę.

R. Medelis.

LIETUVA EURAZIJOJE

(Atkelta iš 1 pusl.)

kad komunizmo pusėje šiuo metu jau esą 800.000.000 galvų, kai "kapitalistiniuose" — vos 240 milionų; likusieji 57% būsią "neutralūs". Be to, JAV išlaisvinimo viltis dar labiau sumažiną nesutarimai su sąjungininkais. Jis kartoja Stalino tvirtinimą, jog "būtų neteisinga galvoti, kad karas, kurį ruošia imperialistai, gali būti nukreiptas tik prieš T. Sąjungą". Meškauskas tvirtina, kad Lietuvos, Eurazijos kontinente, padėtis esanti "saugi". I karas bolševikus pagimdė, antrasis — išugdė, trečiasis užtikrins visišką Maskvos pergalę, guodžiasi vienas iš uoliausių Maskvos sistemos propaguotojų pavergtame krašte, kai tuo tarpu jo gentkartės lietuviai laisvajame pasaulyje tiesiai į akis drožia atsisaką "senųjų stabų". Už Meškauską, baigdamas savo kalbą — viena ranka dar smaugdamas Beriją — Malenkovas griežtai ir aiškiai nurodė: "Mūsų byla nepralošiama". Kartais mūsų kolosališkas priešas atrodo baisesnis, nei jis yra. Ypač, kai šiapus tiek gausu dezertyrų. Neužkimšo jie Maskvai gerklės 1940 m. pirmiausia gen Skuču ir Povilaičiu Lietuvoje, puse Europos ir Azijos amžinos atminties konferencijose, neužkimš jie jos savo "kaimynais, šeima, o jų vaikai ir jie patys bus priversti užmiršti ir Dievą". Preventyvinis išlaisvinimo kryžiaus karas prieš baisiąją tiraniją, kol panašūs dezertyrai aprūpins ją ir H bombomis, menas kaip vienintelė išeitis. Baisu, bet be aukų ir be kovos nebuvo ir nebus laisvų Lietuvos, Europos ir Amerikos.

Baltologijos skyr. Montrealio universitete

Montrealio Universitetas (Université de Montreal), Kanadoje, jau penkti metai teikia galimybes kiekvienam lietuvių abiturientui arba studentui įsigyti humanitarinių mokslų diplomus (M.A., Ph.D.), klausant lituanistikos paskaitų ir parašant mokslinį darbą lietuvių kalba. Tai, mūsų žiniomis, vienintelis universitetas šiame kontinente, besąlyginiai užskaitąs išeitąjį mokslą gimtame krašte ir užsieniuose, (atestatą, išklausytus semestrus) ir suteikiąs **pilnateisį augštojo mokslo laipsnį** (parašius mokslinį darbą gimtąja kalba). Adv. K. Truska, parašęs lietuvių kalba diplominį darbą apie Lietuvos sovietizaciją, yra pirmas iš mūsų tautiečių, baigusių šiuo būdu Montrealio Universiteto Humanitarinių Mokslų Fakultetą.

Montrealio Universitetas nuo ateinančių mokslo metų pradžios skiria penkias (savaitines) valandas lituanistikai. Atrodo, kad ateityje šis savaitinis valandų skaičius bus dar padidintas. Lituanistikos bei baltologijos paskaitos sujungtos su kitais privalomais dalykais.

Nuolatiniais dėstytojais yra: Dr. Antanas Ramūnas, pedagoginių mokslų profesorius Otavos ir Montrealio Universitetuose, kuris yra skyriaus vedėjas, ir poetas Dr. Henrikas Nagys, dėstąs lietuvių literatūrą, kuris yra skyriaus sekretorius. Epizodinių kursų bei atskirų paskaitų skaityti pakviesti žinomi mūsų lituanistai bei kultūrininkai, k.a.: Prof. J. Brazaitis, A. Vaičiulaitis, Bernardas Brazdžionis, Prof. A. Tamošaitis, Prof. Dr. Pr. Gaida, Prof. Dr. Šešplaukis-Tyruolis, iš Kolumbijos Universiteto (Niujorkas) ir kt. Be to: Dr. Br. Kokinš (latvis) ir Prof. Dr. A. A. Tooms (estas), kadaise dirbes Tautų Sąjungoj, šiuo metu Kanados Federalinėj Valdžioj.

Visiems, kurie norėtų Montrealio Universitete studijuoti lituanistiką ir įsigyti mokslinius laipsnius, smulkias žinias suteiks Dr. Henrikas Nagys, 5561 Esplanade ave., Montreal, Que., Canada, Tel. GR 1451. Teiraujantis informacijų, prašome pažymėti, ar prašytojas turi (ir kokius) išeitojo mokslo Lietuvoje ir užsienyje, dokumentus.

Montrealio Universiteto Baltologijos Skyrius

NAUJŲ "FORD" AUTOMOBILIŲ
ir sunkvežimių pirkimo reikalais kreipkitės į mūsų firmos atstovą
V. PESECKĄ
1638 Bloor Street W., Toronto
Tel. OL. 2371
Informacija vakarais 18-21 v., šeštadieniais 10-13 val.
CHURCH MOTORS LTD.

VAKARŲ DEMOKRATIJOS IR KOMUNISTAI

Kai šis straipsnis įsirikiuos į "T.Ž." skiltis ir pasieks skaitytojus, Kanados rinkimų rezultatai jau bus žinomi. Tačiau, tikiu, straipsnio tema nepasens, nes jame noriu rašyti ne apie rinkimus, bet apie Vakarų demokratijų laisvę, kurioje komunistai jaučiasi lygiai gerai, kaip Maskvoje.

Stebėtis tenka, kodėl Vakarų demokratijos totalistinėm partijom pritaikė visiškai nevienodą mastą: juodųjų fašistų ir rudųjų nacių partijas uždraudė, o raudonųjų komunistų — paliko veikti ir davė neribotą laisvę.

Ypatingai Kanadoje komunistų partija, pasivadinusi nekaltai skambančiu vardu, — Progresyvioji Darbo Partija — daro tokius veiksmus, kurių kitos demokratinės partijos niekad nesiryžtų daryti. Komunistai nuolat užverčia Kanados vyriausybės atstovų kabinetus Otavoje įvairiausiais atsišaukimais, brošiūromis, reikalavimais, šiurkščiomis valdžios veiksmų kritikomis ir pan.

Deja, kai kartą parlamente buvo iškeltas klausimas dėl ėmimosi kokių nors priemonių prieš tokį komunistų akiplėšiškumą, diriguojamą iš Maskvos, tai Federalinės vyriausybės galva St. Laurent pasakęs: "Ką padarysi, nenorime komunistams jokių trukdymų daryti, kad nepažeidus Kanados demokratiškumo".

Charakteringa, jog ligi šiol Kanada neturi netgi jokio baudžiamojo įstatymo, kuris draustų bent kokią priešvalstybinę veiklą arba numatytų už tai bet kokią bausmę. Baudžiamajam Kodekse nebūtų galima surasti jokių kliūčių, kurios darytų bent kokius trukdymus komunistinėms ideologijos išpažinėjams, kurie savo veiklą grindžia tik įsakymais iš Maskvos.

Negana to, Kanados komunistų partijos lyderis, Tim Buck, panorėjo netgi Kanados premjeru pasidaryti. Kaip, žinome, vietiniai komunistai įstatė į Federalinio Parlamento rinkimus netgi 100 kandidatų ir už juos įmokėjo užstato 20.000 dolerių (Pagal Kanados rinkimų įstatymą, kiekvienas kandidatuojąs į parlamento atstovus asmuo turi įmokėti 200 dolerių. Taigi, už 100 atstovų — reikėjo įmokėti 20.000 dolerių). Įdomu, iš kur tie pinigai buvo gauti: iš Kanadoje gyvenančių komunizmo "simpatikų", ar iš Maskvos?

Kanados "demokratiškoji sąžinė" rinkimų propagandos metu netgi nepajėgė diktatoriškai komunistų partijai atsakyti visų galimų ir moderniausių propagandos priemonių. Kaip visoms kitoms demokratinėms partijoms, taip ir komunistams buvo leista naudotis netgi CBC radijo siųstuvu, iš kur įvairūs Buckai, Kashtanai, Dutkevičiai ir kitokiausi koliojo susirietę Kanados kaimynus — amerikiečius, kaip "imperialistus", norinčius net Kanadą pavergti, grubiausiai kritikavo Kanados ligšiolinę valdžią, kuoneveikė visas kitas partijas ir operavo vietinių Kanados komunistų nukaltu šūkiu: "Canada first". Savaime aišku, jie gi negali pasisakyti, jog Maskva yra jiems "first"...

Kanados darbininkų unijos, kaip ir daugelio kitų Vakarų demokratijų kraštų, taipogi didžia dauguma apsėstos komunistų. Kaip pavyzdys tokioms unijoms čia, Kanadoje, būtų galima paminėti "UE", kurios žinioje visi Canadian General Electric darbininkai (žinoma, tik tie, kurie sutinka tokiai unijai priklausyti) ir daugelio kitų fabrikų darbininkai. Šioji unija — tai JAV to paties vardo unijos padalinys, kuri taipogi yra itin raudona. Toji unija leidžia savo laikraštėlį "UE News", kuriame, deja, daug straipsnių perspausdinama iš Kanados komunistų organo "Tribune", o originaliuose straipsniuose — taip pat labai maža terašoma darbininkų reikalais — tik politiniais. Kiekvienam to laikraštėlio numeryje tegali rasti peršamą maskvinę "taiką", reikalavimą pripažinti visiems kraštams raudonąjį Peipingo režimą ir t.t.

Negeresni reikalai ir kituose Vakarų demokratijos kraštuose, kaip Kanadoje. Žiūrėkime, Prancūzijoj komunistai nuo pat 2-jo Pasaulinio Karo pabaigos sabotuoja Vakariečių apsigynimo planus prieš Kremliaus imperialistinius užsimojimus. Italijos komunistai, padedami vadinamų "kairiųjų socialistų" — nieninkų, baigia savo pasiekti. Ir tenai stabdis vyriausybės planams sudarytas. Anglijoj, nors tenai komunistai didelės rolės nevaidina, tačiau ir tai — jie, padedami "kairesparnių" bevaninkų, pagelbėja Churchilliui pulti Maskvos glėbin, kad tuo bent laikinai dar pratęsus savo imperijos dienas...

Įdomu, ar jie žino, tie didieji Vakarų demokratai, kad Maskvoje už tokius darbus, už priešvalstybinę propagandą, ne tik tokios partijos būtų uždarytos, bet ir visi tokių partijų nariai — pakarti. Tepamėgina kas nors pagalvoti (tik pagalvoti!) Maskvoje apie kokias nors liberalų, konservatorių, demokratų ar respublikonų partijas — jų nė dulkių neliks žemės paviršiuje...

Gi vakarų demokratijų kraštuose — visų kraštų priešvalstybinė partija, diriguojama iš Maskvos, kaip veikė, taip tebeveikia.

Pr. Alšėnas.

Vokiečių kariai rusų belaisvėje

Tęsinys iš praeito numerio "Oro kovos virš Stalingrado".

Iš esančių stovykloje karininkų atsirado vos keli, kurie piktinosi Hitlerio pasielgimu su Stalingrado armija. Hitleris įsakė nesitraukti ir kovoti iki paskutinio šovinio. Kiti jį teisino, tikėjo į jo žvaigždę ir pergalę.

Laisvą laiką Einsiedel leido skaitydamas Markso ir Lenino raštus, kurių buvo apsčiai. Susižavėjo jais ir pamažu pasidarė komunizmo simpatiku. Juo labiau, kad sovietų gyvenimą mažai per stovyklos tvorą pažino. Komunizmo teoretikai jį viliojo savo paprastais ir aiškais dalykų sprendimais. Kai kiti juokėsi iš sovietų ir iš visos komunistiškos netvarkos, jis vis rasdavo pateisinimų. Teisino rusiškomis sąlygomis. Galvojo, kaip ir tūkstančiai vakariečių, kad komunizmas kitose valstybėse būtų visai kitoks. Jį tik gąsdino jo didelis panašumas į Hitlerio santvarką.

Per emigrantus Walter Ulbricht ir Errick Weinert rusai pradėjo varyti stovyklose kampaniją suorganizuoti nacionalinį vokiečių komitetą. Jis turėtų susidėti iš visų politinių partijų, užsiėmimų ir luomų. Su pagalba radijo, laikraščių, proklamacijų ir atstovų organizuotų priešhitlerinį judėjimą fronte ir Vokietijoje. Daugelis karininkų tokiuose mitinguose keldavo balsą tik dėl gyvenimo sąlygų stovyklose pagerinimo, nieko neužsimindami apie kovą prieš Hitlerį. Dalykai šiek tiek pagerėjo, kai 1943 m. pavasarį pagerino maistą. Buvo gandų, kad tai padaryta tiesiogiai Stalinui įsakius, kuris pradėjęs teirautis apie belaisvių gyvenimo sąlygas. Nežiūrint to vien tik Frolov stovykloje per žiemą iš 5000 belaisvių mirė 4000. Iš pasidavusių Stalingrado armijos 90.000 karių, optimistų skaičiavimu, beliko vos 15.000 Didesni šansai išlikti gyvam buvo stovyklose arčiau Maskvos.

Visi generolai kategoriškai atsisakė dalyvauti komiteto kūrime, aiškindamiesi, kaip ir marš. Paulius, kad dalykai labai neaiškūs. Esant belaisviu, nieko aiškesnio negalima apie politinę padėtį sužinoti. Kaikurie karininkai pasakojo naktimis girdį artilerijos šūvius ir skaičiavo dienas iki pergalės.

Su didelėmis iškilmėmis 1943 m. liepos 13 d. Krasnogorsko didžiojoje salėje buvo suformuotas nacionalinis vokiečių komitetas. Komunistai suvežė į čia apie 400 atstovų. Dvi dienas truko kalbos ir įvairios ceremonijos. Pats komitetas buvo išrinktas pagal senai žinomą komunistišką metodą. Pirmininkaujantis perskaitė 31 pavardę ir paprašė suvažiavusius už juos balsuoti. **Trečdalis pasiūlytųjų buvo pabėgėliai, trečdalis karininkai ir trečdalis visoki kitoki. Į komitetą pateko Errich Weinert (pabėgėlis), majoras Hetz ir grafas Einsiedel (autorius).**

Komitetas suformuotas, bet kiekvienam buvo aišku, jeigu neįeis generolai, neturės jokios didesnės reikšmės. Komunistai ir čia rado išeitį. Po ilgų pastangų, po agitavimo stovyklose, jiems pavyko su nemažesnėmis iškilmėmis suformuoti karininkų sąjungą ir ją automatiškai įjungti į nacionalinį komitetą. Prie karininkų sąjungos prisidėjo gen. von Seydlitz, Lattmann ir dar keletas. Marš. Paulius pasiliko nuošaly. Organizacinius darbus atliekant rusai leido kalbėti apie didelę nepriklausomą vokiečių imperiją, puošti sales vokiškomis spalvomis ir giedoti "Deutschland, Deutschland über alles..." Apkvaišę nuo kalbų ir įpuolę į tautinį entuziazmą dalyvavo vokiečiai tikrai manė gerą darbą savo tėvynei darą.

1943 m. spalio 15 d. Einsiedel buvo pasiųstas į pietinį Ukrainos frontą, kur kartu su keletu bendraminčių turėjo varyti nacionalinio komiteto propagandą. Rusai žadėjo visokią pagalbą, bet darbas sunkiai vyko. Trūko popieriaus ir kitų priemonių.

Einsiedel dirbo, kiek galėjo, nors abejojo ar tai duos kokių vaisių. Rusų armijos tiesioginiai fronto propagandai nieko netrūko, bet dėl vadovų neišmanymo buvo labai žemo lygio ir tuo tik kenkė nacionalinio komiteto propagandai.

Buvo beveik neįmanoma padėti naujiems belaisviams. Einsiedel rusus taip dėl to teisina:

"Jie nuolat skundžiasi iškentėję didelius vargus šiame kare. Rodė man sunaikinimus, kuriuos atsitraukią vokiečių kariai ir specialios komandos padarė pagal Wehrmachto "degintos žemės" taktiką. Pakeliui į frontą nustodavau žado, matant tyčiomis sudegintus kaimus, civilių lavonus ir dvokiančius iššaudytus gyvulius. Marinpolio ir Stalino miestai buvo sistematiškai išdeginti iki paskutinio namo. Gan dažnai juodi apdegę lavonai matėsi tarp griuvėsių. Kartą stovėjau su keletu rusų prie šulinio, kuris iki viršaus buvo priverstas civilių gyventojų lavonų.

Po to niekad nedrįsau kritikuoti rusų dėl stokos žmoniškumo jausmo, kai sutikdavome belaisvių koloną, ir jie atsisakydavo priimti į mūsų autovežimį negalinčius paeiti sužeistuosius. Buvo gėda kalbėti".

Peržiūrint paimtus fronte dokumentus į Einsiedel rankas pakliuvo jauno kariūno Wolfgang Heinz iš Nürnbergo dienoraštis.

"Esu fronte ir turiu progos pažinti ji ne su pergalės ura šauksmais, bet atsitraukiant. Pasitaiko čia puikių draugystės pavyzdžių, bet būna ir priešingai. Negaliu rašyti savo išgyvenimų, jie yra per baisūs ir, žodžiu sakant, tai per daug.

1943. IX. 1.

Šiandien prasideda penktieji karo metai. Kiekvienas iš mūsų laukia žygio į Angliją. Jei tai pasisektų, visa gal išeitų gerai. Kad tik Vokietijos puolimai iš oro būtų sustabdyti. Jie daug daugiau mums rūpi, negu mūsų pačių problemos.

1943. IX. 3.

Mins (vietovė) tragedija 1943 m. Dalyvauja: pavargę, alkani, šlapi iki odos vokiečių kareiviai. Vieta: Sturzacker. Priešininkai stovi 400 jardų atstu nuo vienas kito. Laikas: Dienos metas.

I veiksmas. Saulėtekis. Vokiečiai ruošiasi pasitraukti. Lyja. Kiekvienas yra šlapias, purvinas ir pavargęs. Nuotaika prislėgta. Staiga įsakymas: "Palikt! Apsikasti! Paliekame čia!" Veidai ištįsta.

II veiksmas. Sukriokia tankų varikliai. Stebuklas! Šį kartą ne rusų tankai, bet vokiečių. Ir prasideda. Antrasis batalionas pakyla ir puola. Mūsų artilerija šaudo, tankai šaudo. Rusai atsitraukia. Kaip nuostabu! Visi linksmi ir laimingi. Tačiau staigiai prasideda ugnis iš kitos pusės. Prieštankinė, priešlėktuvinė, granatos, tankai, pragaras atsivėrė. Tikras pragaras. Puolimas pasibaigė. Apsikasimas. Pabaiga.

III veiksmas. Saulė, švietusi puolimo metu, pradingo. Darbščiai, priešo apšaudomi, kariai kasasi sau duobes. Didelė audra artinasi nuo jūros. Debesys praplyšta. Visi peršlampa. Rusai apšaudo. Vokiečių kariai guli savo duobėse, lyg tai būtų jų kapai. Mūsų tankai pradingo. Artilerija nešaudo. Galas. Buvo tai didžiausia diena mano gyvenime. Mano pirmasis puolimas. Nė vienas nebijo, nors šalia jo krinta draugai. Kiekvienas žino tik vieną žodį: "Pirmyn!" Tai galima išgyventi tik vieną kartą. Didumas šio momento neaprašomas.

1943. IX. 5.

Esu jau keturiolika dienų fronte, bet man atrodo lyg būčiau čia jau keturiolika mėnesių. Pergyvenau daug ir esu pavargęs kūnu ir siela. Jei nors vienas žinotų, kame yra visas reikalas? Vieną dieną mums sako: "Laikyti pozicijas iki paskutinio žmogaus!" Sekantį rytą bataliono štabas būna dingęs ir mes sekame jį nakčia. Esu tikras, frontas negali būti čia išlaikytas. Kaip aš ilgiuosi karo pabaigos! Tačiau aš noriu matyti taikingą pasaulį, kur kiekvienas gali dirbti, galvoti ir gyventi kaip nori. Kur niekas negali atimti asmeniui jo laisvės. Jei tai ateitų, aš esu dar jaunas ir dar turiu drąsos pradėti naują gyvenimą. Aš noriu dirbti dėl savęs, bet ne vėl dėl "augštų idealų", dėl "Führerio", dėl mano krašto ar ko nors kito.

(Bus daugiau)

Paruošė P. Brakas.

PLB Kanados Krašto Tarybos sesijos

įvykstančios Toronto mieste, Lietuvių Namų salėje (235, Ossington Ave, Toronto) 1953 metų spalio mėn. 3 d. 11 val.,

darbų tvarka:

1. Atidarymas ir prezidiumo sudarymas;
2. Komisijų — rezoliucijų, sveikinimų ir redakcinės — sudarymas;
3. Pranešimai:
   a. Kr. V-bos pirmininko,
   b. Kr. V-bos iždininko,
   c. Šviet. Komis. pirmininko,
   d. Šalpos Fonda CK pirm.,
   e. Vasario 16 gimn. remti komisijos pirmininko,
   f. Sporto komis. pirmininko,
   g. Tautos Fondo Atstovybės pirmininkės,
   h. Revizijos komisijos,
   i. Nesusipratimams spręsti komisijos,
4. Diskusijos dėl visų pranešimų.
5. K. Kr. Tarybos rinkimų statuto pagrindų svarstymas;
6. Šalpos Fondo statutas;
7. Šviet. Komisijos statutas;
8. Premijų Fondo statutas;
9. Bendruomenė ir tautos laisvinimo reikalai;
10. Biudžeto priėmimas;
11. Rezoliucijų priėmimas;
12. K. Kr. Valdybos ir kitų organų rinkimai;
13. Sumanymai;
14. Uždarymas.

J. Matulionis,
PLB KKr. V-bos pirmininkas.
A. Šalkauskis,
Sekretorius.

Lenkai vis nesutaria

Sausio mėn. pradėtos derybos dėl egzilinių lenkų veiksnių suvienijimo pakibo ant silpno siūlo. Parinktasis prezidento Zaleskio įpėdinis gen. Káz. Sosnkowski po 7 mėnesių pasitarimų su įvairiomis grupėmis Londone grįžo į Kanadą, kur turi savą ūkį. Plačiame pareiškime spaudai jis nupasakoja savo pastangų eigą, pareikšdamas viltį, kad jam tarpininkaujant nebaigti spręsti nesutarimai būsią išspręsti. Svarbiausia nesiseka išspręsti Tautinės Vienybės Tarybos sudėties klausimo — kiek vietų ten paskirti partijoms sudarančioms dabartinę Tautinę Tarybą ir kiek partijoms, sudarančioms Politinę Tarybą. Taip pat sunkumų įneša Mikolaičiko grupės klausimas, kuri laikoma susitepusia priimant Jaltos nutarimus.

Sosnkowskiui vadovaujant sudaryti 3 dokumentai: susijungimo, Tautinės Vienybės Tarybos sudarymo aktai ir pastarosios veikimo statutas. Jei jos sudėties klausimas iki rugsėjo mėn. nebūsiąs išspręstas Sonskowski grasina nuo prezidento įpėdinio kandidatūros atsisakyti.

Rado patronus

Varšuvoje vienos rūbų įmonės jaunuolių brigada pasivadino Amerikoje teismo mirti pasmerktųjų atominių šnipų Ethel ir Julius Rosenbergų brigados vardu. Komunistinė Varšuvos spauda skelbia, kad brigada esanti labai pasižymėjusi, kad jau kelintas mėnuo pasiekianti 170% plano gamybos, pereitais metais sutaupiusi 200.000 metrų siūlų. Brigada nutarusi sistematiškai didinti gamybą ir kelti darbo kokybę.

Šis šnipų vardo panaudojimas patronažui berods yra pirmas jų iškėlimo į herojus reiškinys.

NORINTIEMS PIRKTI TABAKO ŪKIUS

NELAUKITE RUDENS. Dabar pats geriausias laikas apsižiūrėti. Matant tabaką ant lauko ir jį palyginus su kitų ūkių tabaku, galima susidaryti tikresnį vertės vaizdą.

170 akrų, 53 sodinimo teisė, labai gerame stovyje mūrinis namas, 8 alyva šildomos džiovyklos, geri visi kiti trobesiai, 2 traktoriai, naujas kombainas ir visa kita mašinerija. Galima pirkti su derliumi ir įmokėti tik $12.000.

JUOZAS ŽEMAITIS
113 Norfolk St. S., Simcoe, Ont. Telefonas 1243M
FREEMAN & NEWTON REAL ESTATE BROKERS,
Simcoe, Ontario

OLIVER REAL ESTATE
2273 BLOOR STREET WEST. TORONTO

$21.000. Atskiras, raup. plytų, kv. pl., vandeniu-alyva apšildomas, per du augštus 6 kambarių namas, kiemas ir mūra garažas. Old Mill rajone
$19.500. Gražiai atrodąs iš lauko ir vidaus, 10 kambarių namas, kiemas ir 2 garažai. Įmokėjimas žemas. Willard — Bloor.
$24.000. Vandeniu-alyva apšildomas per du augštus 14 kambarių namas. Įmokėti apie $7.000. Indian Rd. — Bloor.
$13.500. Atskiras 8 kamb., vandeniu-alyva apšildomas namas, kiemas ir 2 garažai. Įmokėti $3.500. Lansdowne Ave. — Bloor.

P. LEDAUSKAS
TELEFONAS RO. 2301
2273 BLOOR ST. W. (prie Runnymede)

Calvert Žinios apie Kanadą
Serijos Nr. 11

Tai yra vienas iš straipsnių serijos, parašytų specialiai neokanadiečiams.

KASYKLOS

Nėra nuostabu, kad tokia didžiulė šalis, kaip Kanada, kurios žemėje yra tiek daug rūšių geologinių formacijų ir struktūrų, turi didžiules atsargas įvairių mineralų. Kaikurių jų gamyba užima pasaulyje pirmą vietą.

Kanada pirmauja nikelio, platinos, paladiumo, radiumo ir asbesto gamyboj. Aukso gamyboje užima antrą vietą pasaulyje. Be to, ji taip pat pagamina įvairiausių kitokių svarbių metalų ir nemetalų.

Yra tikra, kad pagal geologines sąlygas, šie svarbieji metalai krašte nėra lygiai padalinti, bet kartu galima pažymėti, jog mineralų industrijos augimas — ypač paskutiniu laiku, yra lemiamas mūsų krašto ūkinio kilimo veiksnys

Atrodo, kad čia yra neišsemiamų mineralų klodai. Didžiuliai plotai, kuriuose randasi geologiniai vertingos uolenos, nėra dar visiškai pradėti tirti, ypatingai šiaurinėse Cambrian Shield (Ontario) dalyse ir Britų Kolumbijoje bei Yukone. Dėl to yra didžiulės galimybės kasyklų pramonei dar labiau paplisti.

Mineraliniai Kanados produktai skirstomi į 3 pagr. dalis: 1. metalai, 2. nemetalai, 3. struktūriniai mineralai. Metalų grupėje ypatingai svarbus yra auksas ir sidabras (beveik visas iškasamas Ontario ir Br. Kolumbijoje), nikelis ir platina (Sudbury, Ont.), varis (Ontario ir Quebec), asbestas (Quebec), cinkas (Br. Kolumbijoje ir Quebec), švinas (Br. Kolumbijoje) ir radiumas bei uranijus (Great Bear Lake).

Nemetalų tarpe anglis užima pirmą vietą (randama Prerijų provincijose, Pajūrio provincijose ir Britų Kolumbijoje). Tai šio krašto pasididžiavimas Kanada šio minerarlo turi didžiausias atsargas pasaulyje.

Be to, šiame mineralais turtingame krašte yra didžiuliai portlando cemento, kalkių įvairių rūšių ir keletos rūšių marmuro klodų.

Kad turėtum pilną vaizdą vertingų žemės turtų atidengimų, prie šių reikia dar pridėti naftą, druską, cinką, gipso kvarcą, siliciaus plytas, kristalinę, sodiaus sulfatą, tungsteną, antimonių, galeną, plumbago, manganių.

Ir dabar, kai modernusis mokslas susijungia su senųjų aukso ieškotojų dvasia, didžiuliai Kanados mineralų plotai teikia didelių galimybių nūdieniams ieškotojams.

CALVERT HOUSE mielai laukia jūsų komentarų ir sumanymų dėl mūsų sekančių straipsnių turinio. Juos prašome siųsti per šio laikraščio redaktorių.

Sekantį mėnesį — ŽVEJYBA.

Calvert DISTILLERS LIMITED
AMHERSTBURG, ONTARIO

Lietuvių Diena Hamiltone

Rugsėjo 5-6 dd. Hamiltonas ruošiasi tapti lietuvišku miestu nors porai dienų! KLB Hamiltono Apylinkės V-ba rengia Pirmąją Kanados Lietuvių Dieną, kurios pagrindinis tikslas sutraukti didžiausią skaičių lietuvių į vieną vietą ir parodyti kanadiečiams kad mes esame stiprūs ir skaitlingi savo solidarumu, o visiems tautiečiams suteikti progos pasiklausyti visos Kanados lietuvių jungtinio choro, pažiūrėti tautinių šokių, sporto varžybų, o pabūvojus porą dienų lietuvių masėje, išsivežti lietuviškai dvasiai naujų jėgų!

Smulkią šio sąskrydžio programą A-kės V-ba paskelbė spaudoje. Norėčiau tik prabėgomis ją paliesti.

Sąskrydis pradedamas šeštadienį rugsėjo 5 d. įvairiomis Kanados sporto klūbų žaidynėmis. Vakare didelėje kareivinių salėje, James str. N., į kurią telpa apie 3000 asmenų, įvyks šaunus šokių vakaras. Jame gros Toronto lietuvių orkestras "Trimitas". Šio vakaro programą V-ba žada duoti įvairią ir įdomią savo originalumu.

Sekmadienis, rugsėjo 6 d. pradedama iškilmingomis pamaldomis lietuvių Aušros Vartų parapijos bažnyčioje, kurias celebruos ir pamokslą pasakys J. E. vysk. Padolskis. Evangelikams pamaldos įvyks 1 val. St. Pauls bažnyčioje.

Vakare toje pat kareivinių salėje įvyks didelės apimties (Kanadoje dar panašaus nebūta!) koncertas, dalyvaujant mūsų garsiausiems solistams, jungtiniam chorui, tautinių šokių ir kitiems meniniams vienetams.

Nesiimu įrodinėti tautiečiams dalyvavimo šiame sąskrydyje būtinumą. Esu tikras, mes visi tą suprantam ir žinom, tik norėčiau nors keliomis mintimis prisiminti mūsų Tėvynę. Ne tik vyresnieji, bet ir jaunimas prisimena tą nuotaiką, kada parapijose vykdavo atlaidai. Tada nereikėjo jokios propagandos, jokio raginimo į juos vykti. Kažkokia vidinė jėga kiekvieną, lyg sparnais, į juos nešdavo! Didžiausia bausmė tam šeimos nariui, kuris privalėdavo likti namų ir gyvulių saugoti! Seną ar jauną — visus vienodai atlaidų susibūrimai traukdavo! Ir kiek gražių ispūdžių, pakilios nuotaikos jie mums suteikdavo!

Beabejo čia, svetimame krašte, pilnos anų dvasiniai — tautinių švenčių nuotaikos neatsiekesime, bet prie jos priartėti galime, jeigu tam tikram laiko tarpui pajėgsime atsipalaiduoti nuo savo rūpesčių ir gyvensime vien šio sąskrydžio mintimi.

Kita svarbi sąlyga — lietuvių hamiltoniečių vaišingumas. Kiek vienas mūsų turėtumėm šiai šventei iš savo biudžeto numatyti tam tikrą sumą ir atvykusius iš apylinkių pažįstamus užsiprašyti, augštaitiškai tariant, kieman. Yra labai svarbi sąlyga, kad iš toliau atvykę tautiečiai netik nesijaustų niekam nereikalingi, bet būtų priimti su tikru lietuvišku nuoširdumu, pakviesti į svečius ir pavaišinti nei kiek neblogiau, negu anais laikais Tėvynėje.

Ir dar viena mintis. Nuo senų laikų mūsų tautoje jau tokia tradicija, kad atlaidų dienomis, mes jausdavome nedovanotiną pareigą sušelpti elgetas. Ir šio suvažiavimo proga nepamirškime mūsų degančių reikalų, kuriems mūsų dosnumas yra kertinis akmuo! Šeštadienį, šokių vakaro metu, bus didelė Šalpos Fondo Hamiltono sk. loterija, kurios pelnas skiriamas Vokietijos lietuvių šalpai. Paremkime ją!

Sekmadienį, koncerto salėje prie įėjimo bus Tautos Fondo staliukas. Skirkime ir šiam reikalui šį tą iš savo biudžeto. Įsigykime Lietuvio Pasą, o kas jį turime, šia proga įlipdykime į jį ženklelį. Ši auka yra begalo svarbi, nes ji, nors ir netiesioginiai, bet visdėlto labai daug prisideda prie mūsų Lietuvoje vargstančių, artimųjų vadavimo! Tik apsidairykim po laisvojo pasaulio lietuvių kolonijas: visi juda protestuoja, rašo memorandumus, peticijas, laiškus įtakingiems valdžių asmenims, o ALT-as net p. Kersten pagelba Lietuvai labai palankią rezoliuciją kongrese pravedė! Šiuo metu gal mums visa tai ir nesvarbiu dalyku atrodo, bet atėjus laikui visi šie pasiruošimai turės milžiniškos svarbos. Mes juk tikrai nenorėtumėm, kad Lietuva iš vienos okupacijos pakliūtų į kitą. Kad to neatsitiktų, turim aukoti, turim Lietuvai dirbti.

Visada lengviau dolerio atsisakyti, kada jį į būsimas išlaidas pramatom iš anksto. Ir Lietuvių Dienai ruošdamiesi paskirkim dešimtuką kitą ir būtinai joje dalyvaukim! Geriau vėliau pora mėnesių ar ilgiau atsisakyti kinų, bet šiame sąskrydy, į kurį rengėjai tiek daug darbo įdėjo, tikrai dalyvaukim. Ypač kviečiami atvažiuoti tie lietuviai, kurie gyvena išsibarstę svetimųjų tarpe ir neturi progos su savaisiais susitikti.

Rugsėjo 5-6 d.d. svečiai visais reikalais prašomi kreiptis į A-kės V-bos būstinę, kuri tom dienom bus parapijos salėje 58 Dundurn st. N., tel. 25272.

Laiškais prašome kreiptis į A-kės V-bos P-ką J. Kšivicką, 491 Dundurn str. S.

Turimomis žiniomis ekskursijos atvyksta iš Montreal, Windsor, Sudbury. Iš kitų kolonijų dar negauta žinių.

Tūkstančiai suvažiuokime Rugsėjo 5-6 d.d. į Hamiltoną ir suteikime jam lietuvišką atspalvį! Tikiu, kad kiekvienam iš mūsų šios dienos paliks gražiausių prisiminimų!

St. Bakšys.

Reikalauja sveikatos draudimo

Kanados darbininkų unija TLC, turinti 560.000 narių, savo suvažiavime paskelbė kampaniją už visuotinio sveikatos draudimo įgyvendinimą. Unijos prezidentas P. Bengouh pateikta rezoliucija paragino visus padalinius reikalauti iš parlamento atstovų, kad draudimas būtų įvykdytas, nes rinkimų metu tai žadėję visos partijos. Reikalaujama visuotinio mediciniško, chirurginio, dantų, akių ir kt. gydymo. Unijos nuomone gydytojai turi gauti algą, bet ne atlyginimą už veiksmus bei vizitus. Taip esą būtų per daug "sergama". Didžiausias sveikatos draudimo įgyvendinimo priešas yra medikų draugijos ir draudimo firmos, kurios nori apsaugoti savo pelną, prikišo kalbėtojai.

Nors tai yra tikra tiesa ir Kanadai gėda, kad valstybinio sveikatos draudimo nepajėgia įsivesti, tačiau greito šito klausimo sprendimo vargu ar galima laukti. Keista, kai sakoma, kad tai būtų perbrangu, pareikalautų perdidelių sumų. Kodėl gi draudimo firmoms užtenka pinigų ir dar milionai pelno lieka?

— **Atėnai.** — Graikijos Jonėnų salas nusiaubė baisus žemės drebėjimas rugpiūčio 12 d. Apie 12.000 gyventojų liko be pastogės. Jie išgabenami laivais. Šimtai užmuštų.

— **Vašingtonas.** — JAV gyventojų skačius jau prašoko 160 milionų.

VISKO UŽTENKA, TIK PROTO MAŽA

Eilinio piliečio politinės pastabos

Kai aš buvau mažas Lietuvoj, mūsų kaime, Kunigiškėse, gyveno vienas žydas kalvis Leizaras. Tai jo žmona sakydavo kaimo moterims, kad Dievas davė visko permažai žmonėms, bet jau proto tai jau visiems davė užtektinai. Ji sakydavo, kad vieni skundžiasi, kad jiems to permažai Dievas davė, kiti kad kitko, bet niekas nesiskundžia, kad jiems permažai Dievas davė proto.

Čia Amerikoj, nežinia dėl ko, Dievas pasielgė atvirkščiai. Čia žmonėms davė visko užtektinai — daugeliui davė visko ir perdaug — tik nežinia dėl ko gerasis Dievulis čia žmonėms proto pasigailėjo.

Pavyzdžiui prezidentas Roozeveltas skaitėsi išmintingiausias vyras visoj Amerikoj. Net keturis kartus buvo išrinktas prezidentu. Nei vienas prezidentas nebuvo tiek daug kartų perrinktas visoj Amerikos istorijoj.

Stalinas buvo azijatas, prisimerkęs bemokslis o kai nuvažiavo prezidentas Rooseveltas pas Staliną per antrą pasaulinį karą, tai Stalinas mūsų išminčių paėmė ir suvystė, kaip mažą vaiką. Dar ir verkti nedavė. Prezid. Rooseveltas per antrą pasaulinį karą rašė, rašė. Visokias keturias laisves surašė, visokius Atlanto čiarterius surašė, o dar karas nespėjo pasibaigti ir atidavė Stalinui ir visas laisves su visais čiarteriais.

Per pirmąjį pasaulinį karą prezidentas Wilsonas taip pat rašė, rašė. Visokių jis ten laisvių buvo prirašęs, visokių punktų. Prezidentas Wilsonas, nors ir gerų norų buvo žmogus, bet kai nuvažiavo Paryžiun į taikos konferenciją karui pasibaigus, tai Europos gudrūs ir sukti diplomatai taip jį sumenkino, kad iš jo tų 14 punktų nieko neliko, tiktai dulkės. Amerika sumušė Vokietiją, užbaigė karą, o Europos sąjungininkai pasiėmė kontribucijas iš Vokietijos. Amerikai liko tik apie du šimtus tūkstančių kryžių Prancūzijoj.

Jau prieš kelioliką metų viename Kinijos kampely buvo susisukę lizdą Kinijos komunistai. Kai Kinijai reikėjo nuolatos kariaut prieš Japoniją, tai, turbūt, kinai neturėjo laiko sunaikinti savo bolševikus. Kai pasibaigė antrasis pasaulinis karas, tai prezidentas Trumanas nei iš šio nei iš to, pasiuntė savo atstovą generolą Maršallį kad sustabdytų karą tarp nacionalistų ir komunistų Kinijoj. Žinoma, prezidentas Trumanas pažadėjo nemažai dolerių kinam, jei jo paklausys. Nuvažiavęs Kinijon, generolas Maršall padavė komandą: "Nekariaukit tarp savęs, gyvenkit kaip broliai!" Nacionalistai paklausė gen. Maršall komandos ir padėjo ginklus, o komunistai, pasinaudodami ta proga užėmė visą Kiniją. Ir patį generolą Maršall būtų paėmę, jei jis nebūtų pasiskubinęs ankščiau iš Kinijos išvažiuoti. Taigi amerikonai per savo kvailumą ir savo priešams pasitarnauja. O dėl ko Amerika kariavo trejus metus su viršum Korėjoje? Juk Amerika nekariavo nei dėl turtų, nei dėl teritorijos, nei dėl garbės. Kariavo vien tik dėl savo kvailumo.

1945 metų vasarą Amerikos valdžia jau turėjo pasidariusi atomines bombas ir rengėsi mesti ant Japonijos ir tuo pačiu metu suklaupę prie Stalino kojų maldavo, kad Stalinas jiems padėtų kariauti prieš Japoniją. O Stalinas tik tada pradėjo kariauti prieš Japoniją, kai sužinojo, kad Japonija jau rengiasi pasidoti Amerikos armijai.

Taigi, jei Amerika nebūtų Staliną kvietus talkon, tai karo Korėjoje būtų nebuvę ir tie 25.000 Amerikos jaunimo šiandien gyvi vaikščiotų miestų gatvėmis, ir 22 milijardai dolerių, ką išleido karui Korėjoje, būtų žmonių kišenėse.

Lietuvoj žmonės nebereikalo sako: "Insileisk velnią bažnyčion, tai jis lips ir ant altoriaus". Tą patį padarė ir Stalinas Amerikai insiprašytas talkon.

Dabartinis prezidentas Amerikos, Eisenhoweris yra vokiškos kilmės žmogus. Praeitą vasarą prieš rinkimus šoko su labai dideliu triukšmu. Atrodė, jei tik jis bus išrinktas prezidentu, tai Staliną į dulkes sutrins. Bet, kaip dabar atrodo, tai, kai ateis kiti rinkimai 1956 metais, tai ir prez. Eisenhoweris pasakys žemu balsu: "Iš veselijos einu".

M. Pauplis.

St. Hudson, Mass.

BLAIVUS LENKO BALSAS

Kas nežino lenkiškųjų misijonizmo svajonių. Jie turėjo ir mesijanizmo laikotarpį, kai guodėsi, kad Lenkija esąs kenčiantis tautų mesijas, kenčianti už tautų laisvę. Šis mesijanizmas jau išgyventas, bet misijonizmo ideja tebėra gyva ir šiandien. Ji labai sena, įpiršta jiems dar didžiojo 15 a. politiko Zbigniewo Olesnickio, užfiksuota kronikininko Dlugošiaus ir per 500 metų kartota, kalta į galvą kiekvienai priaugančiai kartai. Jos esmė — esą, Lenkija skirta sukultūrinti Rytus, pirmiausia visas buvusios Didžiosios Lietuvos kunigaikštijos žemes. Ir visa lietuvių-lenkų santykių istorija yra pažymėta šiuo lenkiškojo misijanizmo ženklu. Lietuva amžių bėgy suklupo, kai jos vadovaujantis visuomenės sluogsnis persiėmė ta pačia misijanizmo ideja — sukultūrinimo objektu pasirinkdamas dar tolimėsnes sritis ir pamiršo savojo krašto charakterio išsaugojimą. Su tuo misijanizmu mes turime reikalo ir šiandien.

Torontiškiame "Glos Polski" liepos 9 d. numery pasirodė didžiulis S.F.W. straipsnis "Wspominki Grunwaldskie", kurio pabaigoje pakartota jau tiek kartų girdėta mintis, kad kaip sujungtos jėgos 1410 m. atbloškė germaniškojo pasaulio pavojų, taip ir nūdien suorganizuotas rytų Europos regijonas galįs laiduoti saugią visų šių kraštų ateitį, žinoma, Lenkijos vadovybėje. Atseit, keliama senosios Rzeczpospolitos žemių politinio junginio ideja. Po poros savaičių, to paties "Gl. P." liepos 23 d. numery pasirodė gana blaivi ir įsidėmėtina replika "Musimy się liczyc z panującą atmosferą urazow i podražnionej ambicji", pasirašyta J. K. Lopuszanski.

Autorius pasisako esąs karštas šalininkas žinomosios intermariumo idėjos ir noris kelti balsą prieš mintis, kurios tos idejos įgyvendinimui kliudo. Šauksmas, kad buvusių Rzeczpospolitos (unijinės Lietuvos — Lenkijos valstybės) žemių politinis junginys galįs būti branduoliu laisvos rytų ir centro Europos federacijos, galįs tokią ideją pražudyti dar užuomazgoje, nes tokią koncepciją fatališkai užgultų unijos tradicijos, lenkų laikomos jų politinės išminties žiedu, kurią betgi visai kitaip vertina lietuviai, gudai ir ukrainiečiai. "Lenkui nelengva apie tai rašyti ir atskleisti iliuzijas, kuriomis nuo amžių penima mūsų visuomenė. Tačiau vardan geresnės ateities, vardan suinteresuotų tautų harmoningesnio sugyvenimo, reikia pasakyti aiškiai ir be nedasakymų, kad Lenkijos — Lietuvos unija visai kitaip atrodo mums ir mūsų buvusiems partneriams".

"Ukrainos, Lietuvos, turbūt ir Gudijos, istorikams unija yra sinonimas didžiausios istorinės katastrofos, kokia ištiko jų tautas. Beatodairiškas unijos paneigimas ir noras pašalinti jos vaisius lietuviams ir ukrainiečiams yra ne tik politinės minties dėsnis, bet yra stačiai jų naujųjų laikų tautinio sąmoningumo pagrindas." Tad C. Europos federaciją norint pagrįsti "Jagelonų" unijos tradicijom, esą, būtų susidurta su nenugalimomis psichologinėmis kliūtimis.

Jis suprantąs, kad šitokis pasisakymas apie uniją galįs būti palaikytas tautiniu piktžodžiavimu, tačiau politinėje veikloje esą svarbu, ne kokia ištikrųjų ta unija buvo, bet kaip ji atrodanti partnerių dabartinėms kartoms. Viltis, kad jų pažiūros į savąją istoriją pasikeis, kad jie pradės "objektyviau vertinti bendrojo su Lenkija gyvenimo laikotarpį", esą būtų tuščias dalykas. "Tuo tarpu turime skaitytis su vyraujančia atmosfera padarytos skriaudos, įžeistos tautinės ambicijos ir senesnės bei visiškai naujos kovos su lenkybe tradicijų. Šitokiomis sąlygomis kėlimas iš karsto senosios Rzeczpospolitos, kad ir naujoje glaudžios 4 tautų — Baltijos ir Juodųjų jūrų tarpmario — federacijos formoje, rodo arba tautinę megalomaniją arba visišką nežinojimą eventualių mūsų partnerių nuotaikų bei siekimų."

"Kaip lengvabūdiškai autorius traktuoja sunkias ir jautrias būsimos federacijos problemas, ryškiausia pasirodo straipsnio pabaigoje, kur p.S. F. W. taria, kad Lenkija "įneštų patyrimą, mokslą, etchniką, liberalines ir demokratines tradicijas, nuoširdų norą bendradarbiauti. Reikalui esant — vestų į naują Grunwaldą." Mūsų nuoširdžiu noru bendradarbiauti neabejuoju. Bet patyrimas, mokslas, technika? Niekas to neprašo. Kiekvienas to kratysis, kaip velnias švęsto vandens. Mūsų liberalinės ir demokratinės tradicijos neapsaugojo mūsų nuo sprogdinimo dinamitu pravoslavų cerkvių ir nuo uždarymo Berezoj šimtų Ukrainos nacionalistų. O mažiausia mūsų "bendrai" turės noro leistis vedami prieš vokiečius, kas gali baigtis Grunwaldu arba ... rugsėju" (turima galvoje 1939 m. rugsėjis).

Baigdamas, Lopuszanski pasisako prieš misijanizmą: "Kaip tik šios idejos laikas atsikratyti. Lenkų tauta, kaip ir kiekviena kita, neturi jokios ypatingos misijos." Tautos turi susijungti į federaciją "visiems nariams garantuojant besąlyginę, absoliutišką lygybę; lygias teises ir pareigas. Tame junginy vadovybė negali priklausyti jokiai tautai; niekas nėra pašauktas vadovauti ar būti pranašesniu prieš kitas valstybes, narius." Kurti 4 tautų junginį pasirėmus Rzeczpospolitos tradicijomis, esanti nevykusi mintis. Laukti, kol iš to išaugs platesnė federacija, nesą laiko. Tautos tarp Baltijos, — Juodųjų ir Adrijos jūrų, t.y. tarp Rusijos ir Vokietijos, turi jau šiandien jungtis.

"Pabaigai dar viena pastaba. Vidurio Europos federacijos ideja liks tik chimera, kol nebus atsargiai apsvarstyti ir tarpusavio susipratimo dvasioje išspręsti ginčijamieji teritoriniai klausimai. Kitaip viskas ir pasibaigs kalbomis."

Lopuszanski pasisakymą tenka vertinti kaip blaivią, tačiau, deja, pavienę kregždutę. Unijos didybė ir tautos misijanizmas daugumai lenkų visdėlto tebėra nepajudintos šventovės. Ir L. beabejo teisus. Kol taip bus, kaimynai vargu ar galės su jais susikalbėti.

A.

— **Varšuva.** — Lenkijos komunistinė vyriausybė visiems laikraščiams įsakė Dievą rašyti mažąja raide.

Prancūzija spaudžia Andorą

Nesenai pasibaigė konfliktas tarp mažosios respublikos San Marino ir Italijos. Sioje 38 kvadratinių mylių respublikoje, kuri yra apsupta Italijos žemių, gyvena 12.000 gyventojų. Ji gyvena iš turistų, pašto ženklų ir iš lengvai duodamų skyrybų. Po karo ten įsigalėjo komunistai, kurie San Marino norėjo padaryti savo bastijonu. Laimėję dau gumą vietos parlamente, komunistai taip paėimininkavo, kad šis blogų dienų niekad nematęs kraštelis paskendo skolose. Toks kraštelis, žinoma, yra visiškai priklausomas nuo Italijos malonės. Jei Italija tik uždarys sieną, jis uždus — įplaukų negavę, savų gaminių neturės kur parduoti. Kai San Marino komunistai panoro kovoti su de Gasperi vyriausybe, ta tik truputį paspaudė ir turėjo nusileisti.

Dabar išaugo konfliktas tarp dar mažesnės respublikos Andoros ir Prancūzijos. Prancūzijos ir Ispanijos pasienio respublika Andora teturi vos arti 5000 gyventojų. Jos galva skaitosi Urgiel vyskupas ir Prancūzijos prezidentas, tačiau praktiškai į jos reikalus jie nesikiša.

Andora gyvena taip pat iš turistų ir tranzito, o karo metu ir labai gerai uždirbdavo. Bet štai dabar Andoros likimas pakibo ant plauko. Prancūzija pradėjo ją spausti. Konfliktas kilo formaliai dėl radijo. Andoroje veikia gana pajėgi privati radijo stotis. Jos programa pasirodo labai mėgiama pietinėje Prancūzijoje, kur radijo stotys yra valstybinės. Staiga Prancūzijoje pradėta priekaištauti, kad Andoros stotis transliuojanti nemoralias, net pornografiškas programas, atsiminta, kad karo metu ji buvo nepalanki rezistenciniam sąjūdžiui ir t.t. Prancūzai, atsiminę, kad jų prezidentas yra ir Andoros prezidentas, pasiūlė, kad programa būtų pavesta Prancūzijos valdžios ir Urgel vyskupo priežiūrai, bet Andoros parlamentas siūlymą atmetė. Tada Prancūzija griebėsi spaudimo priemonių. Pirmiausia įvedė išvykimo į Andorą vizas, kas labai kliudo tranzitui, o be to pažadėjo dar ir kitų priemonių imtis. Jų, žinoma, ras, nors Andorai lengviau, negu San Marino. Andora, mat, turi sieną ir su Ispanija, kuri dėl tų programų nieko nesako, nors jos transliuojamos abiem kalbom. Matyt, ginčo pagrinde yra visai kitos priežąstys, o Prancūzijos pyktį Ispanija nori išnaudoti savo naudai.

Kinijos silpnybės ir galia

Korėjos karo metu ir ne politikai pastebėjo, kad vienu svarbiausių veiksnių, veikiančių JA V-bių ir visų jos sąjungininkų politiką, buvo ir tebėra nuolatinė baimė įsivelti į karą su Kinija. Kinija yra civilizacijos atžvilgiu labai atsilikęs, skurdo ir bado kraštas, tačiau su juo kariauti visi vengia. Kad suprasti to priežastį, reikia pažinti to krašto gyvenimą. Ją, mat, galima nukariauti tik visą okupavus, bet negalima jai suduoti mirtino smūgio, po kurio ji visa kapituliuotų.

Kinijos teritorija yra milžiniška — ⅓ didesnė už JAV teritoriją. Jos gyventojų tikro skaičiaus niekas nežino, bet jų yra mažiausia tris kartus tiek, kiek JAV gyventojų. Tik tie gyventojai gyvena skurde. JAV per metus pagamina po 2 tonas plieno kiekvieniems 3 gyventojams, o Kinijoje 1 tona tenka 712 gyventojų. JAV per metus sunaudojamų anglių kiekvienam gyventojui išeina po 3¾ tonos, tuo tarpu Kinijoje 1 tona tenka 11½ gyventojų. JAV per metus sunaudoja 14¼ bosų benzino kiekvienam gyventojui, tuo tarpu Kinijoje 1 sunaudotas bosas tenka 470 gyventojų. Javų JAV 1 tona išeina kiekvienam gyventojui, o Kinijoje 1 tona 4 gyventojams. Visoje Kinijoje tėra apie 3000 lengvųjų mašinų, t.y. 1 mašina tenka 157.000 gyventojų, kai JAV 1 automobilis tenka 4 gyventojams. Sunkvežimių visoje Kinijoje tėra 46.000, t.y. 10.200 gyventojų tenka po 1, kai JAV po 1 tenka kiekvienam 16 gyventojų. Visoje Kinijos didžiulėje teritorijoje nėra nei vieno geležinkelio, kuris kirstų visą kraštą iš rytų į vakarus ir tik dvi linijos, kurios kerta iš pietų į šiaurę, bet ir tai tik jūrų pakrančių ruože. Sausumos kelių 1 mylia išpuola 6000 gyventojų, kai JAV 1 mylia tenka 44 gyv.

Ginkluotų pajėgų Kinija turi 4.000.000 reguliarios kariuomenės ir dar 10.000.000 rezervo — ginkluotos milicijos. Iš esmės visą kariuomenę sudaro pėstininkai, beveik be jokių motorizuotų priemonių, kurių judėjimo greitis priklauso nuo jų pačių kojų. Ginklavimas armijų labai primityvus, nes karo pramonės krašte beveik nėra. Dabar Korėjoje kariaujanti armija yra ginkluota rusiškais ginklais, už kuriuos reikėjo užmokėti augštą kainą amerikoniškais doleriais, žaliavomis arba žemės ūkio produktais.

Bet dabartinė Kinija turi ir didelį pliusą. Ji jau visa yra centralizuota, valdoma iš vieno centro, ko nuo amžių nebuvo. Nuo 1911 m. vykusieji amžinieji karai tarp provincijų generolų jau pasibaigė. Komunizmas jos visos dar nėra apvaldęs, tačiau komunistai labai stropiai augina jaunuolius — būsimuosius kadrus. Jų yra apie 15 milionų. Jie papildys dabar esamus 6 milionų komunistų kadrus. O to jau pakaks suvaldyti milžiniškai konservatyviai, bet autoritetus gerbiančiai šimtų milionų masei.

Bet didžiausia Kinijos jėga yra jos milžiniški plotai ir gyvenimo primityvumas. Kinijai niekur negalima suduoti mirtino smūgio, kuris sukrėstų visą kraštą. Jos atsikros provincijos, turinčios po keltą dešimtų milionų gyventojų, savo primityvų gyvenimą tęsti ir kariauti gali ir be centro. Gali būti užimtas pajūris, subombarduoti miestai, o tolimesnės provincijos to nė nepajus, nes jos ir anksčiau jų veikimą mažai tejuto. Tokį milžinišką kraštą okupuoti niekas nepajėgs, ypač, kad masės gyventojų bus visada nusistatę prieš kiekvieną svetimą kariuomenę. Okupavus Kiniją, reikėtų ją valdyti sudarius savą visą aparatą, o tam neužtektų 10 milionų kariuomenės, kuriai po kraštą pasklisti, be to, prieš tai dar reikėtų išvesti kelius. Kas gali ryžtis į tokius milžiniškus uždavinius. Dėl to ir šiandien vakariečių uždavinys yra ne įsipainioti į Kinijos milžiniškuosius plotus, bet tik kaip nors pašalinti iš jos Maskvos įtaką. Vakariečiai džiaugtųsi jei Mao virstų Azijos Tito ir to laukia, o dėl visko pašonėje dar laiko, globoja ir ginkluoja Čiang-Kaišeką. Jis beabejo būtų greit paaukotas, jei tik Mao nusigręžtų nuo Maskvos. Jo komunizmas bei Kinijos komunistinimas vakariečiams mažai terūpi. Kaikurie net pripažįsta, kad jis reikalingas ten amžiais išaugusiems socialiniams santykiams sugriauti.

A. Gr.

"Coke" yra registruotas ženklas. COCA-COLA LTD.

KANADA RŪPINASI savo tėvais ...

Tėvai, kurie dirba savo pasirinktąjį darbą ir neturi rūpesčių dėl savo ateities, gali gyventi normalų šeimos gyvenimą. Bažnyčios ir kitokios organizacijos formuoja įvairias grupes, kad jie dometųsi vietiniais ir valstybiniais reikalais.

KANADA RŪPINASI SAVAISIAIS—STENKIS JĄ GERIAU PAŽINTI.

MELCHERS SPIRITO VARYKLOS

MELCHERS DISTILLERIES LIMITED

MALONU ...

SUGAUTI DIDELĘ ŽUVĮ!

Tyrūs, šalti Ontario ežerų vandenys yra tinkami sportui — meškeriojimui!

IŠBANDYKITE ... atostogaukite JŪSŲ ONTARIO!

Vienas iš serijos informuojančių apie Ontario vasarvietes

RANGER BREWING COMPANY LIMITED

KITCHENER, ONTARIO

N3-144

Pavergtoje tėvynėje

Veda ALMUS

Komunistai plačiai minėjo Volterą. Vilniaus universiteto vyr. dėstytoja E. Kuosaitė jį vertina kaip ateistą ir rusų tautos draugą. Rusai labiausiai jį ir mėgę. Kuosaitė randa, jog "šiandieną, kai Vatikanas stojo imperialistinės reakcijos tarnybon. Voltero veikla atgyja naujoje šviesoje".

Nesiliauja kolchozų sistemos pažeidinėjimai. Lietuvių nenoras dirbti okupantams ir tikėjimas, jog "bendras arklys visad liesas", labai pykina maskolmerges S. Pociūtę, LTSR Žemės ūkio ir Paruošų ministerijos politinio skyriaus viršininko padėjėją ir P. Maksimkiną, Politinio skyriaus instruktorę. Jos susirankiojusios faktų, duoda ir laisvajam pasauliui vaizdingų iliustracijų. Štai Šilutės Giedriaus vardo kolūkyje būta "trūkumų". Jiems atitaisyti ten buvo pasiųstas Šilutės MTS politinio skyriaus viršininkas Trimailė. Trūkumai buvo sutvarkyti šitaip. Be pirkimo akto Trimaila iš kolūkio fermos paėmė avį, papiovė ir parsivežė namo, o kad kolūkio pirmininkas tylėtų, Trimaila davė jam 10 červoncų (100 rublių). Trimaila net tris mėnesius ten ieškojo trūkumų ir nieko nerado.

Bet Pociūtė su Maksimkina (avies, matyt, negavusios) rado. Kolūkio pirmininkas Kumža ir sąskaitininkas Grigorjev pasirodė esą sukčiai nematyti. Dar praėjusiais metais Kumža išeikvojo kolūkio 2000 rublių. Paskui jis "nupirko" piaunamą mašiną. Pagal Kumžos — Grigorjev aktą, piaunama mašina nebuvo brangi — vos 400 rublių. Beda atsirado, kad Šilutėje niekad nebuvo piliečio, kuris tokią mašiną turėjo . . . Taip buvo "nupirkta" visa eilė mašinų. Galiausiai jiedu sugalvoję kūlimo "pabaigtuves". Tam tikslui Apylinkės tarybos pirmininkas Jakševičius, Grigorjevo prašomas, pasirašė aktą, jog jis štai parduodąs avį. Už ją buvo gauta 340 rublių. Bet negi "rojuje" už 340 pasigersi? Buvo "parduota" dar kelios avys. Pabaigtuvės buvo linksmos, dalyvavo ivsa augštuomenė. Pirm. Jakševičius, jo pavad. Vasiliauskas, sąskaitininkas Grigorjev, kasininkė Pocienė (Pocienė gi papasakojo Pociūtei — štai kaip iškilo paslaptis). Po pabaigtuvių iš buvusių kolūkyje 43 avių, teliko 24. Pociūtė — Maksimkina baigdamos savo raportą tarybinėi liaudžiai sako, jog tokie dalykai kartojasi visoj eilėj kitų kolūkių.

Kauno "Aušros" gimnazija dabar vadinama "Komjaunimo".

Žiežmarių kolūkiuose nėra komjaunimo

M. Šidlauskas ir L. Petrauskas skundžiasi, kas čia yra, jog Žiežmarių stambiuose kolūkiuose, kaip "Banga", "Ringailiai", "Naujas Lankakiemis", iki šiol nėra komjaunimo, o kituose 13 kolūkių komjaunuolių kuopų maža, ir tos mažos skystos. "Marytės Melninkaitės" kolūkyje yra 13 komjaunuolių, "kurie nevisuomet rodo jaunimui pavyzdį".

Laukiama didelio pašarų trūkumo šią žiemą

Okupuotos Lietuvos gyvenimo stebėtojai rūpinasi, jog ateinanti žiema bus ypač kritiška Lietuvoje, kur gyvulių skaičius nors nežymiai padidėjo, gi pašarų kiekis ne tik nepadidėjo, bet pievoms menkejant, sumažėjo. Kolūkių vadovai, nežiūrint nuolatinio spaudos aliarmavimo, "visiškai nesirūpina" pievų gerinimu. Tačiau jie patys, kaip toks Lubinas iš "Naujojo Gyvenimo" kolūkio prie Mažeikių išsireiškė vaizdingai **kad su pašarais vėl gali būti riesta",** tačiau niekó nedaro padėčiai pataisyti. Ypač stebina atsakomingųjų LTSR pareigūnų galvosena: "Jie samprotauja, kad **prastūmėję praėjusią žiemą, išsivers kaip nors ir sekančią".**

Egzaminų lygis Pavergtoj

K. Poškus, Vilniaus srities liaudies švietimo skyriaus inspektorius, pateikia kiek įdomybių iš praėjusios pavasario egzaminų sesijos. Būta didelių trūkumų. Ukmergės II gimnazijoje didelė dalis moksleivių nesugeba išsamiau analizuoti literatūrinių dalykų, o kartais nežino kai kurių pagrindinių litertūros istorijos kūrinių. Į egzaminus veluodavo ne tik mokiniai, bet ir mokytojai. Kaikur mokytojai neatydžiai tikrindavo rašomuosius darbus. Deltuvos septynmetės mokykols mok. Gaidys tikrindamas rusų kalbos rašomąjį neteisingai ištaisydavo teisingai parašytus rusiškus žodžius.

Latviai atmetė Kauno fabriko produktą

Latvijos Vorošilovo vardo kolūkio pirm. Iniakin ir mechanikas Rozenbaums skundžiasi "Tiesai", kad jie iš Kauno "Atramos" fabriko nusipirkę pašarų šutintuvą ZK-02, Nr.278, pagamintą 1952 metais, kuris esąs taip pagamintas, jog naudojimui visiškai netinka. "Būtų labai apgailėtina, jeigu visi "Atramos" šutintuvai yra tokie" — rašo Inian su Rozenbaums. Tokių šutintuvų trūksta visam Pabaltijy ir toks brokas esąs tiesiog nusikaltimas.

Vilniuje atidarytas Universalinis Knygynas

Birželio pabaigoje Vilniuje atidarytas Universalinis Knygynas, Stalino Prosp. 13-14 kur esąs didelis pasirinkimas "politinės, žemės ūkio, tecninės, medicininės, grožinės, vaikų, mokymo — pedagoginės literatūros. Portretai, plakatai, paveikslai, geografiniai žemėlapiai ir atlasai. Veikia nuo 11 val. iki 20 val. Poilsio diena — pirmadieniais.

Pastatai be šeimininkų

"Tiesa" įsidėjo žinutę, kuri simbolizuoja Lietuvos likimą. "Pastatai be šeimininko". Girdi, už Klaipėdos miesto Šernų pušyne esantieji pastatai palikti be priežiūros, griūna. Užaliarmuotas LKP Klaipėdos skyrius patvarkė, jog pastatai "būtų perduoti "Komunisto" kolūkiui naudoti "visuomeniniams reikalams."

"Kauno Audiniai" gamina virš plano

Nepriklausomos Lietuvos laikais pastatytas ir pagarsėjęs tekstilės fabrikas "Kauno Audiniai" rodo stębėtiną naturalaus šilko gamyboje pavergtajame Kaune. Natūralaus šilko gamyba reikalauja iš audėjų didelio įgudžio, kruopštumo ir tikslumo. Neseniai buvo paskelbta, jog "Kauno Audiniai" natūralaus šilko gamybą didina. Kaikurie skyriai pagamina vietoj užplanuoto 87% net 97% natūralaus šilko kiekio.

Traktorininkų uždarbis neleistinai žemas

"Tiesos" birželio 20 ved. skundžiamasi, jog toli gražu priešakinė technika Lietuvoje nėra pilnai išnaudojama. Ir šiais metais daugybė traktorių stočių neįvykdė valstybinio plano pavasario laikotarpiui, o dabar vilkina pūdymų įdirbimą ,pašarų paruošimą ir t.t. **"Kaip ir ankstyvesniais metais, taip ir šiemet daugelio traktorininkų ir net ištisų traktorinių brigadų bei MTS dienos išdirbis neleistinai žemas.** Tai ypač liečia Kalvarijos, Lazdijų, Veisėjų sritis". "Tiesa" baigdama maldauja: "Draugai Traktorininkai! Saugokime traktorius ir kovokime už pilnutinį jų įšnaudojimą! To reikalauja iš mūsų partijos XIX suavžiavimo nutarimai".

TORONTO, HAMILTONO IR JŲ APYLINKĖMS

Kontraktorius K. TRUMPICKAS

Nuo š. m. sausio mėn. atidarė savo skyrių ir TORONTE. Tuo tarpu ĮRENGIAMI NAUJI OIL BURNERIAI į naujas ar senas krosnis papigintomis kainomis ir išsimokėjimui iki dviejų metų. Dėl informacijų ar įrengimų prašome kreiptis:

TORONTE: 693 DOVERCOURT RD. Telef. LO. 8951
HAMILTONE: 18 SPADINA AVE. Telef. 92035.

O. E. CARSON LTD.

Stambiausias Toronto Realtorius

90 moderniškų įstaigų 4-riose pagrindinėse miesto dalyse

490 COLLEGE STR. - PR. 3313

Mūsų firma daugiausia skelbiasi visuose Toronto dienraščiuose, devyniuose svetimų kalbų laikraščiuose ir per radio, todėl yra garantuotas geriausias pirkimas ir greitas pardavimas

SIŪLO:

$1.000 įmokėti, pilna kaina $3.300, 5 kambarių medinis namukas, University Queen gatvių ajonne.

$3.000 įmokėti, už atskirą 7 kambarių namą su dvigubu garažu, alyva šildomas. College — Ossington rajone.

$10.000 įmokėti ar mažiau už 14 kambarių ir krautuvę, vandeniu šildomas, labai gera vieta lietuviams. Prašoma pilna kaina apie $23.000.

$2.500 — $4.000 pilna kaina tikrai geros krautuvės ir valgyklos ant Bloor ir Queen gatvių.

Turime labai daug kitų namų, kurie keičiasi dienomis, savaitiniame laikraštyje jų nespėjama paskelbti.

Jei nori gerą namą pirkti ar parduoti su pageidavimu prašoma kreiptis telefonu į mūsų atstovą, kuris nemokamai patarnaus ir suteiks visas informacijas:

STASYS PERMINAS

Telefonai: įstaigos PR. 3313, namų EM. 4-7034

WINNIPEG, Man.

Saskatchewan lietuviai aukoja Winnipego lietuvių bažnyčiai. Aukojo: $250 Ald.-Juoz. Aleliūnai; po $100 A. Janeliūnas ir A. Baniulis; po $50 A. Bražėnas ir P. Mikalėjūnas; po$25 St. Aleliūnas, J. Budrys, K. Liutvinskas; po $20 A. Maziliauskas, E. Maziliauskienė; $10 Ig. Genish; po $5 Inž. Lebenskas, P. Kontrimas, Dr. Vaitkus; $3 D. Z.; $1 Bil Brusce.

Aukojusiems nuoširdus ačiu.

Lietuvių Bažnyčios Statybos Komitetas nuoširdžiai dėkoja: Aldonai ir Juozui Aleliūnams nuoširdžiai visą savaitę padėjusiems aukas rinkti, tam reikalui naudojusiems savo automobilį ir benziną, sugaišusiems pačioje darbymetėje važiuojant dieną ir naktį blogais laukų keliais.

A. Janeliūnui, Imperial Ful anglies prekybos savininkui, kuris net dviems dienoms uždarė savo biznį, kad galėtų padėti apvažiuoti toli išsisklaidžiusius lietuvius, savo giedria nuotaika ir jumoru lengvinusiam kelionės vargus, o savo iškalba nevienam suminkštinusiam širdį.

Stelai Aleliūnienei padėjusiai rinkti aukas, pašvenčiant tam reikalui savo brangų laiką ir automobilį. Savo iškalba ne vieną dolerį pervariusiai į kasos knygą.

Beto, visiems mieliems broliams saskatschevaniečiams nuoširdžiausias ačiu už taip gausias aukas, kuriomis parėmėte lietuvišką Dievo namų statybą ir savo vardą įrašėte į Lietuvių Tautos istorijos lapus.

L. B. St. Komitetas.

Jo Em. Kardinolas Leger Winnipege. Rugpiūčio 7, 8, 9 dienomis Winnipego priemiestyje St. Boniface įvyko V-tasis Canados prancūzų pedagogų kongresas, į kurį atvyko ir Montrealio arkivyskupas Kardinolas Leger, kuris ta proga padarė vizitą ir Winnipege.

Sekmadienį, rugpiūčio 9 d., Winnipego Arkivyskupas Pocok Kardinolo pagerbimui suruošė oficialų priėmimą ir iškilmingus pietus Royal Alexander viešbutyje. Šiuose pietuose dalyvavo ta proga iš įvairiausių Kanados ir Amerikos vietų atvykusių 17 vyskupų. Į iškilmes buvo pakviestas ir lietuvių parapijos klebonas.

Sekmadienio vakare Auditorium salėje įvyko Kardinolo garbei Winnipego Tautų Festivalis. Lietuvių tautinių šokių grupė pasirodė pačioje pradžioje, išpildydama patį pirmutinį programos numerį, pašokdami žiogelius ir Kalvelį.

Pasisekimas buvo nepaprastas! Pilnutėlė salė, talpinanti 5000 žiūrovų, prapliupo šokių viduryje net tris kartus audringais plojimais.

Plojo ne savieji, nes lietuvių turėjo laimės vos 17 žmonių patekti į šią salę (biletų buvo neįmanoma daugiau gauti), o svetimi, kurie įvertino lietuvių tautinių šokių darnumą, rūbų gražumą ir šokėjų judrumą. Šia Šia proga plačiai nuskambėjo lietuvių vardas per žiūrovų lūpas, programos lapelius ir St. Boniface radijo bangas.

Šoko: L. Dargužaitė, Jul. Matolionienė, B. Jančiukienė, Gr. Zavadskaitė, T. Lukoševičius, J. Grabys, V. Talūnas, Vyt. ir Leonas Radzevičiai.

Akordeonu grojo J. Januška. Šokius paruošė J. Kriščiūnienė.

DAVINIAI APIE KANADOS MIESTUS

VANCOUVER

British Columbia

Gyventojų skaičius — Vancouveris 1951 m.—530,728.

Vieta — Randasi prie Ramiojo vandenyno pakrantės, netoli JAV sienos. Mieste yra šių geležinkelių bendrovių stotys: CPR, CNR, Pacific Great Eastern Railway Great Northern Railway ir B.C. Electric. Be to, miestas aptarnaujamas didžiulio aerodromo.

Pagrindinė pramonė — Vancouveris yra vienas iš svarbiausių Ramiojo vandenyno uostų, be to, industrijos ir turizmo centras.

Lentpiūvių	— 57	įmonės
Skerdyklų, konservų	— 8	„
Mišrių maisto	— 32	„
Žibalo ir anglių	— 4	„
Duonos ir kt. produktų	— 104	„
Fanieros ir kt. medžio	— 7	„
Skardos	— 25	„
Sviesto ir pieno	— 9	„
Spaustuvių, leidyklų	— 8	„
Žuvų apdirbimo	— 15	„
Mišrių geležies ir plieno apdirbimo	— 23	„

★

The Canadian Bank of Commerce

VANCOUVERYJE TURI 23 SKYRIUS.
CENTRINIS SKYRIUS RANDASI:
HASTINGS AND GRANVILLE STS.

The Canadian Bank of Commerce turi virš 625 skyrių visoje Kanadoje, kurie atlieka pilnas bankines operacijas. Artimiausias skyrius Jums visuomet mielai patarnaus.

The Canadian Bank of Commerce

SUDBURY Ont.

Plečiasi pramonė — smarkiai auga miestas. Brangių metalų, ypač nikelio ir vario dėka, Sudbury iš mažo miškų miestelio išaugo į 52 tūkstančių miestą. Dabar ruošiamasi įjungti ir visą McKim rajoną. Tuomet miestas turės arti 100 gyventojų. Statyba visur gyva. Nespėjama statyti mokyklų, ligoninių, bažnyčių bei kitų viešų pastatų. "The Sudbury Daily Star" rašo, kad po šimto metų Sudbury turės milijoną gyventojų. Iki šiol tik miesto ribose buvo 7 katalikų parapijos: 3 anglų, 3 prancūzų, 1 ukrainiečių ir lietuvių kapelianiją. Šįmet miesto ribose jau įsikūrė 3 naujos katalikų parapijos ir statomos 3 bažnyčios: 2 anglų ir 1 prancūzų. Miesto augimas nuo šios vasaros dar padidės, nes tarptautinė Falconbridge nikelio kompanija suplanavo padvigubinti nikelio ir kitų metalų produkciją. Greitu laiku bus atidaryta eilė naujų kasyklų, pastatyta naujų liejyklų ir rafinerijų. Tuo būdu Sudburys, jau ir dabar visam pasauly žinomas kaip nikelio centras, dar labiau išgarsės ir stovės pirmaeilių pasaulio pramonės ir prekybos centrų eilėje. Didžiosios prekybos kompanijos tai iš anksto suuodžia ir atidaro savo krautuves ar bent atstovybes. Sklypų kainos labai kyla.

Gegužinė. Šeštadieninės mokyklos suruošta gegužinė Moonlight Beach papludimyje sutraukė apie 200 tautiečių. Kadangi diena buvo labai karšta, tai dauguma gynėsi nuo karščių ežere, kiti šlaitų pavėsiuose. Tik apie vakarą viena kita pora pasinaudojo be perstojo grojančia lietuviškų plokštelių muzika kojoms pamiklinti. Žymus liet. mokyklos rėmėjas Stasys Krivickas, kaip ir visuomet mokyklos parengimuose, vadovavo muzikai, pats duodamas savo plokšteles ir net radiją. Užtai jam reiškiam pagarbą ir padėką.

Ligoniai. Z. Ribinskas ir J. Stepšys guli Copper Cliff INCO ligoninėje. Z. R. nusidegino koją, ir, greičiausiai, bus reikalinga ir operacija, o J. Stepšys susižeidė lengviau koją.

V. Jasiūnienė, po trijų operacijų, A. Kusinskis ir M. Semežienė jau grįžo iš ligoninės.

Krikštai. V. ir B. Griniai pakrikštijo savo antrąjį kūdikį Klevo-Haroldo vardais.

B. ir A. Zlatkų trečioji dukrelė pakrikštyta Beatričės-Marijos-Valentinos vardais. Krikštynų pokylį suruošė kūmas J. Paulaitis ir N. Paulaitienė savo namuose.

— Pas Kriaučialiūnus atostogavo brolis Jonas su šeima, brolis Alfonsas ir Pr. Kružikas su šeima. Visi iš Čikagos. Šįmet Sudbury yra labai daug praleidžiančių atostogas iš kitų Kanados kolonijų, bet ypač iš JAV.

— Per paskutinį šešt. liet. mokyklos parengimą ypačiai gražiai pasirodė Regina Jakubonytė su lietuviškomis deklamacijomis.

Port Burwell, Ont.

Nusižudė lietuvis. Rugpiūčio mėn. iš 2 į 3 d. St. Ažubalio ūkyje nusižudė Leonas Sacevičius.

Savižudys buvo 41 metų amžiaus, kilęs nuo Zarasų, gyvenęs Belgijoje (ten buvo vedęs lenkų kilmės žmoną), prieš 2½ metų atvyko Kanadon, dirbęs kasyklose ir apie metus laiko toje pat vietoje, kur ir nusižudė.

Savižudybė buvo sąmoninga, apie kurią jis kalbėjęs jau kelias savaites. Priežastis neaiški ir nerimta: negalėjęs atsiimti žmonos iš Belgijos ir buvęs įsimylėjęs į ištekėjusią moterį.

Policija rado jo bent kelis laiškus, kuriuose atsiprašąs šeimininką už jo name nusižudymą bei patvarkąs kaip pasielgti su likusiu turtu.

Palaidotas Tillsonburg, Ont. kapinėse. **Koresp.**

VISAIS kilnojamo ir nekilnojamo turto pirkimo - pardavimo reikalais Jums mielai patarnaus

Klemensas Dargis

namų telef. LY. 5508.

McClocklin - Lumb & Co. Ltd.

REALTORS

1663 BLOOR ST. WEST

Telef. OL. 1106

Toronto, Ont.

Lietuviai pasaulyje

JA VALSTYBĖS

BALFas iš Kanados liepos mėn. yra gavęs: $12, prisiųstų A. Klimavičiaus iš Blaimorę, Alta, ir Vasario 16 gimnazijai $2,08, prisiųstus P. Skvarnavičiaus iš London, Ont. Išviso BALF per liepos mėn. aukų yra gavęs $2.481,02, specialiai Vasario 16 gimnazijai išlaikyti $1.830,8 ir 6.172 svarų daiktų.

"Čiurlionio" ansamblis orga-organizuoja narius rėmėjus ir narius mecenatus. Rėmėjai sumoka 10 dol. metinio mokesčio, o mecenatai ne mažiau 100 dol. vienkartinio. Vieni ir antri gauna atitinkamus pažymėjimus ir ansamblio ženklelius. Norintieji pasidaryti rėmėjais ar mecenatais, prašomi siųsti E. Karnėnui, RFD 3 Richmond Rd., Bedford, Ohio, USA.

Arkivyskupo J. Skvirecko 80 metų sukakties paminėjimą Niujorko ALRK Federacijos apskr. Valdyba nutarė ruošti lapkričio 8 d. Tą dieną lietuvių parapijose bus pamaldos jubiliato intencija, o vakare 6 val. 30 min. įvyks akademija Apreiškimo parapijos salėje.

Kun. L. Kemėšis yra paskirtas Pertho ir Vakarų Australijos lietuvių kapelionu. Iki šiol jis buvo dabar uždarytos Rushworth stovyklos kapelionu.

Prof. J. Žilevičiui padaryta akies operacija. Kompozitorius yra Elizabeth lietuvių parapijos vargonininkas.

J. Tūbelienė — ilgamečio Lietuvos min. pirm. Tubelio našlė, dėstanti Wašingtono, D.C. kolegijoje, rugpiūčio 15 išvyko atostogoms į Europą.

Kun. B. Mikalauskas, O.F.M., buvęs Kanadoje Wellando ir Niagara Falls lietuvių kapelionas, paskutiniuoju laiku yra paskirtas Amerikoje, Maine valstijoj, Lewistono ir Rumfordo lietuvių klebonu. Dabartinis jo adresas: Greene, Me. U.S.A.

Prof. A. Salys, dėstąs Pensilvanijos universitete Philadelphijoje, pakviestas vasaros metu su paskaitom į Fordham un-tą.

J. Karvelis nupirko Zablockio knygyną Bridgeporte.

VOKIETIJA

Vaikų stovyklos. Vokietijos amerikiečių zonoje nuo rugpiūčio 1 d. Holzhausen vietovėje, netoli Augsburgo, rengiama lietuvių jaunimo vasaros stovykla, vadovaujama kun. Bungos, kun. Kalecko ir ponios Grinienės. šioje stovykloje susirinks apie 150 lietuvių vaikučių.

Britų zonos lietuvių jaunimui nuo liepos 1 d. veikia stovykla Steyerbergo pušyne. Iki liepos 10 d. stovyklavo 76 skautai ir skautės, o dabar stovykloje iki mėnesio pabaigos stovyklauja neorganizuotas jaunimas, apie 80 vaikučių. Pusė stovyklautojų yra iš Lebenstedto, 18 vaikučių iš tolimų Schleswig-Holsteino vietovių, likusieji iš Žem. Saksonijos.

Stovyklai vadovauja ir ją globoja švietimo inspektorius p. A. Venclauskas, kun. V. Šarka, Lebenstedto vargo mokyklos mokytojas Masiliūnas ir ponia Stončienė. Stovyklos ūkio viršininkas yra ats. majoras Černius. Jaunimo grupes veda skautai ir skautės.

Kun. J. Čekavičius, buv. Prienų vikaras, bolševikų politkalinys ir žinomas, kaip daugiausiai iškvietęs tremtinių į JAV asmuo, šiuo metu lankosi Europoje. Buvo Prancūzijoje, Paryžiuje, aplankė Vokietiją. Buvo sustojęs Sielovados Įstaigoje, apžiūrėjo Vasario 16 Gimnaziją, naujose patalpose. Keletą dienų gyveno su liet. darbo kuopų vyrais. Apsilankė ir Augsburge, kur jis praleido porą metų rūpindamasis savo tautiečių sielos reikalais. Savo laiškuose iš Augsburgo kun. Čekavičius rašė: "Kažkoks vidinis skausmas gėlė širdį. Juk esu taip netoli nuo savo žemės, o durys į ją užtrenktos". Aplankė paminklinį Augsburgo kryžių, kaip jis aptarė "tremtinių skausmų liūdytoją". Jo išvaizda esanti baisi. Jam skubiai reikalinga pagalba, "nes dar kiek ir bus katastrofa". Visas medis, esąs suplaišėjęs ir skirstosi gabalais. Spalva neatpažįstama, pajuodęs, atrodo lyg degutu išteptas. Hochfeldo priemiestis esąs apstatytas naujais namais, vėl gyvenamas vokiečių. Iš Vokietijos kun. Čekavičius išvyko Italijon, o iš ten vyks į Liurdą ir Fatimą. Spalio 8 grįžta iš La Havre atgal į Niujorką. Oras šią vasarą Europoje esąs labai šlapias ir šaltas.

Würzburgo seniūnijos susirinkime liepos 12 d. seniūnu išrinktas p. Bronius Burba ir kontrolierium p. Bronius Daukša.

Susirinkime buvo plačiau išdiskutuoti šalpos klausimai. Šelpiant dirbančiuosius, buvo nusistatyta laikytis tokio principo, kad pirmąjį mėnesį dirbantysis dar šelpiamas, o išdirbęs ilgiau ilgiau trijų mėnesių šelpiamas bendra tvarka. Atskirais atvejais sprendžia šalpos komisija, į kurią 1953-54 metams išrinkti slaptu balsavimu p. Br. Burba, J. Lapkauskas, M. Juozapaitienė ir St. Leveckis.

"TŽ" SKAITYTOJAMS PIETŲ AMERIKOJE

pranešame, kad nuo dabar mūsų atstovu P. Amerikoje sutiko būti Jonas Norkus, Caixe Postal, 12.376 Ipiranga, Sao Paulo, Brasil. Visais "TŽ" reikalais prašome kreiptis į jį.

Administracija.

A. GRAŽIŪNAS

Gręsmingos Petrinės

Šventą teisybę kalbant, kaimynai Umpos kokiu Saliamonu nelaikė. Ne retai ir dantį į jį pagaląsdavo. Jis buvo ne tik nusilaibinęs ūkininkas, bet vis ir kokio kumeliams juoko padarydavo, bandydamas, anot kaimynų, kelines per galvą mautis.

Įpratęs pats su savim kalbėtis, kur tik eidamas, sau po nosim švagždėjo ir švagždėjo. Kartais į tas savo kalbas taip įsileisdavo, kad pradėdavo net pusbalsiu kalbėti ir skėriot rankomis.

— Ką gi taip vienas kalbi? — kitas kaimynų tyčia, būdavo, pakiausia, užtikę jį su savim besikalbantį.

— Poteriauju, žmogau, poteriauju, — staiga susigriebęs ir nenorėdamas išsiduoti, sakydavo jis.

Bet iš tikro į poterius Umpa nebuvo toks greitas. Vietoj poteriavęs, jis mieliau su savim pačiu aptardavo kokį nepaprastą savo sumanymą. Koks nors keistas prasimanymas jam galvon vis įstrigdavo. O tuomet jisai ir pradėdavo sau visokius nebūtus daiktus posmuoti, kol, taip beposmuodamas, tikrą zuikį galvon įsivarydavo. Nors tasai jo sumanymas būtų ir niekų niekai, Umpa tiek jį sau įsikalbėdavo, jog nė dangaus angelai nebūtų jį įtikinę, kad jis čia tik vandenį piestoj grūda. Galėjai nors baslį jam ant galvos tašyti, o jis gyduriuodamas darė savo.

Per tai net tvarka jo namuose suirdavo. Kokiam naujam prasimanymui šovus jam į glavą, jis tiek pasirodydavo Umpai patrauklus, jog šis niekaip negalėjo atsispirti pagundai ir dėl jo pamesdavo visus darbus, nors laukas gulėjo neartas ar javas dirvoj biro. Tad užsitraukdavo jam visoki darbai ir suirdavo jų eilė.

Bet ir iš tų jo sumanymų paprastai tik piš teišeidavo. Kai pradėdavo ką sumanęs vykdyti, dažniausiai pasirodydavo, jog neišeina, kaip buvo vaizdavęsis. Tad visas dalyko žavumas jam tuojau ir pražūdavo. O kai tik dalykas pasirodydavo nebepatrauklus, pradėdavo tą darbą pertraukinėti, atidėlioti, kol ir visai užmesdavo.

Matydamas, kaip kiti arkliais lyg aitvarais lakšto, ir jis vienu kartu buvo įsigeidęs gerų arklių. Pinigo savo sumanymams vykdinti jis paprastai niekada neturėjo. Tačiau, turėdamas visokiems išradimams gabią galvą, tuoj sugalvojo ir kaip be pinigo gerus arklius prasimanyti. Porą savo ariamų kumelšių palygino, išvedė į prekymetį ir jų vietoj parsivedė arklius kaip griovas, tik labai užgaišusius. Tuoj juos atšersiąs, atganysiąs — ir būsią arkliai kaip žvėrys, tikri pranašo Elijo žirgai.

Kokią savaitę nė valgyt Umpą iš tvarto negalima buvo išvadinti. Vis apie tuos arklius bizdinėjo. Tik ne taip greit tie gyvakarai pasirodė atšeriami. Kad suskį išvarytų ir plaukas blizgėtų, net gyvatės jiems davė. Bet jie, pakrimtę šieno, ganksojo, nukabinę nosis, ir nė nesirengė laigyt ir žvingauti. Tad Umpai ir sumažėjo noras apie juos šokinėti. Gi dar paaiškėjo, kad čigonai įsuko jam arklius su ydomis. Vieną buvo nupirkęs todėl, kad, ir būdamas toks sulysęs, bėgdamas dar kėlė galvą, karpė ausimis ir aukštai metė kojas. Bet pasirodė, jog ir galvą

KORSAKAS APIE TARYBINĘ KALBOTYRĄ

Uolus nepriklausomosios Lietuvos "pažanguolis" K. Korsakas, dabar vienas iš uoliausių Lietuvos duobkasių, kaip Lietuvių Kalbos ir Literatūros Instituto direktorius dažnai pasisako tarybinėje spaudoje. Birželio mėnesį jis paskelbė naują šūkį: "Plačiau vystyti tarybinę Lietuvių kalbotyrą", nes "kalbai, kaip nacionalinės kultūros formai, priklauso reikšmingas vaidmuo socialistinių nacijų vystimęsi". Korsakas mini, jog Stalinas paskelbęs prieš trejis metus savo veikalą kalbotyros klausimais pasaulio kalbotyrininkus pastatė ant "teisingo kelio". Rusai mokslininkai, Stalino vadovaujami atradę stebūklus. Dėl to sparčiau vystėsi ir lietuvių kalbotyra. "Mūsų respubilkoje sėkmingai buvo ištaisytos klaidos ir nukrypimai, pasireiškę atskirų mūsų kalbininkų darbuose žalingų Markso teorijų poveikiu. Taip pat sugriežtinta kova prieš buržuazinių koncepcijų liekanas lietuvių kalbos tyrimo ir praktikos srityje...

...reiktų pažymėti mūsų kalbininkų darbus leksikografijos srityje. Bene svarbiausias šios srities darbas yra "Literatūrinės Lietuvių kalbos žodynas" (apie 130 lankų), kurie jau atiduoti spaudai. Svarbus darbas atliktas peržiūrint marksizmo-leninizmo metodologijos šviesoje didžiojo "Lietuvių kalbos žodyno" parengimo principus ir sudarant naują žodyno redagavimo instrukciją. Šiuo metu jau naujais pagrindais ruošiam spaudai žodyno III ir IV tomai. Tačiau kartu reikia pažymėti, kad šio žodyno ruošimas yra aiškiai užvilkintas. Taip pat labai yra užpagrindais ruošiami spaudai žomas lietuvių-rusų ir rusų lietuvių kalbų žodynų, kurių taip labai pasigendama mūsų visuomenės. Ankščiau išleistieji žodynai jau nebepatenkina išaugusių poreikių ir yra seniai išpirkti."

...Dialektologijos srityje yra sudarytas smulkus LTSR teritorijos tarminių tiriamųjų punktų žemėlapis ir lietuvių kalbos dialektologinio atlaso programa. Pagal nustatytą planą kasmet nuosekliai vykdomos dialektologinės ekspedicijos ir tiriamos lietuvių kalbos tarmės. Jau ištirta apie 100 Lietuvos gyv. punktų ir surinkta vertingos medžiagos dialektologiniam atlasui.. Reiktų pageidauti, kad į mūsų tarmių tyrimą plačiau, negu iki šioliai įsitrauktų aukštųjų mokyklų dėstytojai ir studentai, o taip pat ir kiti mokytojai... Atlikti kaikurie darbai lietuvių kalbos istorijos srityje: paruoštas disertacinis darbas apie literatūrinės lietuvių kalbos normalizavimą XIX amž. pabaigoje ir XX pradžioje, baigiamas ruošti darbas apie brolių Juškų žodyną. Lietuvių kalbos istorijos tyrime dar vis pasigendama aiškesnio plano, kuris įgalintų nuosekliai nušviesti lietuvių kalbos istorinį vystimąsi.

Paskutiniu laiku — džiaugiasi Korsakas — pagerėjo darbas ir terminologijos srityje. Tačiau visoje eilėje mokslo sričių, kaip antai fizikos, technikos, matematikos, medicinos, istorijos, literatūros ir meno disciplinose terminologijos klausimas tebėra užleistas ir reikalauja skubaus tvarkymo...

Žymiai atsiliekama normatyvinės gramatikos ruošimo srityje. Šiemet sukanka **300 metų, kai buvo išleista pirmoji lietuviška gramatika.** Ši jubiliejinė data skatina mūsų kalbininkus suaktyvinti savo darbą, ruošiant mokslinę lietuvių kalbos gramatiką... Planuojama atlikti kolektyviškai. Antai jau rašomi atskiri darbai apie būdvardį, apie įvardžiuotinus būdvardžius, apie sangrąžinius veiksmažodžius, apie prieveiksmius, apie vientisinį sakinį ir kit. Ir šiame darbe pasigendama tematinio planingumo, todėl visa eilė tokių pagrindinių gramatikos dalių, kaip daiktavardis, dalyvis, įvardis, skaitvardis nėra niekieno nagrinėjami. Jau artimiausioje ateityje į lietuvių kalbos gramatikos nagrinėjimą turi būti įtraukta žymiai platesnis kalbininkų skaičius negu iki šiol. Tam tikras darbas "rašo Korsakas", atliktas nagrinėjant tarybinį lietuvių žodyną... Tarybinio laikotarpio tyrimą reikia žymiai išplėsti ir pagilinti, **ypač atskleidžiant didžiulį teigiamą rusų kalbos poveikį lietuvių literatūrinės kalbos turtėjimui".**

Korsakas nedelsdamas primena, jog už visa "tai mes turime būti dėkingi komunistų partijai". Ir tada jis išskaičiuoja lietuviams kalbininkams priekaištus: lietuviai kalbininkai yra atitrūkę, gal net labiau negu kokios kitos srities mokslininkai, nuo savosios praktikos, didžiulė stoka išsamių darbų iš lietuvių kalbos morfologijos, sintaksės, kalbos istorijos srities, stoka darbų, teoretiškai giliau analizuojančių ir apibendrinančių lietuvių kalbos vidinio vystimosi savitarpius ryšius ir t.t. Lietuvių kalboje dar nėra paruošta specialių darbų, nušviečiančių istorinius lietuvių ir rusų kalbų ryšius, iškeliančių didžiulį rusų tautos kalbos poveikį lietuvių kalbos vystimuisi tiek senaisiais laikais, tiek ypač XIX ir XX amžiais, kai formavosi nacionalinė lietuvių kalba. Taip pat beveik nepradėtas lietuvių kalbotyrinio palikimo nušvietimas ir įvertinimas iš marksistinių-lenininių pozicijų. Šitokio įvertinimo ypač laukia įžymiųjų kalbininkų J. Jablonskio ir K. Būgos palikimas. Marksiškai jų neįvertinus, negalima sėkmingai kovoti prieš buržuazinių-nacionalistinių koncepcijų liekanas, kurių įtaka vis dar pasireiškia mūsų kalbotyroje.

Dideli trūkumai pasireiškia dar ir lietuvių kalbos rašybos norminimo darbe. Po 1950 m. nėra paruošta jokio naujo rašybos vadovėlio, nors įvykusi rašybos klausimais konferencija ir priėmė tuo reikalu nutarimą. Paskutiniuoju laiku liovėsi dirbus net Rašybos Komisija. Tuo tarpu respublikoje išleidžiamuosiuose laikraščiuose ir knygose vis pasitaiko rašybos klaidų ir nevienodumų. Ypač didelis nevienodumas pasireiškia skyryboje ir kitų kalbų žodžių rašyme".

Korsakas reikalauja, kad tarybiniai kalbininkai jau artimiausioje ateityje maksimaliai sutelktų visas savo jėgas. Jis neabejojąs, jog dabartinis kalbininkų kadras, papildomais naujais darbuotojais tam yra pajėgūs. O jei ir yra koks menkumas, tai lengvai gali būti nugalėti visi sunkumai "vadovaujantis besąlygiškai marksizmo-leninizmo mokslu, planingai ir koordinuotai vykdyti kalbinius darbus, pilnutinai panaudoti esamas kalbininkų pajėgas".

Almus.

Pasaulio Lietuvių Archyvo Įgaliotiniai

Australija: Istorinės medžiagos Rinkimo Komisija (J. Kedys, J. Reisgys ir J. Tininis), Pirm. J. Tininis, 25 Dillon St., Paddington-Sidney, N.S.W., Australia.

Austrija: Ignas Lapšys, Kufstein, Tirol, DP Lager, Austria.

Belgija: Rev. Jonas Dėdinas, 97, rue de la Brabanconne, Louvain, Beilgique.

Didžioji Britanija: K. Barėnas, 126, Barton Lane, Eccles, Manchester, Great Britain.

Danija: Aldona Briškus, Gaaseholmvej 100 st. th., Kobenhavn-Herlev, Denmark.

Italija: Dott. J. Gailius, Via Barnaba Oriani 87, Roma, Italia.

Šveicarija: Anton Paulaitis, Postfach 2910, Zürich 23, Switzerland.

Urugvajus: K. Čibiras, Juan Maria Pérez 2820, Montevideo, R.O. del Uruguay, S.A.

Vokietija: Adolfas Venclauskas, Litauisches Zentralkomitee, Hegelstr. 6, Hannover, Germany, British Zone.

JAV įgaliotinio pareigas imasi PLA vadovybė, 2601 W.Marquette Rd., Chikago 29, Ill, USA.

Visų kraštų lietuvių bendruomenės prašomos PLA įgaliotiniams istorinės medžiagos rinkimo darbe nuoširdžios pagalbos.

Vincentas Liulevičius
PLA Direktorius

Kanados ateitininkų vasaros stovykla

Liepos 19-tą dieną p. Narušio ūkyje vėl iškilo baltos palapinės ir mūsų trispalvė. Stovyklauti susirinkusio jaunimo nuotaika gera, o ją dar paskaidrina besišypsanti saulė ir šiltas ežerėlio vanduo.

Dr. Norvaišienė rūpinasi pačių jaunųjų sveikata, o kartais ir didieji jos rūpesčio būdavo reikalingi. Dr. Juozapavičius — stovyklos viršininkas, visais galimais būdais stengiasi pagerinti stovyklautojų patogumus; p. Kaknevičius—stovyklos komendantas, viską tvarko geležine valia ir drausme. P. Andriulis ir P. Bražukas veda ūkinius reikalus; St. Verbickaitė, savo švelnia "dūšia" vadovauja mergaitėms. Kun. B. Pacevičius — stovyklos kapelionas, rūpinasi dvasine nuotaika.

Stovyklos d i e n o s programa be mažų pakeitimų kasdien stropiai buvo vykdoma: 8 val. keltis, 8.30 val. vėliavos pakėlimas ir Šv. Mišios, 9 val. pusryčiai prie bendro stalo lauke. Po pusryčių užsiėmimai, darbai, sportas aikštėje, vandeny, išvykos laivelais, dainos. Pirmą val. pietūs: varpo dūžiai sukviesdavo visus su gerais apetitais prie skaniai paruoštų valgių. Po pietų trumpas poilsis, sportas (dažniausiais tinklinis), kuris surambėjusius iš stagnacijos išjudindavo. Reikia pasididžiuot, kad mūsiškė komanda net amerikiečius iš Clevelando supylė. 4 val. pavakariai, pasiruošimas vakaro programai, paskaitos. 7.30 val. vakarienė, svečių priėmimas, vėliavos nuleidimas su malda ir Lietuvos himnu.

Po vėliavos nuleidimo dažnai įvykdavo linksmasis laužas. Sunku pamiršti tuos pilnus įspūdžių linksmuosius vakarus: čia skamba sutartinė, čia eilėraščiai, pasakos, "linksmieji broliai" vanoja šonus "ypatingai" pasižymėjusiems, pasirodo ir "artistai" su trumpais vaizdeliais. Vieną tokį vakarą pajvairino programą sol. V. Verikaitis, išpildydamas "Julijoną", V. Kastytis padeklamavo iš Brazdžionio kūrybos, Ramonas pasireiškia su savo **kūryba.**

11 val. poilsis. Bėda tam, kuris poilsio metu praslinkdavo pro palapines. Stiprus budėtojo prožektorius vikriai jį sučiupdavo, o rytojaus dienai ir yra bulvių skutėjas su visom kvalifikacijom. Kiek prisimenu pats pirmasis turėjo progos išmėginti gabumus virtuvėje dr. Juozapavičius.

Sekmadienį, liepos 26 d., įvyko at-kų gegužinė. Nuo pat ryto lietus aptemdė veikėjų nuotaiką. Net dr. Juozapavičiaus šypsena buvo pusiau prigęsus, o komendantas iš sielvarto sau bausmę paskyrė, bet prieš pietus saulė pasirodė visoj savo didybėj ir sukvietė didelį skaičių svečių iš visų pasviečių. Nuotaika visų puiki. Svečiai lanko palapines, gėrisi papuošimais, kuriuos meniškai pravedė St. Verbickaitė ir p. Ladyga iš Montrealio, stovyklautojų padedami.

Nemaža įdomumo sukeldavo bėgimo lenktynės, pirmuoju atveju laimėjo Andrulis, vėliau rezultatai keisdavosi: paskutinį kartą pirmenybes vos nenunešė kun. dr. Tadarauskas, Hamiltono klebonas, kuris visose sporto srityse pirmaudavo.

Pirmos savaitės pabaigoje įvyko at-kų suvažiavimas iš įvairių Kanados vietovių. Dešimt bendraminčių net iš Clevelando pribuvo. Toki ubūdu stovykloje idėjos sesių ir brolių skaičius pakilo iki šimto. Pasidalyta mintimis, sustiprinta ideologija, perrinktos valdybos.

Antra savaitė buvo skirta pasiruošimui partizanų dienai ir poilsiui. Partizanų diena buvo liepos 5-tą. Nuo pat ryto stovyklautojų nuotaika rimta, vėliava pakeliama pusiau stiebo, paruoštas Nežinomo Partizano kapas ir aukuras. Į vakarą pradėjo rinktis svečiai, jų tarpe iš JAV kun. A. Račkauskas, kun. A. Narkus ir kun. Pacevičius. Vėliava nuleista su giliu prisiminimu, malda ir himnu. Prie laužavietės pilna žmonių. Kun. dr. Tadarauskas, uždegdamas laužą, pasako įspūdingą žodį, po to rimtoj nuotaikoj skamba partizanų dainos, skaitomi nuotaikai pritaikinti eilėraščiai bei rašinėliai pačių stovyklautojų kūrybos. Praturtina programą savo nuoširdžiomis kalbomis kun. A. Račkauskas ir kun. A. Narkus. Laužas baigiamas ateitininkų himnu.

Poilsio savaitė prabėga greit. Stovyklautojai stengiasi kuo daugiau pasinaudoti saule ir vandeniu. Kaikuriems tai brangiai kainavo, nes šios padangės saulutė be kompromisų savo paskirtį atlieka: rezultatas toks, kad daugelio nosys ištiso, nugaros nukentėjo ir veidų išvaizda pasikeitė. Rugpiūčio 8-tą paskutinis laužas. P. Matulionis taręs ugningą žodį į stovyklautojus jį uždega, o po to seka linksma dainų, scenos vaizdų, linksmųjų brolių programa. Gaila, bet tuo stovykla buvo baigta. Tik tas gali tinkamai įvertinti jos naudą žiūrint iš patriotinio taško, tas gali tinkamai pajusti stovyklų džiaugsmą, kuris dalyvavo. Po šito didesnio bandymo, kitais metais tikimasi suburti visus bendraminčius po vasaros stovyklos vėliava.

Paskaitas stovykloje skaitė šie asmenys: kun. B. Pacevičius, p. Andrulis, p. Ignaitis, inž. Razgaitis, Tėv. Grauslys, p. Šadreika ir p-lė Prapuolenytė. Po kiekvienos paskaitos diskusijomis buvo ryškinami sunkesni klausimai.

Padėka

Kanados Vyresn. Ateitininkų S-gos Centro Valdyba nuoširdžiai dėkoja visiems, prisidėjusiems prie vasaros stovyklos organizavimo, o ypač pasišventusiam jos personalui, kurie savo brangias vasaros poilsio dienas paskyrė sunkiam stovyklos tvarkymo darbui:

kun. B. Pacevičiui — kapelionui, p. Dr. Norvaišienei — gydytojai, p. K. Kaknevičiui — komendantui, p. S. Verbickaitei — jo pavad., p. J. Andruliui ir p. P. Bražukui — ūkio vedėjams.

Mūsų didelė padėka ir stovyklos garbės svečiams ir rėmėjams:

kun. Dr. J. Tadarauskui ($36), kun. P. Ažubaliui ($20), Tev. Dr. B. Grausliui ($10), kun. J. Steponaičiui ($10), Dr. inž. Kulpavičiui ($8), p. J. Klimavičiui ($5), p. J. Matulioniui ($5), kun. A. Narkui ($5), p. A. Saliui ($5), kun. Dr. J. Gutauskui ($2), p. V. Budrioniui ($2), p. K. Laurušaičiui ($2), inž. P. Razgaičiui ($2), p. K. Prialgauskui ($1).

Visų jūsų jautrią širdį mūsų jaunimas atmins ir įvertins. Labai ačiū.

Centro V-ba.

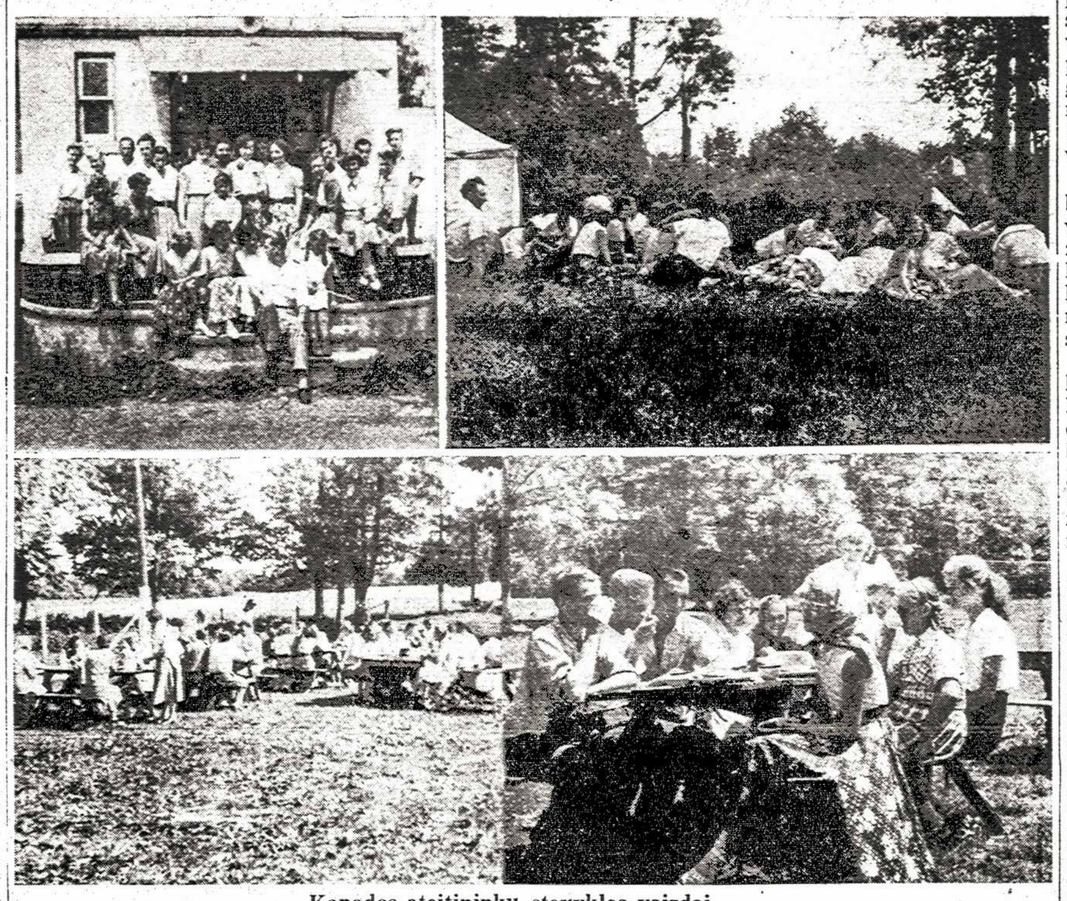

Kanados ateitininkų stovyklos vaizdai
Iš kairės į dešinę: 1. Stovyklautojų grupė metinio suvažiavimo proga; 2. p. Ignaičio paskaitos metu. Apačioje: 1. Prie pietų stalo; 2. Skaniai užkandžiaujama

Lietuvių Bibliografinė Tarnyba 1945-1946 m. buvo išlaikoma jos steigėjo ir dabartinio vadovo lėšomis. Vėliau atėjo į pagalbą visuomenė. Vokietijoje Tarnyba turėjo pakankamai lėšų savo darbui. Persikėlus 1949 m. į JA V-bes, susiduria su finansiniais sunkumais. Vadovui teko išbūti 8 mėn. visai be apmokamo darbo, teko pavaduoti sergančią žmoną namie. Vėliau kiek padėjo T.T. Marijonai ir Amerikos Lietuvių Taryba. 1951 m. "K.L." leidimą perėmė VLIK, iš kurio buvo gaunama lėšų biuleteniui spausdinti ir pašto išlaidoms apmokėti. Tarnyba išlaikoma buvo iš jos vadovo gaunamo už "Knygų Lentynos" redagavimą atlyginimo. Per metus susidaro $300.

LBT prašo leidėjus ir leidyklas paremti tarnybos darbą.

Ypač rūpi Liet. Bibl. Tarnybai įsigyti naują mašinėlę liet. šriftu, nes iš Vokietijos atgabenta palaikyta vokiška mašinėlė jau atgyveno savo amžių... Čekius ar pašto perlaidas (Money Order) prašo adresuoti: Mr. Al. Ružancovas, Lithuanian Bibliographic Service, 602 Harvey st., Danville, Illinois

Knygų Lentyna vėl atsidūrė kritiškoje padėty .Kaip praneša L. Bibliogr. T. Vedėjas, VLIK-as išleido jau paskutinį numerį. Buvo norėjęs "Kn. L." leisti LLK, bet negavo lėšų. Dabar turima vilčių, kad gal imsis leidimo Lietuvos atstovybė Vašingtone.

L. Bibl. Tarnyba, norėdama išgelbėti vienintelį liet. bibliografinį leidinį, specialiu raštu kreipėsi į JAV ir Kanados leidyklas, prašydama užprenumeruoti biuletenį knygų platintojams. Kviečia taip pat prenumeruotis privačius asmenis, knygų mėgėjus. Prenumeratos kaina JAV ir Kanadoje $1.50 metams, visur kitur $1.

NAUJAS VADOVĖLIS!

A. RINKŪNO

"KREGŽDUTĖ"

I dalis.

Elementorius, skaitymai ir aplinkos pažinimas I-II skyriui. Specialiai parašyta pritaikant lituanistinėms mokykloms Kanadoje ir Amerikoje.

Kaina $1.50 (kanadiškais)

Užsakymus ir pinigus siųsti:
Spaudos B-vė "Žiburiai"
941 Dundas Str. West,
Toronto, Ont., Canada.

kelia, ir ausimis karpo tik todėl, kad žabalas ir bijo kur į duobę įnerti ar ant ko nors suklupti. Paleistas ėjo tiesiai ant tvorų, lipo ant malkų rietuvių, o važiuojant įbėgdavo su visu vežimu į griovį. Antrasis buvo nirtulingas. Kai tik ateidavo jam į galvą eiti pasiganyti, niekas jokiom vadžiom negalėjo jo sulaikyti. Panarinęs galvą, kad žaboklis nasrų neplėštų, tempė kad ir stipriausią vyrą, kur tik jis norėjo. Ar jis buvo žagrėj, ar akėčiose, ar vežime — su viskuo ir nužingsniuodavo į pievas ar javus. Joks riksmas jam nieko nereiškė. O jei botagu jį sušmaikštaudavo, tai pradėdavo taip austi kojomis, jog reikėjo tik saugotis, kad dantų neišteškintų.

Su tais savo arkliais ir pridarė Umpa pramogų visam kaimui. Klausyk — jau ir plyšta laukai nuo jo riksmo.

— Jau vėl Umpa kibirkština pranašo Elijo žirgus.... — pasiklausę, kaip tasai draskosi, šaipydavosi kaimynai.

O Umpa, žiūrėk, bėgioja apie savo griovin su visu krūviu įleistą ir ten apsivožusį vežimą arba, ariantį kulnais giliausias vagas, žilis važioja jį po akėjimą, įsigeidęs eiti pasiganyti.

Taip atsikandęs dantį, Umpa liovėsi apie tuos maitas bėgioti, pradėjo galvoti juos parduot ir kitus pirkti, bet, kol prisirengė, parūpo jam kas kitas, ir taip liko gerų arklių neįsigijęs.

Kitą kartą iš kažkur jam atėjo į galvą daug galvijų laikyti. Gal į kieno gražią bandą pasižiūrėjęs, pradėjo vaizduotis, kaip būtų gražu, kad ir jis išleistų į ganyklą visą būrį karvių, prieauglio, storasprandį bulių. O tuoj dar išrado, kaip iš tos bandos ir turtais apsiversiąs. Tie galvijai priminsią daug mėšlo, jis patręšiąs visą lauką, prisivarysiąs pilną daržinę javo. O turėdamas daug javo, turėsiąs daug ir pašaro. Tad galėsiąs dar daugiau galvijų laikyti, palikti dugiau prieauglio. Tuomet gi ir pinigo būsią kaip vandens. Pardavęs javo ir prieauglio, perstatysiąs trobas, pripirksiąs padargų, tvoras aptversiąs. O įsismaginęs tą savo smėlio virvę dar ilgesnę pavijo. Ilgainiui gal net lauko pripirksiąs. Ir ta mintis jam taip patiko, kad net pradėjo svarstyti, kieno pirksiąs lauką. Netrukus kaimynai nustebę pamatė, jog Umpa eina ežiomis aplink jų laukus. Spėjo, jog eidamas bus ką pametęs. O jis sau jau svajojo, kaip bus dailu, kai tą ar kitą sklypą prijungs prie savojo.

Taip pavaikštinėjęs aplink kaimynų laukus, Umpa išlapatojo į prekymetį ir parpluošė namo, vesdamasis didžiulį bulių.

Kam jis Umpai reikalingas, niekas negalėjo suprasti. Net ir jis pats jautė, jog tai truputį keistai atrodo. Tad, slėpdamas tikrąją savo mintį, kraipė uodegą, kitur nusukdamas dalyką.

— Ganiavos yra, tai parsivedžiau ir tegul ėda. Įganysiu ir parduosiu mėsai. Reikia gi iš ko nors pinigo prasimanyti, — nė neklausiams aiškino jis ir namiškiams ir svetimiems.

Tačiau pats sau jau tik dėstėsi, kokią bandą greit turėsiąs ir kaip iš jos nauda apsiversiąs.

Ir su tais galvijais gal dar ne vieną išdaigą būtų iškrėtęs. Bet ėmė ir pasigavo tuo laiku Poteliūnas inkile spiečių. Šoko tad ir Umpa inkilus skobti. Kai apie bites pradėjo galvoti, jam pasirodė dar geriau, nei galvijai. Nei jas reikia ganyti, nei tvartan varinėti, nei žiemą kasdien šerti. O ir prisiveisti jų gali net be pinigo, kuris jam pasibaigė, tą vieną bulių nupirkus. Pasigauk tik nors vieną spiečių, tai po metų jau gali būti du aviliai, po dviejų keturi, po trejų net aštuoni. O medus gardus ir brangus daiktas.

Tik kol inkilus išskobė, bitės jau nebesispietė, ir teko juos užmesti ant aukšto ligi kitų metų. O ten jie ir liko visiems laikams, nes ligi pavasario jis jau spėjo bites pamiršti. Bet ir galvijai jam daugiau neberūpėjo. Iš viso to sumanymo tiek išėjo, kad apylinkės moterys vos neprakeikė Umpos, o Umpa jų. Prie vieškelio besiganydamas, tasai bulius, kai tik pamatydavo kokią moterėlę keliu bešketerniuojant, tuoj pradėdavo bliūvaut ir žemes kapstyti. Išsigandusios moterys gi nelaukdavo, kol jas biaurus gyvulys permaus ragu ar sutraiškins, ant žemės parvertęs. Jos tuoj bridė į Umpos avižas ir ėjo užuolankom kuo toliausia.

— Ar tave, boba, raistiniai nešioja po javą?! — šaukdavo pamatęs Umpa.

Bet moterys nė nemanė bristi lauk.

— O kam gi čia paleidai tą velni gyvulį. Gal manai, jog lauksiu, kol jis man ragais vidurius išraižys? — dar giliau į avižas brisdama, šaukdavo baramoji.

Gi pamatę šią Umpos kovą su braidančiais jo avižas, vaikigaliai dar sau pramogą pasidarė. Kurnėdami visas būrys kur nors į mišką grybaut, apsimesdavo, kad ir jie buliaus bijo, ir visi pasileisdavo per Umpos javus, kad tik jį paerzintų.

Nenorint, kad moters ir vaikai išbraidytų jam apie kelią visą javą, Umpai ir teko tą bulių parduoti pirmam atvažiavusiam mėsininkui.

Taip Umpa buvo užsimojęs perstatyti trobas, bet neprisirengė, kol suvežti rąstai, kieme begulėdami, sutrešo ir kinivarpos juos išvarpė lyg korius. Kasė griovius pievoms nusausinti, bet neišvarė ligi galo, ir iki šiai dienai liumpsėjo liūlynai ir akivarai burbuliavo. Tvėrė tvoras — ir tų nebaigė statiniais apkalti...

Kaimynai, žiūrėdami į tokius Umpos darbus, ne tik pasijuokdavo, bet ir nusispiaudavo. O visokiais dideliais jo užsimojimais nebetikėjo ne tik jie, bet ir jo paties boba.

Žinoma, tu tam ir tikęs. Greit bus gaidžiai kelnėti ir šunes su naginėmis. Kodėl nesutvėrė tave Dievas kelmu? Būtų nors kiaulė pasikasiusi. O dabar jokios naudos, nes vėjai galvoj gaudosi, — atrėždavo ji, kai Umpa kartais dar pradėdavo pūsti

Tačiau vienu atžvilgiu Umpa vis dėlto ilgą laiką kaime netūrėjo sau varžovo.

Kad jo ūkis nucibęs ar kad liko neįvykdytas koks jo sumanymas, jis daug galvos nekvaršino ir nebuvo koks surūgęs nernys. Jo galvoje buvo jau naujų ir dar net geresnių sumanymų. Tokių gerų, jog tik pagalvojus, kaip bus puiku juos įvykdžius, Umpai jau smagu pasidarydavo. Net jei kada jį reikalai ir visai prispausdavo, ir tai jis nenusimindavo. Kai jam nebuvo ką kita gero sugalvoti, pradėdavo svajoti apie paslėpto lobio suradimą. Ar tai vienas rado? Antai, pernai Obelninkų smėlynuose net karvė ėidama išmynė visą puodą sidabrinių. Kitas kelmus versdamas išvertė po medžio šaknimis gulėjusį turtą. Pagaliau ne vienam patys nelabieji pasiūlė jų saugomą auksą. Net jo paties seneliui taip atsitikę, tik nemokėjo pasinaudoti proga. Vėlumoj griždamas iš Seirijų, ėjo per Lydekinės tiltą ir staiga girdi, kad kažin kas šaukia:

— Imk auksą ir atiduok katilą.

Nustebęs atsigrįžta pasidairyt, kas čia taip šaukia, — o gi du velniukai atšniokščia su katilu aukso. Nelabiesiems, matyt, buvo kam prisireikę to katilo. Bet senis, pajuodėlius pamatęs, taip nusigando, jog nė nepajuto, kaip sušuko:

— Prasmekit jūs ir su savo auksu. Iš nelabojo man jokių dovanų nereikia.

Tai išgirdę, velniokai tik nusispiovė, jog ant tokio neišmanėlio pataikė, ir, susiėmę į rankas uodegas, kad bėgant nesmatažgotų tarp kojų, nukurnėjo, tarškindami katilo dangčiu, gudresnio ieškoti.

Prisimindamas tokius nuotykius, ir Umpa svajojo aptikti paslėptą lobį. O kai tik jis pradėdavo ką svajoti, tai neilgai trukdavo, kol pradėdavo jam vaizduotis, jog taip jau ir iš tikro bus. Tad, ir apie lobio radimą besvajojant, jam tuoj pradėdavo atrodyti, lyg tas lobis jau būtų jo saujoj, ir jis ne tiek galvodavo, kur jį galima būtų rasti, kiek jau sau posmavo, ką padarysiąs radęs.

Žinoma, daug gerų dalykų jis tuomet sugalvodavo. Tad visuomet buvo gerai nusiteikęs ir ne tik savim, bet ir kitais patenkintas, jei tik kas nors jam perdaug neįkyrėjo. Kur jis laukuose ar namuose apsiverčia, iš tolo galėjai žinoti, girdėdamas, kaip jis, kokio savo sumanymo smagiai nuteiktas gyduriaują:

Liur linka, liur liur linka,
Gaidžio kinka po berlinką.

Buvo Umpa ir prie visko prikilnas. Kur susirinko vyrai pypkių padumti ar kikso pakirsti, surengė kas kokias vakarones, ten jau buvo ir jis. Jei reikėjo padėti meitelį paskersti, pagelbėti rąstus ant statinio sienų sukelti, kuriam kaimynui dvaselę išleidus, jį apgiedoti ar karstą sukalti — jis tuoj šoko talkon.

Turėjo jis, tiesą, silpnybę, kad bent iš anksto tokiais atvejais reikėjo jam neduoti daug už lūpos mesti. Tuomet jis galėjo kokią nelauktą išdaigą iškirsti.

Taip anais metais jis paskerdė Utarienės kiaulaitę vietoj išdaro. Kai paprašytas atėjo rytą paršėko uždurti ir pasiskundė, kad jam kažkas gerklėj gižena, Utarienė jam ir įvertė ant tuščios širdies trejų devynerių. Ji buvo labai dėkinga už pagalbą ligotai našlei, o Umpa neatsikalbinėjo, tad, matyt, ir padaugino. O tuomet, gerai nusiteikęs, Umpa neleido jai nė į tvartuką eiti. Ką ji, ligota būdama, šals. Su kokiu ten paršėku susidorosiąs ir vienas. Tik nuėjęs atsidarė tvartuką ne penimuko, bet žiemamitės kiaulaitės. O kad, Utarienės gerai prižiūrima, ir ta kiaulaitė buvo apvali kaip slyva, tai Umpai nė į galvą neatėjo, kad ne ją reikia skersti. Kol, pamačiusi tai pro langą, Utarienė išbėgo, išsitraukęs už kojos iš tvartuko, ir uždūrė.

O per Poteliūno tėvo laidotuves ne vienam laidotuvininkų tikrą priepuolį įvarė. Mat, daržinėj jam bebaigiant kalti numirėliui karstą, susigundė Poteliūnas nueiti pas jį su buteliu. Bet po to, darbą šiaip taip baigęs, Umpa kažkur ir pražuvo.

Vakare, nesant vietos troboj visiems sugulti, dalis atvykusių į laidotuves buvo paguldyti daržinėj ant šieno. Bet vos tik jie aptilo ir pradėjo migdytis kažkur daržinės gale išgirdo duslų knarkimą, nuo kurio ne vienam ir pagaugai per kūną nuėjo. O jiems tų įtartinų garsų beklausant, pagaliau jau ten pasigirdo ne tik knarkimas, bet ir brazdesys bei niurnėjimas.

Tai išgirdę, laidotuvininkai kaip bematant nušokinėjo nuo šieno, pradėjo braižyti degtukus, vos neuždegdami Poteliūnui daržinės, ir savo siaubui pamatė, kad kampe stovėjusio karsto dangtis kyla ir iš karsto lenda gauruota galva.

Tai pamatę, niekas nelaukė, kas čia toliau bus, bet kulvertiniais nėrė iš daržinės.

(Bus daugiau)

R. TESLIA

REAL ESTATE

Seniausia, didžiausia ir patikimiausia firma padedanti nusipirkti arba parduoti nejudomas nuosavybes.

BIURAI:
863 Bloor Street West, Toronto
575 Queen Street West, Toronto
1294 King Street East, Hamilton

PARDUODANT ar PERKANT namą mielai Jums patarnaus žemiau pasiskelbę Jūsų tautiečiai:

• •

VACYS VASILIAUSKAS

skambinkite telefonu: OL. 7525

PARDUODAMA:

High Park—Bloor, 8 kambarių mūrinis, 2 augštų namas; įmokėti $4.900. Kaina $13.900.

Geoffrey—Roncesvalles, 7 did. kamb. atskiras mūrinis namas, kiemas ir garažas; įmokėti $5.500. Kaina $15.500.

High Park—Bloor, 8 did. kamb. gero mūro, nepereinami kambariai, alyva apšildomas; įmokėti $4.500. Kaina $15.000.

High Park—Bloor, 8 did. kambariai, 2 augštų mūrinis, privatus įvažiavimas ir garažas; įmokėti $6.000. Kaina $16.500.

Wright—Roncesvalles, 7 did. kamb. atskiras mūrinis, 2 augštų, garaž.; įmokėti $5.000. Kaina $15.900.

Bloor—Ossington, 6 kamb. atskiras, alyva apšildomas, 2 garažai; įmokėti $3.500. Kaina $10.350.

Indian Rd.—Indian Trail, 15 kamb. atskiras mūrinis, vandeniu-alyva apšildomas, 3 virtuvės, 2 vonios, gersa namas; įmokėti $8.000. Kaina $22.900. Viena atvira skola.

Havelock—College, 10 did. kamb. atskiras gero mūro, vandeniu-alyva apšildomas, 2 virutvės, garažai, privatus įvažiavimas; įmokėti $6.000. Kaina $18.900. Viena atvira skola.

College—Bathurst, 9 did. kamb. mūrinis, švarus namas, 2 virtuvės, 2 vonios ,alyva apšildomas, 2 garažai; įmokėti $55.000. Kaina $16.500. Viena atvira skola.

High Park Ave. prie Bloor, 14 didelių kambrių mūrinis atskiras namsa, vandeniu-alyva apšildomas, 3 virtuvės, 2 vonios, labai didelis kiemas ir mūrinis garažas; įmokėti $9.000. Kaina $23.000.

Galiu sudaryti paskolas. Veltui suteikiu informacijas apie p a r d u o d a m u s namus, paskolas, biznius ir tt.
863 BLOOR STREET WEST

• •

PARDUODAMI NAMAI, BIZNIAI

$4.300 įmokėti. Mūrinis, atskiras, 10 kambarių namas, Concord St., 3 virtuvės, 2 vonios, kieto medžio grindys. Išoriniai ir viduje geram stovy. Jokio remonto nereikalingas. Šild.-šaldyma įrengimas, alyva kūrenamas. Mūrinis pastatas kieme — garažas ir dirbtuvė — gali būti paverstas gyvenamu namu. Kaina apie $17.500.

$6.000 įmokėti. Kertinis 11 kambarių gero mūro namas. Bloor-Bathurst. Ypač tinkamas gydytojams. Vandens-alyvos šild. Garažas. Namas tuščias. Kaina $21.000.

$6.000 įmokėti. Atskiras 10 kambarių, High Park Ave., vandens -alyvos šildymas, augštos pajamos. Kaina $17.800.

$2.500 įmokėti. Pusiau mūrinis, 9 k. per du augštus namas. Queen-Dundas. Kieto medžio grindys. 2 virtuvės, garažas. Kaina $7.000.

$4.000 įmoketi. Del išvykimo skubiai parduodamas mūrinis namas, 9 kamb su visais gerais baldais, patalyne, visais virtuvės reikmenimis; plovimo mašina, šald., radijo aparatai ir tt., naujas pečius. Garažui vieta, Bathurst-Queen. lane. Gera išnuomavimo vieta. Kaina $13.500.

$3.000 įmoketi. 8 kamb. geram stovyje, 2 virtuvės, oru-anglim šildomas, garažui vieta, lane. Kaina $10.500.

$2.500 įmokėti. Mūrinis 7 kamb., 2 virtuvių namas. Kietmedžio grindys, lane. Kaina $9.900.

$9.000 už moderniai įrengtą maisto krautuvę — selfe service — ir 6 kamb., **netoli būsiančios naujos bažnyčios — College** St. Savaitinė krautuvės apyvarta $3.000. Nuoma $135 į mėn. 10 metų nuomos teisė.

$850 už sklypą — 30 pėdų iš 170. Eastwood Rd. Geroj rezidencinėje vietoje.

$6.000 įmokėti. Vasarnamis su 3 sklypais. Prie vandens — Simcoe ežeras. Keswick. Keletas kabinų, keliolika laivelių ir trobelių žiemx gaudyti žuvis. Puiki krantinė ir vieta žuvavimui. Metinės pajamos virš $6.000. Nedidelės išlaidos. Lengvas ir sveikas darbas. Kaina apie $29.000.

J. KASKELIS

Telef. EM. 8-2646; EM. 8-2647
EM. 8-2648
575 Queen Str. W. (prie Bathurst)
Namų telef.: KE. 7536

NAUJI NAMŲ PASIŪLYMAI —

SKAMBINKIT

Jonui Matulioniui

tel. įst. OL. 7525
namų tel. LA. 0248.

863 BLOOR STREET WEST
(netoli Ossington g.)

1. **10 kambarių už $13.500.** Padorus namas. Netoli Šv. Jono bažnyčios.
2. **Geras biznis** — restoranas ir krautuvė! $3.600 — įmokėjimas. $7.000 pilna kaina. Proga su nedideliu kapitalu pradėti savistovų biznį.
3. **Visas namas už $7.900.** 4 kambariai, atskiras namas. Gražus sklypelis. Reikia turėti $5.700 savų.
4. **Atskiras namas už $10.500.** Grynais užteks $3.000. 5 kambariai, garažas. Prie Ossington virš Bloor.
5. **Už $6.000** — gali įsigyti liuksusinį 9 kambarių, 2 augštų, atskirą mūrinį namą. Pilna kaina virš $20.000. Lauder g. virš Bloor.
6. **Už $15.000.** 6 kambarių atskiras namas su visais moderniškais įrengimais. London g. virš Bloor.
7. **$7.000 grynais** už 13 kambarių su 3 voniomis, 3 virtuvėmis, 2 garažais, didelį mūrinį namą. Kaina $22.000. Namas, kuris daro pinigą. Dovercourt gatvėj žemiau Dundas.
8. **7 didelių kambarių** per 2 augštus namas už $15.000 Alberta gatvėj prie St. Clair.
9. **$52.000 pilna kaina.** Kinas su pilnu įrengimu. Kartu ir visas namas. 425 sėdimų vietų. Dabar išnuomotas už $400 mėnesiui. Butas ten esantis iš 4 kambarių irgi išnuomotas už $75.
10. **$7.300 — grynais, $17.600 — pilna kaina.** 7 kambariai per 2 augštus. Moterų svajonė! High parko rajone. Viskas — kas reikalinga geram namui turėti — yra.

• •

MIELI HAMILTONIEČIAI!

Perkat, parduodat namą? Turit problemų su apdraudimu?

Nepamirškit manęs!

B. KRONAS

R. TESLIA

REAL ESTATE AND INSURANCE
1294 KING ST. EAST, HAMILTON, ONTARIO
Telefonas: 9-3558

• •

R. TESLIA

REAL ESTATE BROKER
863 BLOOR STREET WEST - 575 QUEEN STREET WEST
T O R O N T O

ERNEST RIDOUT REAL ESTATE LIMITED

Kanadoje didžiausia nuosavybių pardavimo įstaiga.

SAUGU — PATIKIMA

Pirkdami ir parduodami pasitarkite su mūsų ekspertais. Mes turime šimtaus įvairiausių namų. Taip pat duodame paskolas.

$12.500. Dundas — Bloor, 6 kambarių mūrinis namas, 2 virtuvės, kietmedžio grindys, patogus išnuomavimui, geras susisiekimas.

$13.500. St. Clair — Vinona, naujas 5 kamb. bangalovas, šilto vandens-alyvos šildymas, moderni virtuvė, labai gerame rajone arti prie tramvajaus.

$11.500. Ossington — Dundas, 6 k. namas, didelė virtuvė, gražiai dekoruotas, vieta garažui, įmokėti tik $3.000.

$13.500. Dovercourt — College, 8 kambarių, 2 augštų mūrinis namas, 2 virtuvės, kietmedžio grindys, vieta garažui, patogus išnuomavimui.

$19.900. High Park. 14 kambarių, 4 butų, atskiras mūrinis namas, 4 virtuvės, kietmedžio grindys, 3 garažai.

$18.500. High Park. 7 kambarių atskiras mūrinis namas, 2 virtuvės, labai gerame rajone.

$17.500. High Park—Bloor, atskiras mūrinis namas, 9 kamb. ir virtuvė, vandens anglių šildymas, garažas, $6.000 įmokėti. Namas be morgičių.

$17.900. Oakmount—St. Clair. 8 k. ir 2 virtuvių mūrinis namas,, vandens ir alyvos šildymas, bendras įvažiavimas. Labai gražioje vietoje. Šiek tiek augštesnis įmokėjimas.

$18.900. **Bloor** — Jane, 6 didelių kamb. mūrinis atskiras namas. Moderni virtuvė ir plytelių 4 dalių vonia, karšto vandens alyva šildymas, plytų garažas, graži aplinka.

$27.000. Indian Rd. — Bloor, didingas, 12 kamb. namas su baldais. Dvigubas garažas, privatus įvažiavimas. 3 virtuvėlės rūsyje. Pajamų apie $4.000 metams plius 3 k. butas šeimininkui.

$13.900. Dovercourt — Dundas, plytinis, atskiras, 8 kamb. namas ir garažas. $4.000 įmokėti.

Sergautis

$10.800. Davenport — Dovercourt, šešių kambarių mūrinis namas.

$11.000. Oakwood — Davenport, 6 kamb., labai geram stovyje, mūrinis, atskiras namas, nedidelis įmokėjimas.

$12.900. Labai geram stovy mūrinis atskiras namas, naujas alyvos šildymas. 8 kambariai ant dviejų augštų, dvi vonios, dvi virtuvės. Vieta garažui. Savininkas priverstas tučtuojau parduoti.

$14.500. Bloor — Shaw, 7 kambarių mūrinis namas, vandeniu, alyva šildomas, garažas.

$14.500. Indian Rd.—Annette, mūrinis, 7 kamb. namas, 2 virtuvės, geram stovyje, garažas.

$14.900. Bloor — Indian Road. 8 didelių kambarių mūrinis namas, alyva šildomas, dvigubas garažas.

$19.000. Indian Rd. — Glenlake, atskiras, mūrinis, 9 kamb. namas, geram stovy, 2 modern. virtuvės, garažas.
Tel. OL. 7511

SKAMBINKITE:
A. Kiršonis
OL. 7511

SKAMBINKITE:
V. Morkis
KE. 0415

SKAMBINKITE:
B. Sergautis
KE. 0415

1460 Dundas St. West (prie Dufferin), Toronto

ERNEST RIDOUT

REAL ESTATE LIMITED REALTORS

Mūsų atstovas Hamiltone: J. VALEVIČIUS, 913 Main St. East, Hamilton, Ont. Telefonas 9-4121.

Didelis namų pasirinkimas visuose rajonuose

Morningside — Wendemere — 6 k. atskiras mūrinis namas, garažas, privatus įvažiavimas, tik $11.800.

Clinton — Bloor — 10 k. mūrinis dupleksas, alyva šildymas, tik $2.500 įmokėti, kaina $11.300.

Annette — Runnymede — 8 k. mūrinis namas, alyva šildymas, tik dviejų augštų, geram stovyje — kaina $15.000.

Bloor — Pacific — 8 k. atskiras mūrinis namas, dvigubas garažas $15.900.

Dundas — Roncesvalles — 9 k. mūrinis namas, dvi virtuves, dvigubas garažas. kambariai dažyti. Kaina $16.000.

Roncesvalles — Fermanogh — 10 k. atskiras mūrinis namas, dvigubas garažas, dvi vonios. Kaina $17.500.

Bloor — Alhambra — 8 k. mūrinis namas, vandeniu alyva šildymas, garažas, 5 k. su baldais, 2 vonios, vienas morgičius. Švarus. Kaina $17.800.

Bloor — Quebec — 10 k. atskiras mūrinis namas, vandeniu alyva šildomas, trys mūriniai garažai. Kaina $18.000.

J. KARPIS

K. Wiles Real Estate
(Centrinė Įstaiga)
1 ST. CLAIR AVE. W.
TORONTO
Tel. KE. 7941, namų tel. LL. 4744
Neradę manęs įstaigoje, maloniekite palikti savo telefono numerį.

Visais turto pirkimo ir pardavimo reikalais Jums patarnaus

Feliksas Senkus

Tel. LL. 3744

WILLIAM BOLLAND
Real Estate

1130 College St.,
Toronto, Ont.

Meno Dirbiniai.

WALTER KOPPEL

AUKŠČIAUSIOS RŪŠIES MENO IR RANKDARBIŲ GAMINIAI

ĮVAIRIOS DOVANOS KIEKVIENĄ IŠKILMĮ PROGA.

Auksą, sidabro papuošalai, keramika, odos ir meno išdirbiniai. Lietuviškos ir kitų tautų klasikinės muzikos plokštelės.

600 YONGE ST. PR. 4596. TORONTO ONT. CANADA

Reikalaukite mūsų naujo vieisto katalogo.

Mann & Martel

REALTORS
2336 BLOOR ST.West, prie Windermere. Tel. MU. 8255

Gerai žinoma ir lietuvių išbandyta namų pirkimo-pardavimo įstaiga. Galimas pasirinkimas visuose miesto rajonuose ir įvairiomis kainomis.

KELETAS PAVYZDŽIŲ:

$10.500. Runnymede — Annette. 6 k., mūrinis, gerai užlaikytas namas vieta garažui; įmokėti $3.000.

$11.000. St. Clarens — Bloor. 7 k. namas, vandens šildymas, 2 garažai; įmokėti $3.000.

$13.500. Rusholme — College, 7 k., mūrinis, atskiras namas, alyvos šildymas, garažas; įmokėti $3.500.

$14.900. Runnymede — Annette. 7 k. mūrinis, 2 virtuvės, labai geri kambariai, alyvos šildymas, garažas; įmokėti $5.000.

$16.500. Bloor — Windermere. 7 kamb., atskiras, mūrinis, vandeniu šild., vidus reikalingas pagražinimo. Garažas. Įmokėti $5.000.

$16.500. Bloor — Pacific; 9 kamb., atskiras, mūrinis dupleksas, vandens - alyvos šild., labai geri kamb., geros pajamos; įmokėti $6.500.

$19.500. Ossington — College, 10 kamb. mūrinis, atskiras, vandens šild., 3 virtuvės, geros pajamos. 2 garažai; įmokėti $8.000.

$18.500. Bloor — Traymore. 6 k. mūrinis, atskiras, puikūs kambariai, vandens - alyvos šid., garažas; įmokėti $9.000.

$24.500. Grenadier — Roncesvalles. 12 k. mūrinis, atskiras, 2 virtuvės, 3 vonios, 2 garažai. Geras pajamų namas; įmokėti $10.000.

Visais namų pirkimo-pardavimo reikalais mielai patarnauja mūsų atstovas

J. TAMULIONIS

Telef. įstaigos MU. 8255, namų telef. OL. 8074

JOHN J. ELLIS

REAL ESTATE

Naujai atidarytas skyrius

383 RONCESVALLES — TEL LA. 8000

Įgyto pasitikėjimo dėlei mūsų firma auga sparčiausiais žingsniais. Kiekvienu laiku čia rasite didžiausį namų ir kitokių nuosavybių pasirinkimą. Kiekvienu laiku šimtai namų visuose Toronto rajonuose. Ypatingas mūsų naujojo skyriaus dėmesys bus skiriamas patarnauti klijentams norintiems įsigyti namus High Parko rajone.

★

Jūsų pasirinkimui:

NAIRN — ST. CLAIR

$10.200, įmokėti $3.000. Visai atskiras 5 kambarių gražus namas. Vandeniu-alyva šildomas. Yra garažui vieta. Lengvos mokėjimo sąlygos. Tinka naujai vedusiems.

CLENDENAN AVE.

$12.500, įmokėti $3.000. Visai atskiras, gero mūro, 7 kambarių namas, dviejų augštų. Yra garažas su privačiu įvažiavimu.

RUSHTON — ST. CLAIR

$15.500, įmokėti $6.000. Visai atskiras, šiurkščių plytų namas, 6 erdvūs kambariai, alyvos šildymas, square planas. Garažas subendru įvažiavimu. Labai gražus kiemas

ANNETTE — RUNNYMEDE

$16.000. Visai atskiras, mūrinis, 8 kambarių namas, vandeniu šildomas, nėra pereinamų kambarių, dvi virtuvės. Yra garažas.

CLINTON — BLOOR

$16.000, įmokėti $5.000. Visai atskiras, gero mūro namas, 7 kambariai, vandeniu-alyva šildomas, square planas, garažas

BORDEN — BLOOR

$16.000. Visai atskiras, gero mūro namas — dupleksas, du butai po 5 kambarius, vandens-alyvos šildymas, privatus įvažiavimas su vieta garažui. Sklypas kitam namui.

GRACE — HARBORD

$18.000, įmokėti $6.000. Visai atskiras, gero mūro namas, 9 nepereinami kambariai, alyva šildomas, du garažai. Geros pajamos.

INDIAN RD. — WRIGHT

$20.500. Visai atskiras, gero mūro namas — dupleksas, 11 kambarių per du butu, vandens šildymas, garažas su bendru įvažiavimu.

INDIAN RD. — HOWARD PR. RD.

$22.000, įmokėti $8.000. Visai atskiras, gero mūro, 11 kambarių namas, trys virtuvės, 2 vonios ir 3 tualetai, vandens šildymas su stokeriu, du mūriniai garažai.

Parūpinamos paskolos padidinti Jūsų įmokėjimą.

R. ŽULYS

383 Roncesvalles. - Telef. OL. 6321 - Buto tel. EM. 3-6711

J. J. Ellis

Stambiausias Toronto Realtorius

383 Roncesvalles Ave.
LA. 8000

Mūsų firma su keturiomis kontoromis Toronte ir virš 100 tarnautojų tikrai gali pasiūlyti patį didžiausį namų ar biznių pasisirinkimą.

Šios savaitės pavyzdžiai:

$36.000 pilna kaina. Didelis, kampinis 3 krautuvių namas Dundas gatvėj. Didelės pajamos, neaugštas įmokejimas.

Įmokėti $10-15.000. Tikrai gera proga nusipirkti gerą, 18 metų senumo, 2 butų namą ir self-service krautuvę-groserne. Savaitinė apyvarta apie $3.000.

Churchill — Dovercourt, $14.000, įmokėti $3.500-4.000, didelis, šviesus, mod. virtuvė, 9 kamb. namas. Atskiras įvažiavimas. Viet 5 garažams.

Havelock — Bloor, $12.600, įmokėti $3-3.500, naujas pečius, garažas, didelis kiemas. Arti parko. Priedo apynaujis šaldytuvas irvirt. krosnis.

Visus Jūsų nekilnojamo turto pirkimo, pardavimo ir iškeitimo rūpesčius patikėkite kreipdamiesi į

Vytautas LUNYS

asmeniškai ar telef. LA. 8000

Buto tel. LY 2048.

Didžiausias namų pasirinkimas

visuose miesto rajonuose!

Tik paskambinkite kiek Jūs turite įmokėjimui pinigų — mes parodysime Jums namą!

$11.500, Bloor — Pacific, 8 kambariai per 2 augštus, 2 garažai. Įmokėti $3.400.

$13.500, Bloor — Ossington, mūrinis, atskiras, 7 kamb. per 2 augštus, vandeniu-alyva šildomas, įvažiavimas į kiemą.

$14.000, Bloor — Crawford, 8 kambariai, mūrinis, gerame stovyje, 2 garažai, žemas įmokejimas, 1 morgičius.

$15.000, Parkdale rajone, mūrinis, 9 kamb., 2 virtuves, garažas.

$16.500, Bloor — Marguerette, mūrinis, atskiras, gero plano, aliejaus šildymas, garažas.

$17.000, High Park rajone, mūrinis, atskiras, 8 kam. per 2 augštus, geras kiemas, privatus įvažiavimas, garažas.

$17.800, Bloor — Indian Trail, mūrinis, 9 kamb., vandeniu-aliejum šildomas, 2 vonios, garažas. Parduodamas su baldais.

$19.800, High Park rajone (Wright Ave.), atskiras, mūrinis, 10 kamb., 3 virtuvės, vandeniu šildomas, garažas.

Didelis pasirinkimas didesnių namų.

Visais namų pirkimo ir pardavimo reikalais kreiptis į

S. KUZMAS

1675 Bloor St. W. Tel. KE. 7941
po darbo LA. 1250

K. WILES REAL ESTATE

PERKANT - PARDUODANT

NAMĄ AR BIZNĮ
KREIPKITĖS Į LIETUVIŠKĄ BIURĄ

A. MINIOTA

REAL - ESTATE
& BUSINESS BROKER

1333A Dundas St. W., Toronto

Tel. OL. 8443

$7.000 įmokėti, 10 kamb., mūrinis, atskiras namas, vandeniu-alyva šildomas, garažas, privatus įvažiavimas. Bloor — Montview rajone.

$5.500 įmoketi, 9 kambariai, 2-juose augštuose, mūrinis, atskiras namas, 2 prausyklos, 2 virtuvės, radiatoriais apšildomas. Kaina $14.500.

$2.500 įmokėti, 8 kamb., mūrinis namas, tuščias ir naujai dekoruotas. Lansdowne — Dundas rajone.

$1.500 įmoketi, 6 kambarių, atskiras namas, St. Clarens — College rajone.

$800 įmoketi, 6 kambarių, pusiau atskiras namas, Quebec — Bloor rajone.

Visais biznio reikalais informacijas jums suteiks ir mielai patarnaus mūsų agentas

V. JUČAS

Biznio telefonas OL. 8444, namų telefonas OL. 6718.

Mes taip pat tarpininkaujame pirkimo-pardavimo dokumentų sudaryme bei morgičių ir paskolų reikalais.

John J. ELLIS

REAL ESTATE
1072 BLOOR ST. W. — Tel. MElrose 2471

Sąžiningu ir maloniu patarnavimu visų tautų klijentams mūsų firma yra įsigijusi gerą vardą Toronto visuomenėje ir sparčiai auga bei plečiasi, atidarydama vis naujus skyrius. Šiuo metu pas mus dirba virš 100 įvairių tautų agentų. Į dieną gauname apie 60 naujų namų pardavimui. Tai faktas, kad pas mus ir jų pasirinkimas tikrai didelis. Štai tik keletas pavyzdžių:

PALMERSTON — QUEEN

$7.000, įmokėti $3.000. Likusi suma vienu atviru morgičiu. 9 kambarių, dviejų augštų namas be rūsio. Dvi virtuvės.

KING — BATHURST

$9.000, įmokėti tik $2.500. Visas mūrinis pusiau atskiras, 9 kambarių, dviejų augštų. Šildymas alyva. Koridorinė sistema.

GLADSTONE — BLOOR

$10.500, įmokėti tik $2.000. Pusiau atskiras mūrinis, 7 kamb. namas **su nuomininkais.** Trys garažai. Privatus įvažiavimas.

NIAGARA — QUEEN

$12.900, įmokėti tik $3.500. Pusiau atskiras, gero mūro, 8 kamb. namas su alyviniu apšildymu. Tikrai vertas pirkinys.

HARBORD — SPADINA

$14.000, įmokėti apie $5.000. Vandeniu-alyva šildomas 11 kambarių namas su dviem virtuvėm. Labai patogus išnuomavimui. Yra garažas.

GLENLAKE — CLENDENAN

$14.000, įmokėti apie $4.500. Pusiau atskiras, stiprus, gražių plytų, 6 kamb. namas. Įstiklinta veranda. Lietuvių mėgstamas distriktas.

GILMOUR — ANNETTE

$15.500, įmokėti $5-6.000. Visai atskiras masyvinis 9 didelių kambarių mūro namas. Koridorinė sistema. Yra garažas ir vieta antram. 3 virtuvės. Paremontavus būtų tikrai vertingas turtas.

DOVERCOURT — DUNDAS

$18.000 su didesniu įmokėjimu ir labai lengvom išsimokėjimo sąlygom. Mūrinis 13 labai didelių kambarių namas. Šildomas vandeniu-alyva. Keturios virtuves su sinkom Labai tinkamas nuomavimui. Savaitinės pajamos virš $80. Dvigubas garažas.

Mielas Bičiuli! Jei nori pirkti namą, bet kokį biznį, ūkį ar ieškai paskolos, pats atsimink ir savo pažįstamiems primink, jog šiuose reikaluose Jums — be jokio įsipareigojimo iš Jūsų pusės—visada mielai patars ir patarnaus

P. LEONAS

agentas, kuris niekuomet nepyksta ir nesinervuoja!

1072 BLOOR ST. W. — Tel. ME. 2471, buto tel. KE. 7425.

SAUGU—PATIKIMA—SĄŽININGA!

Mann & Martel

REALTORS

1245 BLOOR ST. W. (prie Lansdowne) Tel. OL. 8481

Daugelio lietuvių išbandyta — patikima nuosavybių pirkimo—pardavimo įstaiga turi pasiūlymų visuose Tamstų pageidaujamuose rajonuose ir pagal Tamstų norimą kainą.

$5.000 įmokėti, $16.000. High Park — Humberside; 9 k., nepereinami, šviesūs, modernios virtuvės, atskiras, mūrinis, garažui vieta, labai gerame stovyje.

$5.500 įmokėti, $18.000, igh Park—Indian Rd., 9 k., nepereinami, 2 mod. virtuvės, vandeniu šildomas, atskiras, mūrinis, 2 garažai, privatus įvažiavimas.

$4.000 įmokėti, ?, Dundas — Grace; prie pat lietuvių bažnyčios; 9 k., nepereinami, garažui vieta, mūrinis, 3 mod. virtuvės, alyvos šildymas.

$3.000 įmokėti, $14.000. Euclid — College; 10 k., mūrinis, 3 virtuvės, 2 garažai, gerame stovyje.

$3.000 įmokėti, $10.000. Brock — College; 6 k., visur kietmedžio grindys, lengvas išsimokėjimas.

$3.000 įmokėti, $10.500. High Park Dundas; 8 k., mūrinis, atskiras, alyvos šildymas, 2 virtuvės.

$55.000 įmokėti, ?, Crawford — College; 12 k., dupleksas, 2 garažai, vandeniu-alyva šildomas, 2 krosnys, 2 vonios, 2 mod. virtuvės. Labai gerame stovyje, balansui vienas morgičius.

$3.000 įmokėti, $10.000; High Park — Westminster; 6 k., garažui vieta, išmokėtas.

$3.000 įmokėti, $11.000; Bloor — Clendenan; 6 k., mūrinis, garažas, alyv. dažais dekoruotas.

$3.500 įmokėti, $12.000; Windermere — Morland; 6 k., mūrinis, alyvos šildymas, labai mod. virtuvė.

$4.000 įmokėti, $12.500; High Park — Wright; 6 k., mūrinis, 3 garažai.

$4.000 įmokėti, $15.000; Bloor — Pacific; 8 k., dupleksas, alyvos šildymas, garažas, atskiras, mūrinis.

Turime pasiūlymų: įvairiausių biznių, farmų, gazolino stočių, žemės sklypų ir tt. Suteikiame paskolas ir morgičius.

MŪSŲ ATSTOVAS

Zigmas UMBRAŽŪNAS

mielai Tamstoms suteiks plačių informacijų, aprodys ir padės išsirinkti. Prašom kreiptis į jį asmeniškai arba

Telefonas įstaigos OL. 8481 - - - - - Namų ME. 0667

GERIAU PAS LIETUVĮ, NEGU SVETIMTAUTĮ!

Visais auto remonto reikalais mielai pasirengęs padėti

Imperial Auto Collision

Pilnas DUCO ir DELUX užbaigimas. PATARIMAI DUODAMI VELTUI

Mūsų specialybė — auto korpuso (body and fender) darbai
Pakraunamos gazo-alyvos baterijos Sureguliuojami ratai

561 - 567 KEELE ST. 1½ Block South of St. Clair **TORONTO, ONT.**

TEL. JUnction 4773 **Namų tel. CE. 1-3444** **Sav. G. KERAITIS**

Visų rūšių laikrodžius, puošmenas ir brangenybes rasite 10-15% pigiau, negu kitur, pas

LAIKRODININKA

turintį 30 metų profesinę praktiką

Kalbu lenkiškai

1203 DUNDAS STREET WEST. TORONTO

MOTERŲ KIRPYKLA

961-A BLOOR ST. W., (prie Dovercourt) Telef. LL. 8871

"Clare's Beauty Parlour"

daro pusmetinius ir vienkartinius šukavimus, kerpa ir dažo plaukus, daro galvos ir veido masažus.

Dirba kvalifikuoti specialistai. Prašoma užsisakyti iš anksto

Savininkės: G. Jonušienė ir F. Kupčiūnaitė

LIETUVIS LAIKRODININKAS

FRANK BOCHULIS

Taiso ir parduoda įvairių rūšių laikrodžius ir žiedus. Darbas garantuojamas Kainos prieinamos.

Atidaryta iki 7 val. vak. - - 272½ QUEEN ST. W., Toronto

YORK PACKING CO. LTD.

104-106 Trowell Ave., Tel.: JU. 2794. JU. 5197. Toronto 9, Ont.

Mes gaminame geriausios kokybės produktus:

šviežią, rūkytą ir virtą mėsą, įvairias dešras.

Rinkos kainomis.

Priimami užsakymai vestuvėms, piknikams, pokyliams.

$10 nuolaidos, kas atsineš šį skelbimą ir pirks nemažiau kaip už $50

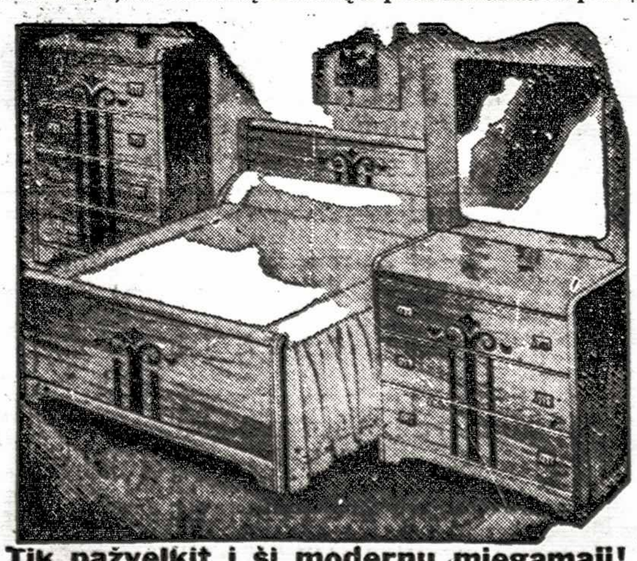

Tik pažvelkit į šį modernų miegamąjį!

12 gabalų moderniško stiliaus miegamasis, į kurio komplektą įeina lova, komoda su talpiais stalčiais, spinta, spyruoklinis matracas 2 pūk. pagalvės, 2 kamb lempos su gaubtuvais ir Chenille lovos užtiesalas, Speciali žema kaina $125. Taip pat turime įvairių komplektų miegamųjų sofų, gazo ir elektr. krosnių, skalbimo mašinų, matracų, kilimų, spintų ir visa, kas reikalinga namų apstatymui. **Duodamos lengvos išsimokėjimo sąlygos. Pristatymas ir perlaikymas prekių veltui. Atidaryta nuo 9 val. ryto iki 9 val. vak.**

COLLIS FURNITURE COMPANY

439 QUEEN ST. W. (prie Spadina). Tel. EM. 6-8094

K. Wiles

REAL ESTATE

$11.500 — Bloor-Lansdowne — 6 k. pusiau atskiras mūrinis namas, vieta garažui. Įmokėti $2.000.

$11.500—Runnymede-Annette, mūrinis 6 kamb. pusiau atskiras. Didelis kiemas. Garažas. Įmokėti $3.800.

$15.500 — Marion prie Roncesvalles, 8 k., pusiau atskiras, vieta garažui. Įmokėti $5.000. Balanse viena atvira skola.

$15.500 — Annette-Runnymede, 9 k. atskiras, mūrinis, 3 virtuvės, garažas. Įmokėti $5.500.

$16.000 — Dundas-Howard Park, 9 kamb. pusiau atskiras, dvigubas garažas. Įmokėti $5.500. Balanse viena atvira skola.

$19.500 — Quebec-High Park — 10 k. atskiras, mūrinis, šoninis įvažiavimas, didelis kiemas, 3 garažai. Įmokėti $7.000.

$20.000 — Wright-Roncesvalles — 10 kamb. atskiras, mūrinis, 3 virtuvės, vandeniu šildomas. Įmokėti $7.000.

$25.000 — Annette-Clendenan — 12 kamb., vandeniu šildomas, atskiras, mūrinis, šoninis įvažiavimas. 2 garaž. Įmokėti $8.000.

$26.500 — Indian Rd. — 14 kamb., atskiras, mūrinis, vandeniu-alyva šildomas, 3 virtuvės, garažas, pajamų namas. Įmok. $10.000.

ir daug kitų namų, didelių ir mažų, įvairiomis kainomis visuose lietuvių gyvenamuose rajonuose.

Nuosavybę perkant, parduodant ar keičiant visas informacijas Jums suteiks ir mielai patarnaus

Jonas Baltakys

1675 BLOOR ST. W. Tel. KE. 7941
Namų tel. LL. 8310

DĖMESIO! DĖMESIO!

VALGYKLOJE "BALTIC"

870 DUNDAS STREET WEST. TORONTO, ONT.

Valgiai gaminami pagal lietuvių skonį iš šviežių produktų.

Gamina prityrusios virėjos. - - - - **Sav. V. ir J. Ivanauskas.**

Dr. RICHARDS ŠULTMANIS

PRIIMA IR LANKO LIGONIUS NAMUOSE

RAXLEN KLINIKA, TORONTO

500 PARLIAMENT STREET

Pirmadieniais nuo 9-12, 1-4 ir 6.30-8.30 val.
Antradieniais nuo 1-4 p.p.
Trečiadieniais nuo 9-12 ir 1-4 val. p.p.
Ketvirtadieniais nuo 9-12 val.
Penktadieniais nuo 9-12, 1-4 ir 6.30-8.30 val. vak.
Šeštadieniais nuo 9-2 val. p.p.

Telefonai: klinikos PR. 4467, namų MI. 8880.

LIETUVIS LAIKRODININKAS

ŠERKŠNYS ANTANAS

Taiso įvairių rūšių laikrodžius. Darbas garantuojamas 1 metus.
Taip pat taiso auksinius žiedus ir kitus aukso išdirbinius.

256 CRAWFORD ST. TORONTO (Dundas St. W. kampas)

LIETUVIŲ BALDŲ KRAUTUVĖ

MOHAWK FURNITURE CO

2448 Danforth Ave., Toronto. Tel. OX. 4444

Šią savaitę turime didelį pasirinkimą kilimų, linoleumų, knygoms spintų, kambariams stalų ir kėdžių bei Continentalinių lovų, taip pat turime miegamųjų komplektų, sofų, radijo ir televizijos aparatų, šaldytuvų, siuvamų mašinų ir vaikų baldų beivežimėlių.

Teirautis pas J. Aukštaitį.
LIETUVIAMS 10% NUOLAIDA
Krautuvė atidaryta nuo 9 val. ryto iki 9 val. vakaro

MES TURIME VISKĄ, KAS VERTINGA IR GERA

BOEHNKE'S MEAT MARKET

730 QUEEN ST. W. - - - TORONTO, ONT.
Telefonas EM. 4-8080

Mes turime europiečių skoniui: Krokuvos, ožio, kraujinės, liežuvių ir kt. rūšių dešrų, Westf. kumpio ir jv. taukų. **Didelis mėsos ir kt. mėsos gaminių pasirinkimas. Speciali karšta dešra kasdien.** Importuoti europietiški delikatesai, oland. sūdytos silkės buteliuose, magi ir rolmopsai, Ementhaler ir šveicariškas sūris, aviečių sunka, marcipanai, romo pupos ir tt.

Mes dirbame 24 valandas

THE VICTORY FLORIST

Mūsų krautuvė dvejose vietose:

749 QUEEN ST. E. Tel. RI. 5804 | **576 QUEEN ST. W.** **Tel. EM. 3-1618**

ŠVARA – GYVENIMO PAGRINDAS!!!

Valymas rūbų naujausiais metodais išsaugo jūsų rūbus.

City DYE WORKS Limited

Garantuotas saugojimas. Mokama atsiimant. Garantuojama.

Pasiimame ir pristatome.

Specialybė: Cheminis valymas įvairių rūšių užuolaidų.

Atsiminkite, kad vasariniai rūbai netinkamai laikomi sugenda. Mūsų sandėliuose jūsų vasariniai rūbai bus rūpestingai saugomi. Kai darysite rudeninį apsitvarkymą, valyti viską duokite žinomai firmai:

138-46 CLAREMONT STR. — TELEF. EM. 8-4557

30 metų valymo patyrimas

.. ŠYPSENOS ..

Akiplėša

— Ar galiu pasiūlyti panelei savo lietsargį? — klausia lietingame ore dabita nepažįstamos merginos.

— Dėkoju... Tai begėdiškumas kreiptis su tokiu pasiūlymu į nepažįstamą moterį... Nebent, jeigu ponas norėtų pašaukti taksį...

Skelbimas

Išsiskyrusi moteris norėtų vėl ištekėti. Puikiausios rekomendacijos iš buvusio vyro.

Lietsargis

Vyras ateina į rastų daiktų biurą:

— Mano žmona vakar gatvėkary paliko lietsargį.

— Ar galite aptarti smulkiau kaip jis atrodo?

— Ką reiškia aptarti? Na, tokia lazda su gabalu medžiagos apie ją apvyniotu.

Darbingumo pasiaptis

Didysis politikas Metternikas garsėjo nepaprastu darbingumu ir patvarumu. Kartą jį užklausė, kaip jam užtenką ir laiko tiek nudirbti.

— Labai paprastai — atsakė jis — aš nesiimu nieko, ką ir kiti gali lygiai gerai padaryti.

Kaip tik tokio reikia

— Ar tamsta esate tas ponas, kuris gali pakelti stalą, prie jo neprisilietęs?

— Taip tai aš.

— Puiku! Ar galiu tamstą angažuoti rytdienai? Aš turiu kraustytis.

Saugumo įstaigoj

— Ar buvote tamsta kada nors Sovietų Sąjungoj?

— Taip.

— Kokiais tikslais?

— Pamatyti poną Staliną.

— Ar tai buvo socialinis ar politinis vizitas?

— Politinis.

— Ar tamsta buvote kada nors įtrauktas į aktyvią veiklą kartu su Stalinu?

— O taip, buvau. Teikiau jam visą galimą pagalbą, kokią tik pajėgiau.

— Ar Stalinas buvo reikalingas tos pagalbos?

— Labai.

— Ar jūs buvote kada nors radikalu?

— Taip, buvau, bet ne dabar. Tai buvo seniai.

— Ar tamsta esate linkęs palaikyti tokį gyvenimo, tvarkymosi ir valdžios būdą, koks yra dabar Jungtinėse Amerikos Valstybėse?

— O taip. Smarkiai man norėtųsi tokį režimą palaikyti. Be to, aš esu labai palankus monarchinio valdymosi principams. Labai mėgstu karalius, o ypatingai — karalienę...

— Hm... Tai keistas žmogaus charakteris. Jis draugauja su Stalinu, palaiko jį, patenkintas amerikietiška valdymosi forma, o ypatingai mėgstąs monarchinį režimą... Dar ypatingiau mėgstąs karalienę... Hm... hm...

— Kokia, pagaliau, jūsų pavardė ir adresas?

— Winston Churchill. Gyvenu 10 nr. Downing Str., London. Telefonas: Whitehall 1234.

Karštis

— Toje šalyje, — pasakoja keliautojas, — karščiai, kurių negalite įsivaizduoti. Viskas saulės išdeginta, vandens niekur nė lašelio, nyki dykuma. Karta, žiūriu, šuo besivejąs zuikį, o toks karštis, kad abu žingsnis po žingsnio vos pasivelka.

Pavojinga

— Tamsta esi kaltinamas, išmetęs savo uošvę pro langą.

— Tai buvo tik vienos akimirkos impulsas. Aš iš tiesų nepagalvojau ką darau.

— Pilnai tikiu. Bet tamsta turėjai pagalvoti kaip tai pavojinga tiems, kurie tuo momentu ėjo gatve!

Tikrai stebėtina

I dailininkas: Na, atvirai pasakyk, kas tave imponuoja mano paveiksluose?

II dailininkas: Tai, kad tu juos parduodi.

MARŠALAS SOKOLOVSKIS

Naujas sovietų armijos vyr. štabo šefas, sako, esąs kilimo slovėnas, tarnavęs dar austrų-vengrų imperatoriaus armijoje, bet ir ten sulaužęs savo priesaiką, maršalas Sokolovskis. 1916 m. patekęs į rusų nelaisvę, jis kovojo čekų gen. Gaydos legione, o paskiau perėjo į Lenino ir Trockio "smogikus" ir pasidarė tikras rusas. Jo nuomone, kaip pastebi vokiečių spauda: "Europą reikia palikti ramybėje; ten ypač prancūzai pasirūpins, kad nebūtų paleistas nė viznas šūvis". Jis ypač "pasitiki prancūzų kariniu silpnumu"...

Nors prancūzai jau kažin kada stengėsi išgauti žuvusių prancūzų lakūnų kūnus, kurie kovojo prieš nacius drauge su sovietais, tačiau tik visai neseniai naujojo raud. armijos šefo įsakymu jie buvo labai iškilmingai perduoti prancūzams. Sokolovskis mėgsta prancūzų kultūrą, tačiau nemėgsta nei vokiečių, nei britų.

Jo pranokėjas gen. Štemenko paskirtas naujai sudarytos 9-sios karo apygardos šiaurės rytų Sibire šefu. Toks buvo vienas iš paskutinių dar paties Stalino pasirašytų "ukazų".

DANTISTAS
Dr. ELIAS WACHNA

Priemimo val. 10-12, 2-6. Pirmadieniais, ketvirtadieniais priima tarp 7-9.

386 Bathurst St. Toronto
Tel. EM. 4-6515

STANLEY SHOE STORE

Augščiausios rūšies moterų, vaikų ir vyrų batai, normalaus dydžio ir platūs EE—EEE

1438 Dundas St. W. Toronto

prie Gladstone

DĖMESIO!

ATLIEKU VISUS MEDŽIO DARBŲ PATAISYMUS IR

įtaisau virtuvėms spinteles, užsakydamas reikalingas medžiagas. Taip pat dirbu pagal užsakymus paveikslams ar nuotraukoms rėmelius.

Skambinti KE. 7824 - V. TIKUIŠIS
351 Dovercourt Rd., Toronto

Dr. N. Novošickis

LIETUVIS DANTŲ GYDYTOJAS

Baigęs universitetą Vokietijoje ir Kanadoje

345 BLOOR ST. WEST
(kampas Bloor ir Huron gatvių)
TORONTO

Telefonas MI. 2003

Priėmimo val. nuo 9 v. iki 5 v.v. ir pagal susitarimą.

Dr. A. Ratinow

L.M.C.C.

Dirbęs Europos ir Kanados ligoninėse
Vidaus ligų specialistas: širdies astmos, reumatizmo, skilvio ir kt.

479½ Euclid Ave., Toronto
Tel. RA. 6708.

Dr. Aleksas Valadka

Gydytojas ir chirurgas
1081 BLOOR ST. W.
(tarp Dufferin ir Dovercourt)

Priima ligonius ir gimdyves šiokiadieniais nuo 2-4 val p.p. ir 6.30-8 val. vak. arba pagal susitarimą

Telefonas ME. 2933

Dr. A. Pacevičius

Gydytojas ir Chirurgas

YARMEY CLINIC
314 BATHURST ST.
Toronto

Telef. kabinetas EM. 6-2696
Namų OL. 4778

RENTGENAS, PHYSIOTERAPIJA, LABORATORINIAI TYRIMAI

Priima ligonius ir gimdyves: kasdien 11-12 val., 2-4 val. ir 7-9 v. šeštadieniais nuo 11-3 val.

Dr. Jonas Yčas

Gydytojas ir chirurgas
1390 DUNDAS ST. W.
(tarp Gladstone ir Rusholme Rd.)

Priima ligonius ir gimdyves šiokiadieniais nuo 2 iki 4 val. p.p. ir nuo 6.30 iki 8 val. vak., šeštadieniais nuo 2 iki 4 val. p.p. arba pagal susitarimą.

Telefonas LO. 1794
Toronto

Dr. WILLIAM J. ZINCHESIN

B.A., M.D., L.M.C.C.

GYDYTOJAS ir CHIRURGAS

Priėmimo val.: 2-4.30 ir 7-9 val. pp.

386 Bathurst St. Toronto
Telef. EM. 8-1344

AKIŲ SPECIALISTAS

L. LUNSKY. R.O.

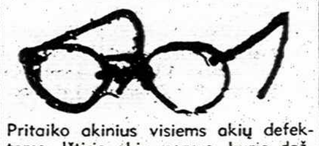

Pritaiko akinius visiems akių defektams. Ištiria akių nervus, kurie dažnai sukelia galvos skaudėjimą ir nervingumą. Kalba slavų kalbomis.

470 College St. W. Toronto
Tel. RA 3924

W. A. LENCKI, B.A., L.L.B.

Teisininkas — Advokatas — Notaras

100 Adelaide St. W.

Room 107

Telefonas EM. 6-4182

Toronto

Seymour Hermant

ADVOKATAS, NOTARAS ir tt.

Suite 410

394 Bay St., Toronto, Ont.

Telef.: EM.4-9912

DANIEL D. STOKAL

B.A.

TEISININKAS, ADVOKATAS, NOTARAS

Kalba slavų kalbomis

Room 204, 221 Victoria St.

Office EM 6-1753. Res. tel. LY 5797

Dr. K. Žymantienė

GYDYTOJA ir CHIRURGĖ

430 Dundas Str. West
prie Huron gatvės
Toronto

Priimamos val.: nuo 1-4 ir 5-8 val. pp. Kitu laiku pagal susitarimą.

EM. 6-5798

Dr. JOHN REKAI

Chirurgas ir akušeris

Dr. PAUL REKAI

Vidaus ligų specialistas,

buv. Budapešto bendrosios ligoninės vyr. gydytojas.

219 St. Clair Ave. W. Toronto, Ont.

Susitarti telefonu RA. 0237
Kalbama lenkiškai ir rusiškai

Dr. MICHAEL BALKANY

Moterų ligų ir gimdymo specialistas. Buvęs Budapešto ligoninės vedėjas ir vienas iš Miuncheno universiteto moterų klinikų asistentų.

202 ST. CLAIR AVE. W., TORONTO
prie Avenue Road
Tel. RA. 9632 ir HU. 7841

Priėmimo val.: 3-6 val. pp., trečiadieniais 3-8 val. pp. Priimama susitarus telefonu.

Dr. F. Tickett

Gydytojas ir chirurgas

Priemimo valandos 2-3 ir 7-9 po pietų

11 Gore Vale Ave. Toronto
Telef. EM. 8-3754

Dr. Chas. OKUN

DANTISTAS

838 Dundas St. W. Toronto
kampas Euclid Ave.

Priima vakarais pagal susitarimą.

Telef. EM. 8-9822

Akių specialistas

M. STEFANUK
(optometrist)

Patikrina akis ir pritaiko akinius, jei reikalinga

BATHURST MEDICAL BUILDING
312 Bathurst St. Telef. EM. 3-6373
(at Dundas)

ELEKTRIKAS

J. VAITKUS

Instaliuoja namus, daro elektros srovės pakeitimus senuose namuose, prijungia elektr. vandens šildytuvus ir elektr. krosnis, bei kitus elektros instaliacijos darbus.

88 SPENCER AVE.
Toronto
Telefonas ME. 3809

LICENZIJUOTI ELEKTRIKAI

J. BARAKAUSKAS ir CO.

Viskas nuo durų skambučio iki pilno namų instaliavimo.

119 PERTH AVE.
Telefonas KE. 7808.

DĖMESIO!

Lietuvis Elektros — Radio Technikas

ANTANAS ČEPONIS

Taisau, patikrinu, prijungiu ar perstatau:

europietiškus ir vietinius radijo aparatus, patefonus, visų paskirčių automatus. Kintamos ar tiesioginės srovės motorus.

Be to, apimu namus pilnam instaliavimui ar pakeitimui srovės, duodu techniškus patarimus.

Skambinti telef. KE. 1080
44 GWYNNE AVE., TORONTO

DĖMESIO!

Lietuvio IGNO ASTRAUSKO

naujai atremontuota ir padvigubinta

batų krautuvė

Parduodu įvairios rūšies vaikų, moterų ir vyrų batus — normalaus ir plataus EE—EEE dydžio.

Lietuviams nuolaida! Prašom įsitikinti

1414 Dundas St. West. Toronto
Tel. KE. 3881

DAŽAI IR SIENOMS POPIERIS!

Vaškas, šepečiai, terpentinas

Sky's Paint & Wallpaper
891 DUNDAS ST. W.
Toronto, Ont.
Tel. EM. 4-2715

Dėmesio!

Statau naujas alyvines ir kitokias krosnis, taip pat remontuoju senas.

Pravedu gazo linijas, prijungiu plytas, statau radiatorius, vandens apšildymo krosneles ir atlieku kitokius panašius darbus

Pranešu klijentams savo naują adresą:

7 Havelock, Toronto, telef. LL. 4576

ANT. JUOZAPAITIS

TORONTO, Ont.

Pamokos prieš Sutvirtinimo Sakramentą

J.E. vyskupui Vincentui Padolskiui rugsėjo 11-13 d.d. lankantis Toronte, Šv. Jono Kr. liet. parapijoje bus teikiamas Sutvirtinimo Sakramentas. Pranešama, kad norintieji priimti šį sakramentą, yra prašomi susirinkti pirmajai pasirengimo pamokai šį šeštadienį 10 val. pamaldoms, po kurių tučtuojau bus sudaromi kandidatų sąrašai ir pravedama pirmoji pamoka. Užsirašymui reikalinga žinoti pasirinktasis sutvirtinimui vardas, o taip pat sutvirtinimo tėvo (mergaitėms sutv. motinos) vardas ir pavardė. Kadangi kandidatai numatomi labai skirtingo amžiaus, tad pamokos bus pravedamos grupėmis: mokyklinio amžiaus vaikams ir antroji grupė — suaugusiems.

Pamaldos ligoniams

Ateiantį šeštadienį, rugpiūčio 22 d., 10 val. ryto, Nekalčiausios Marijos Širdies šventėje, Šv. Jono Kr. bažnyčioje įvyksta iškilmingos pamaldos lietuvių ligonių intencija. Ateityje ligonių pamaldos vyks kiekvieno mėnesio pirmąjį šeštadienį.

Susiorganizavo Toronto studentai ateitininkai

Liepos 24 d. įvyko pirmasis Toronto studentų ateitininkų susirinkimas. Pusiau slaptu balsavimu išrinkta valdyba: K. Manglicas — pirm., V. Šadreika — sekr., E. Gaputytė — ižd. Draugovės nariais yra Toronto augštųjų mokyklų studentai bei tie abiturjentai ir studentai, kurie greitu laiku numato studijuoti. Veikimo pagrindinė linkmė yra lavinimasis, todėl kiekviename susirinkime nariai skaitys referatus ar paskaitas. Sekantis susirinkimas numatomas šaukti rugsėjo mėnesio viduryje. Vėliau jie bus šaukiami kas mėnesis.

Šv. Jono Krikštytojo lietuvių bažnyčioje sutuokta: Placidas Balynas ir Vanda Tiškutė, Vytautas Butrimas ir Birutė Liaudinskaitė, Eugenijus Jefremovas ir Adelė Damarackaitė.

Pakrikštyta: Ramūnė Marija Viktorija Stočkūtė, Loreta Dana Krikščiūnaitė, Richardas Eduardas Juzumas.

Svečiai

Pereitą savaitgalį redakciją aplankė iš Čikagos Toronte viešėjęs leidyklos "Terra" savininkas p. Civinskas. Iš Lethbridge lankėsi p. Pulkauninkas, iš Baltimorės C. Surdokas, iš Montrealio dr. Ralys, iš Windsoro J. Sinkevičius, sekmadienį čia viešėjo kun. dr. Patašius ir kun. Patlaba ir daug kitų svečių.

Westono sanatorijoje

šiuo metu gydosi lietuviai ligoniai: Central Building: Zabulionis, S. Treigys ir Neumanas; Rudy Bldg.: Puniška; Queen Mery Bldg.: Ivaškaitė ir Geldutienė; King Bldg.: Petrulytė.

Padėka

Kanados Liet. R. Katalikų Moterų Draugijos Toronto skyrius pasidarbuosiems beruošiant savo šventę — Žolinę, reiškia nuoširdžią padėką kun. kleb. P. Ažubaliui, kun. dr. J. Gutauskui, Tėvams Pranciškonams, sol. p. Ščepavičienei ir dukrai Danutei, lietuvių radijo val. vedėjui p. Simanavičiui ir agapėj dalyvavusiems ir žodį tarusiems visiems svečiams kunigams, ateitininkų ir skautų atstovams, "Dainos" pirmininkei ir visoms mieloms narėms už skanius pyragus.

Skyriaus Valdyba.

Šalpos Fondas

Pranešame visuomenės žiniai, kad už surinktą $1000 nupirkta ir pasiųsta į Vokietiją lietuviams 13.158 svarai cukraus. Taigi iš Kanados lietuvių kiekvienas Vokietijoje vargstantis tautietis, pradedant nuo mažiausio iki seniausio, gaus daugiau kaip po 1½ svaro cukraus.

Gaila, kad daugelis Kanados kolonijų neprisidėjo prie šio vajaus. Tačiau tikimės, kad sukrus ir tos kolonijos surinkti galimai daugiau pinigų, kad užtektų ne tik Vokietijoje esamoms pr. mokykloms išlaikyti, bet liktų dar ir taukams nusiųsti.

Š. Fondo adresas pinigams siųsti: 202 St. Clarens Ave., Toronto.

KLB Šalpos Fondo C. Komitetas.

Poliomelytis Toronte

Poliomelyčiu susirgimo skaičius Toronte šiemet palyginus didelis. Pernai šiuo metu buvo 3 kartus mažiau sergančių ligoninėje. Vidutiniškai dabar į dieną būna 8 susirgimai. Gydytojai nemano, kad būtų prieita prie epideminės poliomelyčio formos, tačiau tėvams tenka budėti. Pastebėta, kad daugiausia suserga mažesnieji vaikai, kaip spėjama, nuo pervargimo žaidžiant saulėje. Sunkios formos susirgimų šiemet palyginus nedaug. Užpereitos savaitės vidurio duomenys buvo tokie: 5 atvejai paralyžiaus, 15 be paralyžinių reiškinių, 7 atvejai sunkiai sergančių ir 16 atvejų su silpnumais galūnėse, bet be ryškaus paralyžiaus.

Tėvams primenama, kad poliomelyčiu užsikrečiama per burną. Dėl to pirma sąlyga norint apsisaugoti yra švarumas valgomų bei geriamų dalykų ir vengimas nuovargio, ypač karštomis dienomis. Patariama taip pat vengti didesnių žmonių susibūrimų. O išgirdus poliomelyčio vardą nereikia tuojaus pulti panikon. Nereikia pamiršti, kad daugumoje atvejų prasergama be paralyžiaus ir be blogų pasekmių.

— **Toronto.** — Toronte iki šiol buvo 68 susirgimai poliomelyčiu. Iš jų 21 dar tebėra ligoninėje. 2 mirė. Netorontiečių poliomelyčio ligonių Toronto ligoninėse išviso ligi šiol buvo 140, iš jų 56 dar tebėra ligoninėje.

— **Winnipegas.** — Kanados prerijų provincijose poliomelytis vis plečiasi. Manitobos prov. jau buvo 767 susirgimai, 448 atvejais su paralyžiaus reiškiniais, ir 13 mirčių. Pernai iki šio meto buvo 179 susirgimai, o iki metų galo pakilo iki 841. Jei šiemet susirgimai augs tuo pačiu greičiu, gali prieiti prie didelių skaičių.

Albertoje buvo 145 susirgimai — pernai 750; Saskatchewane buvo 186 susirgimai su 18 mirčių. Pernai Saskatchewane iki šio meto buvo 322 susirgimai su 12 mirčių, o iki metų galo 1223 susirgimai su 90 mirčių. Br. Kolumbijoje iki šiol buvo 225 susirgimai su 7 mirtim.

Ponia Jurkevičienė praneša, kad pereitame "TŽ" numeryje išspausdintoje korespondencijoje apie evangelikų liuterionių liet. parapijos moterų ratelio gegužinę jinai klaidingai pavadinta moterų bendruomenės pirmininke. Ištikrųjų pirmininke yra p. Monkienė.

SEKMADIENĮ, RUGPIŪČIO 23 d., Toronto ateitininkai rengia

linksmą ir didžiulę gegužinę

p. Narušio ūkyje.

Visi kviečiami kuo skaitlingiau dalyvauti. Veiks, kaip visada, turtingas bufetas, šaudymai į taikinius ir kiti įvairumai. Autobusai nuo bažnyčios išeis 1.30 val. p.p.

Toronto Ateitininkai.

Prisikėlimo parapijos žinios

Ateinantį sekmadienį, rugpiūčio 23 d., Prisikėlimo parapijos pamaldos įvyks ne įprastoje pamaldų vietoje, bet College teatro salėje, kuri randasi Dovercourt Rd. ir College St. kampe. Pasiekti galima College St. tramvajais. Išlipti prie Dovercourt Rd. tramvajaus sustojimo vietos važiuojant viena ir kita kryptimi. Pamaldos bus 11 val. ir tik vienos. Po pamaldų trumpa pertrauka, o po to įvyks Prisikėlimo Parapijos Bažnyčios Statybos Fondo vajaus atidarymas. Bus priimamos pirmosios aukos su vokeliais naujajai bažnyčiai statyti. Gautosios aukos bus skelbiamos spaudoje. Vėliau bus išduodami pakvitavimai, kuriuos galima panaudoti mokant pajamų mokesčius — Income Tax. Vajaus atidarymas bus atliekamas su paruošta programa: kalbom ir menine dalimi. Toliau įvyks procesija prie netoliese esančio Prisikėlimo par. bažnyčiai statyti sklypo, kuris bus pašventintas TT Pranciškonų provincijolo Tėvo Jurgio Gailiušio OFM.

Į vajaus atidarymą yra kviečiama atsilankyti visa Toronto visuomenė. Taip pat bus kviečiamos dalyvauti ir lietuviškosios Toronto organizacijos.

Kitais sekmadieniais pamaldos vyks senoje vietoje — Parkdale teatro salėje įprastu laiku: 9.30 ir 11 val.

Rugsėjo 13 d. Toronte lankysis J.E. vysk. V. Padolskis ir laikys 11 val. pamaldas bei pasakys pamokslą Prisikėlimo parapijos pamaldų salėje.

Prisikėlimo parapija gavo iš vieno parapijiečio pirmą dovaną — didelį, meniškai padarytą lietuvišką kryžių, kuris pamaldų metu esti ant altoriaus. Kryžius atkreipia dėmesį savo grožiu ir įrašu: — Paminėti žuvusiems bei mirusiems be kryžiaus pavergtoje tėvynėje.

Pamaldų salės prieangyje veikia lietuviškas knygynas. Galima nusipirkti lietuviškų knygų ir pratęsti periodinės spaudos prenumeratas. Be to, TT Pranciškonai prie įėjimo į pamaldų salę įtaisė aukų dėžutę, į kurią metamos aukos lietuviams džiovininkams, likusiems Vokietijoje. Parapijiečiai gana dosniai šį sumanymą remia.

Pereitą šeštadienį įvyko parapijos komiteto posėdis, kuriame dalyvavo ir TT rPanciškonų Provincijolas Tėvas Jurgis Gailiušis OFM. Buvo aptarti bažnyčios statybos reikalai. Numatoma, kad Prisikėlimo par. bažnyčios statyba greitu laiku prasidės.

Grįžtant prie įvykusios kelionės į Midlandą reikia pastebėti, kad vietos klebonas lietuviais buvo sužavėtas. Toronto lietuviai tikrai priderančiai pradėjo savo didįjį ryžtą — statyti bažnyčią, paprašydami stiprybės tų kankinių, kurie paaukojo savo gyvybes už katalikų bažnyčių statymą šiame kontinente.

Inform. sekr.

Dėmesio ateitininkams!

Rugpiūčio 21 d., penktadienį, 7.30 val. "Tėviškės Žiburių" patalpose šaukiamas visuotinis narių susirinkimas.

Dalyvavimas būtinas.

Toronto vyr. at-kų kuop. v-ba.

Toronto Lietuvių Namai rugpiūčio 30 d. ruošia gegužinę Port Kredit pušyne prie Queen Elizabeth Highway.

Siuvamų mašinų demonstracija

Šį ketvirtadienį ir penktadienį, rugpiūčio 20 ir 21 dd., Mohawk lietuviškoje baldų krautuvėje, 2448 Danforth Ave., bus demonstruojamos ekonomiškiausios "Necchi" siuvamos mašinos. Savininkai maloniai kviečia atsilankyti visas šeimininkes.

Mari Aldon — Pauliūtė ištekėjo

Kaip praneša spauda, Toronte augusi lietuvaitė kino artistė Mari Aldon — Pauliūtė, prieš keletą metų su tėvais persikėlusi į Los Angeles, pereitą savaitę ištekėjo už filmų direktoriaus Tay Garnet Londone.

MUZIKOS MOKYTOJA Ona Yčaitė-Janik AR. C. T. ir A.M.M. (Toronto Universiteto Konservatorijos diplomas) atidarė studiją 68 Coolmine Rd. Pianino ir teorijos pamokos pagal susitarimą. Telefonas: ME. 7017.

HAMILTON, Ont.

— "Hamilton Review" rugp. d. laidoje pirmajame puslapy išspausdino ilgą gražų straipsnį apie lietuvių parapijoos kleboną kun. dr. J. Tadarauską. Daugiausia rašoma apie bažnyčios statybą. Ir straipsnio antraštė: "Only $200 in Bank Build Church Anyway". Aptaręs kun. dr. T. kaip dinamišką asmenybę ir organizacinį genijų, nuolat dirbantį, lekiantį parapijos ir parapijiečių reikalais, nupasakoja trumpai jo biografiją, veiklą Hamiltone ir bažnyčios statybos suorganizavimą banke teturint $200, kai rangovas darbus įvertino $130.000.

Straipsnio pradžioje didelė dr. J. Tadarausko nuotrauka.

LONDON, Ont.

Didelė gegužinė. Rugpiūčio 22 d., šeštadienį, Londono lietuviai rengia Dorchesteryje "Dreamlande" didelę gegužinę.

Gros gera kapela. Šokiai vyks puikioje ir didelėje salėje. Todėl lietus gegužinei nepavojingas. Veiks bufetas. Pradžia 5 val. pp.

Kviečiame visus londoniškius ir artimesnių apylinkių lietuvius atsilankyti, drauge pabendrauti ir pabūvoti gražioje gamtoje bei linksmai pašokti.

Apyl. V-ba.

P. A. RAMONAITEI,

sukūrus šeimos židinį su

p. B. LIŠKAUSKU,

linkiu saulėto ir gražaus gyvenimo

Jonas Treška.

—•• SPORTAS ••—

Toronto futbolas

Toronte yra 50 futbolo komandų. Didžiuma jų yra įvairių tautybių vienuolikės. Šios komandos pagal pajėgumą suskirstytos į 4 lygas. 1 Tautinė lyga — National League, kurioje yra 17 komandų. Dėl komandų daugumo suskirstyta į dvi divizijas. Pirmojoje divizijoje, kurioje paprastai būna stipresnės komandos, pirmauja ukrainiečių vienuolikė "Ukraina" su 22 taškais. Nuo jos 5 taškais atsilikusi "Ulster" komanda daugiausia susidedanti iš atvykusių į Kanadą anglų. Antroje divizijoje pirmauja "Hagibors" su 21 tašku. Juos vejasi vokiečių komanda "Olympia" su 18 taškų.

2. Kanados kontinentalinę lygą — Can-Con League — sudaro 7 komandos. Italų "Lazio" pirmauja.

3. Metro lygoje žaidžia 8 komandos. "Earlscourt L" su 23 taškais stovi prieky.

4-toji lyga yra pati didžiausia, kurioje yra 18 komandų suskirstytų į dvi divizijas — vadinasi Seniorų Lyga. Joje žaidžia ir mūsų vienuolikė, tačiau ji nepirmauja kaip praėjusiais metais, žaisdama antroje divizijoje. Pirmoje divizijoje dabar pirmauja "Germania". "Vytis" šiame sezone ir pirmoje divizijoje nebesuranda savęs ir tenka pasitenkinti menkesne vieta. Antroje divizijoje pirmauja "Scarboro" ir kiek atsilikusi antroje vietoje "Neerlandia".

Sezonui baigiantis daugelis komandų baigia antrąjį ratą, todėl užimtos vietos nedaug bepasikeis.

• Šio mėn. 29 ir 30 d.d. Berlyne įvyksta lengvosios atletikos varžybos Vokietija — Anglija.

• Tarpvalstybinėse plaukimo rungtynėse Jugoslavija užtikrintai nugalėjo Austriją 115:97. Vandens polo jugoslavai taip pat laimėjo 8:3.

• Pasaulinėje olimpiadoje, kuri įvyks 1956 m. Australijoje negalės dalyvauti jokia arklių sporto šaka, kaip polo, lenktynės ir kit., nes Australijos įstatymai neleidžia įvežti arklių be 6 mėn. karantino. Taip kad jokia valstybė nenorės tiek laiko iš anksto siųsti arklius. Daug valstybių dėl šito įstatymo skundžiasi Vyr. Olimpinių žaidimų komitetui. Nežinia kaip šis klausimas bus išspręstas.

• Anglas Jim Peters, maratono bėgikas, kuris HeHlsinkyje bebėgdamas tos rūšies bėgimą apalpo iš nuovargio, tuo atiduodamas laimėjimą čekoslovakui, dabar neoficialiai sumušo pasaulinį maratono rekordą nubėgdamas 26 mylias ir 385 jardus per 2 val. 18 min. 40 sek.

• Anglų ketveriukė C. Chatawav, B. Nankeville, D. Seaman ir Banister 4 mylių estafetėje pasiekė naują pasaulinį rekordą, prabėgdami 16 min. 41 sek laiku.

Vokiečių šachmatų meisteris Montreale

Vakarų Vokietijos šachmatų meisteris Heinz Mattei, buvęs Hannoverio pirklys, prieš keletą savaičių atvyko į Kanadą ir isikūrė Montrealyje. Jis ten yra vieno šilko prekybinio sandėlio vedėjas ir gyvai reiškiasi vokiečių gyvenime bei šachmatų sporte. Netrukus jis ruošia simultaną, kurio metu loš prieš 50 lošikų.

Tegul sau kitus smaugia

Pietų Afrikos nacistiškas premieras Daniel Malan savo kalboje griežtais žodžiais puolė JT, kurios kišasi į kitų tautų vidaus reikalus. Jam svarbiausia nepatinka JT sudarytoji Pietų Afrikos komisija, dabar veikianti Genevoje. Jo vyriausybė šitos komisijos nepripažįstanti. Jis taip pat labai smarkiai puolė Indiją, kuri apkaltino P. Afriką rasine politika. Pasak Malano ir Rusija bei Kinija taip pat turinčios teisės kurti savo namuose komunistinę sistemą be jokio kitų tautų įsikišimo, nors šios turį teisės įsikišti, jei tas komunizmas būtų nešamas už tų valstybių sienų.

Kažin kaip Malanui atrodo — nešamas komunizmas į pasaulį ar ne?

— **Saigon.** — Čia atvyko pirmieji amerikiečiai lakūnai, kurie instruktuos prancūzus, kaip apsieiti su amerikoniškais lėktuvais bei oro kovų ginklais. Prieš Vietminh komunistus amerikiečiai neskris.

Ar kopia į Araratą?

Turkijoje esančios amerikiečių karinės misijos nari ųtarpe pradėjo sklisti gandai, kad nedidelė tos pačios misijos karių grupė, vadovaujama pulk. E. Raff, dalyvaujant ir turkų karių grupei, jau artėjanti prie Ararato kalno viršūnės — 16.946 pėdų. Belikę vos 900 pėdų. Anatolijoos pusiau oficiali žinių agentūra pradėjo skelbti pranešimus, kaip kopėjams sekasi, tačiau JAV oficialios įstaigos visas žinias neigia. Taip ir lieka neaišku ar viskas išmislas, ar tik nenorima erzinti Sovietų Rusijos, kuri anksčiau pareiškė protestą prieš amerikiečių dalyvavimą tokiose ekspedicijose, nes tai esą šnipinėjimo tikslu daroma. Mat, Ararato kalnas yra Turkijos — Sovietų Rusijos pasieny. Yra visokių gandų, kad jo viename šlaite kažkas dar matęs Nojaus arkos palaikus.

REIKALINGA PARDAVĖJA krautuvėje. Pageidaujama mokanti anglų, rusų ir lenkų kalbas. Kreitpis KE. 5842.

Suaugusių porai išnuomojamas kambarys ir virtuvė, be baldų. Skambinti LA. 5296 nuo 10-12 val. ir nuo 6-10 val. vak.

Išnuomojamas kambarys su bendra virtuve I-me augšte. Telef. MU. 0704. 239 Keele St.

Išnuomojamasa kmbarys II-me augšte High Park rajone. Tinka vienam asmeniui. Kreiptis kiekvienu laiku tel. MU. 1656.

Išnuomojamas frontinis kambarys su minkštais baldais ir kambarys III-me augšte. Telef. EM. 6-7060. 38 Rolyat St., prie Lietuvių Namų.

Išnuomojamas didelis, šviesus kambarys dviems asmenims. Visa laiką šiltas vanduo, bendra virtuvė. Garažas pagal susitarimą. Kreiptis 14 Shannon St. Telef. LA. 3960.

BALTIC CARTAGE & MOVERS

pergabena baldus, specialistas pervežti šaldytuvus. Transportas visų rūšių. Didelis sunkvežimis.

30 DEWSON ST., Toronto, Ont.

Informacijų kreiptis OL. 1403 24 valandų tarnyba.

MONTREAL, Que.

Pirmieji rudens ženklai grįžo į Montreali su begrįžtančiais iš atostogų. "T.Ž." skaitytojai be abejo pastebėjo, kad Montrealio kronika gerokai užgaišo beatostogaudama, bet nuo dabar vėl mielai laukia naujienų telef. HE 0850.

Rosemount'e Liet. šeštadieninė mokykla tikrai veiks, skelbia KLB Montr. Apyl. Švietimo ir Kultūros K-sija. Mokykla darbą pradės rugsėjo 12 d. Vieta ir val. bus paskelbta vėliau. Tėvai, kurie savo vaikų nėra dar užregistravę, prašomi tai atlikti kiek galima greičiau. Mokinius registruoja: inž. L. Balsys 6415 3e Ave., Rosemount ir p-nia E. Navikėnienė — 5515 13e Ave., Rosemount, telef. RA 24410.

KLB M.A. Š. ir K. K-ja.

Padidėjo AV parapija. Jo Ekselencija St. John vyskupas paved AV parapijai Longueil, Jaques Cartier, St. Lambert ir jų apylinkėse gyvenančius lietuvius.

Amatų kursai Quebec prov. Socialinio gerbūvio ir jaunimo įstaiga (Department of Social Welfare and Youth) skelbia vakarinius amatų mokyklos kursus. Kursai apima 25 amatus ir pravedami devyniose specialinėse mokyklose bei institutuose Montrealyje. Atskirų dalykų teorijos ir praktikos ciklai susideda iš 20, 30 ar 40 pamokų ir kainuoja nuo 5 iki 20 dol.

Kursai duoda galimybę išmokti amato ir arčiau susipažinti su Kanados pramonės darbo metodais. Kursai vyks anglų ir prancūzų kalbomis.

Liet. Kat. Moterų D-jos Montr. Skyrius ruošia š. m. rugpiūčio 23 d., sekmadienį, gegužinę p.p. Mozūraičių vienkiemy prie St. Lin. (važiuoti keliu nr 11 arba 18) Važiuojantiems į gegužinę bus 9 val. ryto pamaldos A.V. bažnyčioje. 10 val. išvažiuojama autobusu nuo A.V. bažnyčios. Norintieji važiuoti autobusu registruojasi klebonijoj, pas p. E. Navikėnienę Rosemounte ir p. O. Stankūnaitę Ville Lasalle.

Montrealio Lietuvių Dramos Teatras repetuoja A. Škėmos trijų veiksmų dramą "Pabudimą". Režisuoja pats autorius, rolėse B. Pukelevičiūtė, J. Akstinas, L. Barauskas, A. Dikinis ir K. Veselka. Dekoracijos — J. Akstino.

Veikalas numatomas pastatyti spalio mėn. pradžioje.

Montrealio jūrų skautai sekmadienį rugpiūčio 23 d. kviečia visuomenę atsilankyti į jų ruošiamą susipažinimo gegužinę Vėžlių saloje Two Mountains ežere arti St. Anne de Bellevue, prie kelio nr. 2 link Toronto. Jūrų skautų laivas "Naras" kursuos tarp St. Anne de Bellevue krantinės ir Vėžlių salos nuo pat ryto.

A.V. parapijoje pakrikštytas P. ir M. Klezų sūnus Valentinas Raimundas.

Susirgo p. Kvietkauskas. Guli Doctors Hospital.

Didžiulės statybos

CNR vadovybė paskelbė Montrealy prie Central Station, tarp Dorchester ir Mansfield statysianti didžiulį 20 augštų viešbutį už $20.000.000. Vėliau tarp šito viešbučio ir Aviacijos Rūmų būsią pastatyt 28 augštų geležinkelių valdybos įstaigų rūmai. Jie pralenksią ir Rockefeller Centre Niujorke.

Viešbučio planai jau ruošiami, sąmata numatyta jau sekančių metų biudžete, kuris bus svarstomas naujojo parlamento.

Pamaldos lietuviams evangelikams Montrealyje, St. John's Church, Jeanne-Mance & Prince Arthur Str., rugpiūčio 23 d. 12 val. **Dr. M. Kavolis.**

A.V. bažnyčioje rugpiūčio 8 d. klebonas kun. J. Kubilius S.J. sutuokė Dr. Justiną Pikūną iš Detroito su Regina Liesūnaitytė. Po to sekė šaunios vestuvės dalyvaujant dideliam skaičiui liūdininkų iš vienos ir kitos pusės. Jaunieji kuriam laikui apsistojo Quebec provincijoje.

LAS Montr. Skyrius numato koncertą spalio 17 d. ir prašo organizacijų neskirti tai dienai parengimų.

P-lei Danutei Juodkojytei ir Dr J. Mališkai artimieji ir draugai svečiuose pas p.p. Trasikius suruošė priešvestuvinę staigmeną su dovanomis ir linkėjimais.

Juozas Rimkus, Canadian National geležinkelio Portland — Montreal ekspreso pečkurys, pergyveno keletą baugių momentų, kai traukinys, dėl neišaiškintos priežasties nusirito nuo bėgių ties St. Bruno stotimi. Iš šimto keleivių trys buvo lengvai apdaužyti. Rimkus ir inžinierius paspėjo laiku iššokti iš virstančio ant šono garvežio.

Naujajai Aušros Vartų bažnyčiai jau suaukota $30.000. Norima pasiekti $40.000, be kurios sumos statybos draudžiama pradėti. Viskas kainuosią $135.000.

— Kaikurie lietuvių čia miršta sąlygose, kurios pasilieka neišaiškintos. Tokia mirtis buvo Prano Motiečiaus, kurio kūnas rastas kanale. Policija nežino, ar jį kas įstūmė, ar pats įsirito, namo eidamas. Palaidotas iš šv. Kazimiero bažnyčios.

— Renkant Kanados parlamentą komunistams čia labai nepavyko. Nei vienas devyniolikos kandidatų nesurinko nei po tūkstantį balsų. Vado, Tim Buck kalbos paklausyti Verduno salėn atėjo tik 35 klausytojai, tarp jų trys lietuviai. Šešiolika komunistų areštuota už lipinimą plakatų ant miesto nuosavybės stulpų. Jie išlipino 500, bet policija visus nukabino.

— Lietuvių jaunimo daugiausia lanko D'Arcy McGee High School mokyklą. Baigiamus egzaminus šįmet baigė: R. Paukštaitis ir A. Popieraitis, gavę žymę 2 (75-85%); Viktoras Silickas ir Julė Klimavičiūtė, gavę žymę 3 (60-71%), Genovaitė Kuprytė, antrų metų studentė, susilaukė, kaip ir pernai, augščiausios savo klasėje žymės — virš 90%.

— Rugpiūčio 9 d., per vietinę CBM radijo stotį, programoje "Songs of My Native Land", buvo dainuota lietuvių, latvių ir estų dainų. Programos tikslas supažindinti klausytojus su naujųjų kanadiečių tautinėmis dainomis.

— **Montrealis.** — Ville Jacques Cartier, pietiniame St. Lawrence upės krante, 5 myl. nuo Montrealio, rugpiūčio 11 d. ant 4 namų užkritęs lėktuvas užmušė 9 žmones, jų tarpe 5 vaikus, buvusius kambariuose.

— **Vašingtonas.** — Rugpiūčio 15 d. buvęs JAV sujungtų štabų viršininkas Omar N. Bradley, 60 m. amž., pasitraukė į civilį gyvenimą, savo vietą užleidęs admirolui Arthur W. Radford. Bradley gaus savo algą — 19.380 dol. per metus — iki gyvos galvos. Be to, jis pasidarysiąs Bulova laikrodžių firmos tyrimų laboratorijų vedėju.

KINO "CENTRE" 772 Dundas St. W. Toronto

Kasdien nuo 6 val. vak. Reguliuojamas oras!

Ketvirtadienį — šeštadienį, rugpiūčio 20, 21, 22 d.d.
1. FORT WORTH — Randolph Scott, Phyllis Thaxter
2. BARKLEYS OF BROADWAY—Ginger Rogers, Fred Astaire

Pirmadienį — trečiadienį, rugpiūčio 24, 25, 26 d.d.
1. HIGHWAY 301 — tik suaugusiems — Steve Cochrane
2. CHICAGO DEADLINE — Alan Ladd

LINKSMI IR ĮDOMŪS PRIEDAI KIEKVIENOJ PROGRAMOJ
Prie kiekvienos programos rodoma nauja "Savaitinė apžvalga"

BER — SKOL
GENERAL INSURANCE AGENCY

Atlieka visų rūšių draudimus: gaisro, auto, gyvybių, asmeninės nuosavybes, įvairių plėšimų, nelaimingų atsitikimų ir pan. Tarpininkauja morgičių pardavimui bei pirkimui ir parūpina įvairių rūšių paskolas.

Draudimo reikalais kreiptis:
TEL. LA. 9547, J. BERŽINSKAS
1212 Dundas St. West, Toronto

Dėl morgičių:
TEL. RA. 5125, Mr. SKOLNICK
455 Spadina Ave., (kamb. 417), Toronto

Lietuvis pigiai perveža baldus,
bagažą, prekes ir kit. VEŽAMA IR Į PROVINCIJĄ.
9 Pearson Ave., Toronto
Telefonas LO. 8828

MUTUAL BENEFIT HEALTH and ACCIDENT ASSOCIATION
Tel. RE. 9187
V. SLEŽEVIČIUS
DRAUDIMO AGENTAS
236 DOVERCOURT RD., TORONTO — TEL. ME. 4469

Al GARBENS
REAL ESTATE
PIRMOJI LIETUVIO NUOSAVYBIŲ PARDAVIMO — PIRKIMO ĮSTAIGA TORONTE

Namų pirkimo-pardavimo ir patarimo, namų apkainavimo, paskolų gavimo reikalais kreipkitės:

AL GARBENS
REAL ESTATE
1486 DUNDAS STREET WEST (prie Dufferin), TORONTO
Telefonai: LO. 2738, vakarais HU. 4-1543
REIKALINGI NAMAI PARDAVIMUI